

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Shakespeare, William.; oversatte af P. Foersom.
Titel Title:	<u>William Shakspeare's Dramatiske Værker</u>
Alternativ titel Alternative title:	Dramatiske Værker.
Udgavebetegnelse Edition Statement:	3. Udg. /
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 10
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Schubothe, 1861-1873
Fysiske størrelse Physical extent:	Del 1-18 i 16 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

56, - 150 - 8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 01061 4

+Rex

Georgii Augusti

Trinitatis

1667

11

Procurator

1667

Procurator

1667

11

William Shakspeare's

Dramatiske Værker,

oversatte

af

P. Foersom og Edo. Lembocke.

Tiende Del.

Kjøbenhavn.

Førlagt af J. H. Schubothes Boghandel.

Trykt i Græbes Bogtrykkeri.

1867.

William Shakspeare's

Dramatiske Værker,

oversatte

af

Edn. Lembcke.

Femte Del.

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.

Trykt i Græbes Bogtrykkeri.

1867.

1655. 2. 11. 1655

Tramitit. 2. 11. 1655

1655. 2. 11. 1655

1655. 2. 11. 1655

1655. 2. 11. 1655

1655. 2. 11. 1655

1655. 2. 11. 1655

1655. 2. 11. 1655

Timon i Athen.

Personer.

Timon, en Adelsmand i Athen.

Lucius,	}	Adelsmænd, Timons Smigrere.
Lucullus,		
Sempronius,		

Ventidius, en af Timons falske Venner.

Apemantus, en vranten Filosof.

Alcibiades, atheniensist Feltherre.

Flavius, Timons Hushovmester.

Flaminius,	}	Timons Tjenere.
Lucilius,		
Servilius,		

Caphis,	}	Tjenere hos Timons Kreditorer.
Philotus,		
Titus,		
Lucius,		

Første og anden Tjener hos Barro,	}	to af Timons Kreditorer.
En Tjener hos Isidor,		

En Tjener hos Lucius.

En Tjener hos Ventidius.

Cupido og flere Masket.

Tre Fremmede.

En Digter.

En Maler.

En Juveler. En Kjøbmand.

En Nar. En gammel Atheniensker. En Page.

Phrynia,	}	Alcibiades' Elskerinder.
Timandra,		

Adelsmænd, Senatorer, Retsbetjente, Soldater, Lyve, Følge.

Handlingen foregaaer i Athen og dens Omegn.

Første Act.

Første Scene.

Athen. En Sal i Timons Hus.

(En Digter, en Maler, en Juveler, en Kjøbmand o. Fl. komme ind ad forskjellige Døre.)

Digteren.

Goddag!

Maleren.

Det glæder mig at see Jer vel.

Digteren.

Jeg har ei seet Jer længe; naa, hvor gaaer det?

Maleren.

Man slider Tiden.

Digteren.

Sa, det veed vi jo; —

men ingen særstilt Nyhed? — intet Sjeldent,

som overgaaer Alt, hvad man før har hørt? —

O Gæmildhedens Tryllemagt! din Vælde

har manet alle disse Benner hid

til Tjeneste. Den Kjøbmand kjender jeg.

Maleren.

Dem begge kjender jeg; den Anden er
en Juveler.

Kjøbmanden.

Det er en ædel Herre.

Juveleren.

Ja, ganske vist.

Kjøbmanden.

Der findes ei hans Mage;

han er som stabt til en utrættelig
og uophørlig Godhed; han er over
al Ros.

Juveleren.

See, her har jeg en Edelsten.

Kjøbmanden.

O, lad mig see den! er den til Herr Timon?

Juveleren.

Hvis han betaler dens Værdi; — dog, det —

Digteren.

„Naar vi for Bindings Skyld har prist det Slette,
da skjæmmes Glandsen af det skønne Vers,
der synger rettelig det Godes Pris.“

Kjøbmanden. (seer paa Edelstenen.)

Ja, den er skøn!

Juveleren.

Og dyr. See, hvilket Vand!

Maleren.

J er begejstret? grunder paa et Digt,
Som J tilegne vil den høie Herre?

Digteren.

O, ja, det slap mig saadan ud af Munden.
Vor Poesi fremvælder som en Gummi
af Stammens Kilde. Flintestenen viser
sin Ild ei, før den slaaes; vor ædle Flamme

fremkalbes af sig selv; den er en Strøm,
der bryder Diget ned. — Hvad har I der?

Maleren.

Et Maleri. — Naar kommer Bogen ud?

Digteren.

Saa snart som jeg har fremlagt den for ham. —
Men lad mig see.

Maleren.

Det er et vakker Stykke.

Digteren.

Ja sandelig! velskønt! hypperligt!

Maleren.

Saa, saa.

Digteren.

Fortræffeligt! hvor talende
er denne Stillings Vnde! — hvor det Die
fremlyner aandig Kraft! — hvor Fantasien
paa denne Ræbe rører sig! — man kunde
det stumme Minespil med Ord fortolke.

Maleren.

Ja, Livet er ret heldigt efterlignet.

See dette Træk; hvad synes Ier?

Digteren.

Ieg siger,
det overgaaer Naturen. Her er givet
et Kunstens Liv, meer levende end Livet.

(Nogle Senatorer gaar over Scenen.)

Maleren.

Hvor stolt en Flok af Benner og Allierter
den Herre har!

Digteren.

Athenens Senatorer; —
de lyffelige Mænd!

Maleren.

See, fler endnu!

Digteren.

J seer den Stimmel, denne Strøm af Gæster. —
Jeg har i dette flygtige Forsøg
fremstilt en Mand, som denne Støvets Verden
med ivrig Hyldest kjæler for og savner.
Min frie Digterstræben dvæler ikke
ved Enkeltheder; paa det aabne Borghav
den rører sig, og ingen Ondskabspil
forgifter mindste Tøddel af min Fart;
den flyver Ornens Flugt, kjæk, ligesfrem
og levner intet Spor.

Maleren.

Hvad mener J?

Digteren.

J skal faae Nøglen til min Gaade. Seer J,
hvorledes alle Stænder, alle Sind, —
de snedige og glatte, som de strænge
og alborsfulde, — kappevis nedlægge
for Timon deres Hyldest; thi hans Rigdom
med Gæmildhed og Høisind i Forening
betvinger alle Hjerter og erobrer
ham deres Venstreb; ja fra Smigreren,
hvis Ansigt er et Speil, til Apemantus,
hvem Intet er saa kjær som det at hade
sig selv, — han bøier selv sit Kne for ham
og gaaer saa bort igjen i Fred, lyfsalig
ved Timons Nis.

Maleren.

Jeg saae dem tale sammen.

Digteren.

Jeg tænker mig et høit og yndigt Bjerg,
 hvor Lykken throner; Bjergets Fod omkredses
 af alstens Folt med alstens Sind og Væsen,
 der stræbe paa den runde Klodes Barm
 at stige videre; blandt alle dem,
 hvis Blik sig sætte paa den høie Dronning,
 fremstiller jeg Herr Timons Skikkelse,
 hvem Lykken vinker med sin hvide Haand,
 og denne bratte Gunst forvandler brat
 Medbeilerne til Tjenere og Trælle.

Maleren.

Hvor træffende! Mig tykkes, den Fortuna,
 den Throne, denne Høi, hvor een Mand vinkes
 blandt Flokken ved dens Fod og bøier sig
 imod det steile Bjerg for til sin Lykke
 at klattre op, — det kunde just vor Kunst
 udtrykke godt.

Digteren.

Nei, hør mig: — Alle de,
 der nylig var hans Eigemænd, — ja Nogle
 stod høiere, — de følge nu hans Tjeb;
 de trænges underdanigst i hans Forsal,
 de lade Smigrens søde Hviſten dryppe
 ned i hans Øren; de tilbede selv
 Stigboilen om hans Fod og drikke Lusten
 kun fra hans Mund.

Maleren.

Og disse da?

Digteren.

Naar Lykken

i vægelsindet Lune styrter ned
sin fordums Yndling, lader hele Følget, —
der klavred efter ham paa Haand og Knæ
til Bjergets Top, — ham glide ned igjen,
og ikke Een vil følge ham i Faldet.

Maleren.

Det er et Hverdagssyn; — jeg kunde pege
paa tusinde moralske Malerier,
der stildre disse Lykkens bratte Slag
meer tydeligt end Ord. Dog gjør I vel i
at minde Timon om, at simple Dine
har før seet Fod og Hoved bytte Plads.

(Timon kommer ind med Følge, i Samtale med Ventidius' Tjener.)

Timon.

I Fængsel, siger du?

Tjeneren.

Ja, Eders Naade,

Hans Gjæld er fem Talenter; men hans Midler
er saare smaa, hans Kreditorer strænge;
han beder Jer om anbefalingsbreve
til dem, der fængslede ham; hvis dette glipper,
er alt hans Haab forbi.

Timon.

Ventidius,

min ædle Ven! — godt! jeg er ikke den,
der slænger bort en Ven, som trænger til mig;
jeg kjender ham; han er en Adelsmand,
som vel er værd en Hjælp; den skal han faae;
jeg vil betale Gjælden og befrie ham.

Tjeneren.

Han bliver evigt Eders Naades Skyldner.

Timon.

Hils ham; hans Løsepenge skal jeg sende,
og bed ham komme hid, naar han er fri. —

Den Svage bør ei hjælpes blot paa Gode
men ogsaa støttes siden. — Nu Farvel.

Tjeneren.

Jeg ønsker Eders Naade Held og Lykke.

(gaaer.)

(En gammel Athenienser kommer ind.)

Atheniensen.

Herr Timon, hør mig.

Timon.

Gjerne, gode Fader.

Atheniensen.

J har en Svend ved Navn Lucilius.

Timon.

Ja vist; hvad vil J ham?

Atheniensen.

Høiædle Timon,

lad Manden kalde.

Timon.

Er han her tilstede
i Følget eller ei? — Lucilius!

(Lucilius kommer ind.)

Lucilius.

Her,
til Eders Naades Tjeneste.

Atheniensen.

Herr Timon,
see denne Karl her, Eders Tjener, gjæster

mit Hus ved Mattetid. Jeg er en Mand,
der al min Tid har vidst at holde Hus,
og bedre Arving er mit Guds vel værd
end En, der løber med Tasterfener.

Timon.

Hvad videre?

Athenienseren.

En Datter har jeg fun
og ellers ingen Slægt, hvem jeg kan stænke
til Arv, hvad jeg har samlet. Smuk er Pigen,
netop i Alder til at blive Brud;
og med Beføstning er hun bleven oplært
i Alt, hvad Godt er. Denne Tjener beiler
til hendes Kjærlighed. Jeg beder, Herre,
hjælp mig at holde ham fra hendes Omgang;
selv har jeg talt forgjæves.

Timon.

Han er dog

en ærlig Svend.

Athenienseren.

Det kan han være, Timon;
hans Ærlighed maa selv belønne ham,
men ikke gjøre Fordring paa min Datter.

Timon.

Og elsker hun ham?

Athenienseren.

Hun er ung og villig;
vor egen fordums Daarskab lærer os,
at Ungdom følges ad med Løtsind.

Timon. (til Lucilius.)

Elsker

du denne Pige?

Lucilius.

Ja, min ædle Herre,
og hun gjør Gjengjæld.

Athenienseren.

Hvis hun gifter sig
imod min Villie, vælger jeg en Arving
blandt Tiggerne paa Gaden og gjør hende
helt arveløs.

Timon.

Hvor stor er hendes Medgift,
ifald hun faaer en Mand af samme Aar?

Athenienseren.

Strag tre Talenter, men med Tiden Alt.

Timon.

Den gjæve Ungersvend har tjent mig længe,
og jeg vil offre Noget for hans Lykke;
det er en Pligt for Mennesker. — Giv ham
kun Eders Datter; hvad hun faaer i Medgift,
det vil jeg give ham og bringe ham
i Egeværge med hende.

Athenienseren.

Ædle Herre,

giv Eders Vresord til Pant derpaa,
saa er hun hans.

Timon.

Der er min Haand derpaa;
min Tre være Borgen for mit Løfte.

Lucilius.

Jeg takker Eder ydmygt, ædle Herre!
Gid aldrig noget Held og nogen Binding
tilfalde mig, som ei jeg skylder Jer!

(Lucilius og Athenienseren gaar.)

Digteren.

Modtag med Gunst mit Værk. Giv Himlen stænte
 Jer Held og mange Aar.

Timon.

Jeg takker Jer;

J hører fra mig snart; gaa ikke bort. —

(til Maleren.)

Hvad har J der, min Ven?

Maleren.

Et Maleri,

som jeg vil bede Jer, min ædle Herre,
 modtage.

Timon.

Malerkunsten er velkommen.

Et Billede er jo næsten Manden selv;

thi siden Lumpenheben er trængt ind
 i Menneſket, er han kun Yderside.

De malede Figurer er, hvad de
 vil gjælde for. — Jeg ynder Eders Arbeid,
 og J ſkal ſee, jeg ſætter Pris derpaa;
 bliv her, indtil J hører mere fra mig.

Maleren.

Himlen bevare Jer!

Timon.

Lev vel, J Herrer;

kom, giv mig Haanden; vi maa ſpiſe ſammen
 til Middag. —

(til Juveleren.)

Eders Edelſten, min Herre,
 er helt nedtynget under Pris og Noſ.

Juveleren.

Hvorledes? under Priſen?

Timon.

Ivertimod,

et Overmaal af Pris; ifald jeg skulde
betale den, som den beundres til,
saa blev jeg helt flædt af.

Jubeleren.

Min ædle Herre,

den er vurderet efter gangbar Pris;
men Ting af samme Pris, det veed I nok,
saaer efter deres Eiermænd forskjellig
Værdi. Tro mig, min Herre, I forhøier
dens Kostbarhed, idet I bærer den.

Timon.

I skjemter godt.

Kjøbmanden.

Min Herre, nei, han fører
kun Hverdagssprog, det, som Alverden taler.

Timon.

Hvem kommer der? — Naa, vil I skjældes ud?

Jubeleren.

Med Eders Naade vil vi dele Skjæbne.

Kjøbmanden.

Han staaer Ingen.

Timon.

Gode Apemantus,

God Morgen!

Apemantus.

Du kan spare dit Godmorgen,
til jeg er god, — naar du er Timons Hund,
og disse Skjelmer her er brave Mænd.

Timon.

Hvad? Skjelmer? men du kjender dem jo ikke.

Apemantus.

Er de ikke Atheniensere?

Simon.

Jo.

Apemantus.

Saa tager jeg ikke mine Ord tilbage.

Jubeleren.

I kjender mig, Apemantus.

Apemantus.

Det veed du jo nok; jeg nævnede dig jo ved dit Navn.

Simon.

Du er stolt, Apemantus.

Apemantus.

Allermest stolt af, at jeg ikke ligner Timon.

Simon.

Hvor skal du hen?

Apemantus.

Hen at slaae Hjernesfallen itu paa en ærlig Atheniensers.

Simon.

Det er en Gjerning, du maa lide Døden for.

Apemantus.

Du har Ret, hvis Loven sætter Dødsstraf paa at gjøre
Ingenting.

Simon.

Hvad synes du om dette Maleri, Apemantus?

Apemantus.

Meget godt, fordi det ikke gjør noget Ondt.

Simon.

Har den, der malede det, ikke gjort sine Sager godt?

Apemantus.

Den, der gjorde Maleren, har gjort sine Sager bedre,
og dog er han kun et usfelt Stykke Arbeide.

Maleren.

Du er en Hund!

Apemantus.

Din Moder er af min Slægt; hvad er hun, hvis jeg er en Hund?

Simon.

Bil du spise til Middag hos mig, Apemantus?

Apemantus.

Nei, jeg fortærer ikke store Herrer.

Simon.

Hvis du gjorde det, saa gjorde du Fruentimmerne brede.

Apemantus.

O, de fortære store Herrer, og deraf bliver de trinde.

Simon.

Det var en uanstændig Hentydning.

Apemantus.

Som du hentyder den; det har du for din Uleilighed.

Simon.

Hvad synes du om denne Edelsten, Apemantus?

Apemantus.

Ikke saa godt som om Oprigtighed, der ikke koster en Hvid.

Simon.

Hvad tænker du, den er værd?

Apemantus.

Ikke værd, at jeg tænker derpaa. — Hvor gaaer det, Digter?

Digteren.

Hvor gaaer det, Filosof?

Apemantus.

Du lyver.

Digteren.

Er du ikke Filosof?

Apemantus.

Jo.

Digteren.

Saa lyver jeg ikke.

Apemantus.

Er du ikke Digter?

Digteren.

Jo.

Apemantus.

Saa lyver du; see paa dit sidste Værk, hvor du har digtet ham til en Hædersmand.

Digteren.

Det er ikke digtet; det er han virkelig.

Apemantus.

Ja, han er dig værd, og værd at betale dig for dit Arbejde. Den, der holder af at blive smigret, er Smigreren værd. — I Guder, var jeg dog en stor Herre!

Timon.

Hvad vilde du saa gjøre, Apemantus.

Apemantus.

Det samme, som Apemantus gjør nu: hade en stor Herre af Hjertens Grund.

Timon.

Hvad? dig selv?

Apemantus.

Ja, fordi jeg ikke havde Forstand nok i min Brede. — En stor Herre! — — Er du ikke Kjøbmand?

Kjøbmanden.

Jo, Apemantus.

Apemantus.

Gid din Handel maa ødelægge dig, hvis Guderne ikke gør det!

Kjøbmanden.

Hvis Handelen gør det, saa gør Guderne det.

Apemantus.

Handelen er din Gud, og din Gud ødelægge dig!

(Trompetklang; en Tjener kommer ind.)

Timon.

Hvem kommer?

Tjeneren.

Alcibiades ifølge

med tyve Ryttere, hans Baabenbrødre.

Timon.

Gaa, tag imod dem; før dem ind til os.

(Nogle af Følget gaae.)

Bliv her til Middag; I maa ikke gaae,

før jeg har takket Jer. Naar vi har spist,

saa vil vi see paa Eders Maleri. —

Det glæder mig at see Jer.

(Alcibiades og hans Følge komme ind.)

Høist velkommen!

(de hilse paa hverandre.)

Apemantus.

Saa! see nu fun! — Gid Gigt og Krampe slide

og krympe sammen Eders myge Lemmer! —

saa lidet Venstab og saamange Haandtryk

imellem alle disse søde Slyngler!

udartet er nu Menneftenes Art

til Bavian og Abe!

Alcibiades.

I har stillet

min Længsel, og jeg nyder Eders Nafn
af Hjertens Lyst.

Timon.

Vær mig velkommen, Herre;
vi vil ei stilles, før vi har tilfulde
delt Lyst og Gammen. Kom dog ind, jeg beder.

(Alle gaae undtagen Apemantus.)

(To Adelsmænd komme ind.)

Første Adelsmand.

Hvad Tid er det paa Dagen, Apemantus?

Apemantus.

Tid til at være ærlig.

Første Adelsmand.

Det er der altid Tid til.

Apemantus.

Saa gid du maa times en Ulykke, at du altid forsøm-
mer det.

Anden Adelsmand.

Gaaer du til Timons Fest?

Apemantus.

Sa, for at see, hvorledes Maden fylder Slyngler, og
Binen ophidser Narre.

Anden Adelsmand.

Naa, Farvel, Farvel!

Apemantus.

Du er en Nar, at du byder mig to Gange Farvel.

Anden Adelsmand.

Hvorfor det, Apemantus?

Apemantus.

Du skulde have beholdt det ene for dig selv, for jeg har
ikke isinde at byde dig noget.

Første Adelsmand.

Gaa hen og hæng dig!

Apemantus.

Nei, jeg har ikke ifinde at gjøre Noget paa din Opfor-
bring; det maa du bede dine Venner om.

Første Adelsmand.

Pat dig, arrige Hund; ellers sparker jeg dig ud.

Apemantus.

Jeg flygter som Hunden for Vselets Hove.

(gaaer.)

Første Adelsmand.

Alt Mennefteligt er han fjendst. — Nu kom
og lad os smage Timons Gjæstfrihed;
han overgaaer Høimodigheden selv.

Anden Adelsmand.

Han ofer ud med begge Hænder. Plutus,
Rigdommens Gud, er hans Skatmester kun;
man gjør ham ingen Tjeneste, som han
jo syvfold lønner; ingen Gave faaer han,
som jo vil føde Giveren en Gjengjæld
langt over alle Grændser for Belønning.

Første Adelsmand.

Han har det ædleste, det bedste Hjerter,
der nogensinde ledet har en Mand.

Anden Adelsmand.

Gid han maa leve lykkelig og længe! —
Skal vi gaae ind?

Første Adelsmand.

Jeg gjør Jer gjerne Selskab.

(de gaae.)

Anden Scene.

En Festsal i Timons Hus.

(Musik af Oboer. Et festligt Maaltid er anrettet. Flavius og andre Tjenere ere i Bevægelse. Timon kommer ind med Alcibiades, Lucius, Lucullus, Sempronius, Ventidius og flere Senatorer; bagefter de Andre kommer Apemantus.)

Ventidius.

Grede Timon, Guderne har kommet
min Faders Alderdom ihu og kaldt
ham til den lange Hvile. Han er salig
hensoven og har efterladt mig rig,
og som jeg med Taknemlighed er bunden
til Eders ædle Hjerte, giver jeg
Jer nu fordoblet og med Tak tilbage
den Sum, hvormed I hjalp mig til min Frihed.

Timon.

Nei ingensunde, min Ventidius!
I gjør mit Venstabs Uret. Altid gav jeg
af Hjertens Grund, og Ingen kan dog sige,
han giver, naar han tager det igjen.
Det er de Stores Spil; men vi tør ikke
os lade af de Stores Feil bestikke.

Ventidius.

En ædel Sjæl!

(Alle see med Erbødighed paa Timon.)

Timon.

I Herrer, Komplimenter
blev først opfundne for at sætte Glands
paa matte Gjerninger, paa tomt Velkommen,
paa Godhed, der fortrydes, for den vises;
det sande Venstabs trænger ei dertil.

Sid ned; I er langt meer velkomne hos
min Rigdom, end min Rigdom er hos mig.

(de sætte sig.)

Første Adelsmand.

Det har vi altid sandet og bekjendt.

Apemantus.

Ha, ha! „bekjendt og siden hængt!“ ei saa?

Timon.

Ei, Apemantus! vær velkommen!

Apemantus.

Nei,

byd ikke mig Velkommen; jeg er kommen
for at du skulde jage mig paa Døren.

Timon.

Hy, Tølper, dette Lune sommer sig
ei for et Menneſte; det er afftyligt; —

det hedder: „*Ira furor brevis est*;“

men dette Menneſte er altid vred;

saa lad ham ſidde ved et Bord for ſig;

thi han har hverken Lyſt til Andres Selskab,
ei heller er han paſſende dertil.

Apemantus.

Saa lad mig blive, hvis du tør; jeg ſiger
forud, jeg kommer for at paſſe paa.

Timon.

Jeg bryder mig ikke om dig; du er en Athenienſer;
derfor velkommen; jeg gjør ingen Fordring paa at udøve no-
gen Magt; men jeg beder dig, lad min Mad ſtoppe Munden
paa dig.

Apemantus.

Behold din Mad; den vilde kvæle mig;
thi jeg kan ikke ſmigre dig. — I Guder,

Hvor stor en Flok det er, der æder Timon,
 endskjøndt han seer dem ei! — det gjør mig ondt
 at see saamange dyppe deres Brød
 i een Mands Blod, — og allergalest er det,
 han selv opmuntrer dem. Det undrer mig,
 at Menneſter tør vove at betro sig
 til Menneſter. Mig tykkes, at man ſkulde
 til Gjæſtebud dem byde uden Kniv;
 det kunde spare baade Mad og Liv. —
 Man har Exempler; — denne Karl, der ſidder
 ham næſt og deler Brød med ham og drikker
 ham til af ſamme Bæger, han vil være
 den førſte til at myrde ham. Det har man
 oplevet før. Ifald jeg var en Stormand,
 jeg voved ei at drikke ved et Gilde,
 at Ingen ſkulde lure paa min Strube,
 idet han ſaae mig min Pokal udstikke; —
 med pandſret Strube burde Stormænd drikke.

Timon. (drikker En af Gjæſterne til.)

Paa Eders Sundhed! lad den Skaal gaae rundt.

Anden Adelsmand.

Lad Strømmen rinde denne Bei, min Herre!

Apemantus.

„Lad Strømmen rinde.“ — Herlig Karl! han kjender
 til Floed og Ebbe. — Denne Sundheddriften
 er uſund, Timon, for dit Guds og dig. —
 Nei, denne ſvage Drif, den ſynder ikke;
 rent Vand; — det bringer ingen Mand i Skarnet.
 Som den er og min Mad; — det ſtolte Gilde
 forſmaaer at takke Guderne, de milde.

(Apemantus' Bødbøn.)

I Guder, ei Guld jeg kræver af Eder;

for mig og ingen Anden jeg beder:

Giv mig, at aldrig ensfoldigt jeg troer
 en Mand, hvor helligt og dyrt han sover,
 ei heller Skjogen, der græder og sukker,
 ei Hunden, naar Diet paa Skrømt den luffer,
 ei heller paa Frihed i Slutterens Hænder
 og ei i Nøden paa Hjælp af Venner!
 Amen! tag for dig! den rige Mand
 gjør Synd; jeg lever af Nødde og Vand.

(spiser og drikker.)

Nu velbekomme, kjære Apemantus!

Timon.

Lappre Alcibiades, nu er Eders Hjerte paa Valpladsen.

Alcibiades.

Mit Hjerte er altid til Eders Tjeneste, ædle Herre.

Timon.

J vilde dog heller være med til Frokost paa Tjenderne
 end til Middagsgilde med Eders Venner.

Alcibiades.

Der gives ingen bedre Met, Herre, end Tjender, der
 bløde af friske Saar. Jeg kunde ønske min bedste Ven at
 være med til det Gilde.

Apemantus.

Saa vilde jeg ønske, at alle disse Smigrere var dine
 Tjender, for at du kunde slagte dem og byde mig til Gilde
 paa dem.

Første Adelsmand.

Maatte vi kun have den Lykke, naadige Herre, at J en-
 gang vilde sætte vore Hjerter paa Prøve, saa vi kunde vise en
 ringe Del af vor Hengivenhed, saa vilde vi ansee os for fuld-
 kommen lykkelige.

Timon.

O, mine kjære Venner, der er ingen Tvivl om, at Guderne have bestemt, at jeg skal have megen Hjælp af Jer. Hvorfor skulde I vel være blevne mine Venner? hvorfor har I fremfor Tusinde dette Kjærlighedens Navn, hvis I ikke tilhørte mit Hjerte nærmest? Jeg har sagt mig selv langt mere om Jer, end Bøstedenheden tillod Jer at sige til Ederes egen Fordel, og forsaavidt er jeg enig med Jer. I Guder, tænker jeg, hvortil behøvede vi Venner, naar vi aldrig trængte til dem? De var jo de unyttigste Skabninger i Verden, hvis vi aldrig havde Gavn af dem; saa var de jo som skjønne Instrumenter, der hænge paa Væggen i Føderal og beholde deres Toner for sig selv. O, jeg har tidt ønsket mig fattigere for at komme Jer nærmere. Vi ere skabte til at gjøre vel, og hvad kan vi vel bedre og med større Ret kalde vort Eget end vore Venners Rigdomme? Hvilken kostelig Trøst er det dog ikke at være saa Mange, der ligesom Brødre byde over hverandres Giendom! O Glæde, der forsvinder, inden den sødes! Mine Dine vil strømme over, troer jeg; for at glemme denne Svaghed drikker jeg Jer til.

Apemantus.

Du græder for at faae dem til at drikke, Timon.

Anden Adelsmand.

Saa fik og Glæden Liv i vore Dine
i samme Stund og rørte sig som Fostret.

Apemantus.

Ha, ha! jeg leer ved Tanken om det Foster;
det er et Slegfredsbarn.

Tredie Adelsmand.

Min ædle Herre,
jeg kan forsikre, I har rørt mig dybt.

Alpemantus.

Dybt!

(Trompetsanfarsen udenfor.)

Simon.

Hvad betyder den Trompet? hvad er der?

(En Tjener kommer ind.)

Tjeneren.

Med Eders Naades Tilladelse, der er nogle Damer udenfor, som indstændigt bede om Afgang.

Simon.

Damer? hvad er deres Onske?

Tjeneren.

Der er en Forløber med dem, som har det Grinde at meddele deres Onske.

Simon.

Saa lad dem komme ind.

(Cupido kommer ind.)

Cupido.

Hil, ædle Simon! — Hil Jer, I som nyde hans Gjæstfrihed! — Fem Gænder agte dig for deres Skytspatron; de komme gjerne din rige Gæmildhed at prise; Smagen og Lugten, Følelsen og Dret reise sig alle veltilfredse fra dit Bord; kun dine Dine vil de nu forlyste.

Simon.

De er velkomne alle. — Før dem ind med Høflighed. — Musik, byd dem Velkommen.

(Cupido gaaer.)

Første Adelsmand.

I seer, hvor høilig I er elsket, Herre.

(Musik. Cupido kommer ind igjen med Damer maskerede som Amazoner; de have Guitarer i Hænderne, dandse og synge.)

Apemantus.

Hei! Hvilket Slæng af Løgn og Lant der kommer!
 see hvor de dandse, disse gale Kvinder!
 en saadan Vanvid er al Livets Glands,
 som denne Pomp seer ud ved Siden af
 et Maaltid af lidt Olie og Rødder.
 Vi gjør os selv til Narre for vor Morstab
 og ødsle Smiger for at sluge Folk,
 som vi spyge op i deres Alderdom
 med giftigt Had og Rid. Hvem lever vel,
 som ei fordærver eller er forført?
 Hvem døer, som ikke bærer med i Graven
 et Dødsstød givet af en Ven? Jeg frygter,
 at de, som dandse for mig nu, engang
 vil træde paa mig. — Man har seet det før;
 den Sol, der synker, finder luft hver Dør.

(Herrerne reise sig fra Bordet med mange Verbødighedsyttringer
 mod Timon; de vælge sig hver en Amazone og dandse et
 Par muntre Dandse med dem til Musikken.)

Timon.

Bort Gilde har I smykket, skønne Damer,
 og sat et Præg af Skjønhed paa vor Fest,
 der uden Jer var ikke halv saa skøn;
 I har meddelt den Bærd og liflig Glands
 og underholdt mig med mit eget Paafund;
 jeg takker Jer derfor.

Første Dame.

Min ædle Herre,

I tager gunstigt Alting paa det Bedste.

Apemantus.

Ja vist; for det Værste er smudsig og er nok neppe til
 at tage paa.

Timon.

Et simpelt Maaltid venter, mine Damer,
behager I at tage for Jer selv?

Alle Damerne.

Vi takker Eders Naade.

(Cupido og Damerne gaae.)

Timon.

Flavius!

Flavius.

Her, Eders Naade!

Timon.

Hent det lille Skrin.

Flavius.

Ja, naadig Herre. — (affides.) Endnu fler Juveler!

Det nytter ei at stride mod hans Lune;

jeg skulde ellers sagt ham; — ja, jeg skulde; —

naar Alting er foredt, vil han fortryde,

at Ingen før har turdet Trods ham byde.

Hvis Godhed dog kun bag sig skue kunde,

gik han nu ved sin Høimod ei tilgrunde.

(gaaer og kommer tilbage med et Skrin.)

Første Adelsmand.

Hvor er vort Tjenerstab?

En Tjener.

Her, Eders Naade.

Anden Adelsmand.

Og Hestene?

Timon.

Endnu et Ord, I Benner,

har jeg at sige Jer. — See, ædle Herre,

jeg beder, I vil vise mig den Vre

at give den Juvæl forhøiet Værd;
modtag I den og bær den, ædle Herre.

Første Adelsmand.

Jeg er Jer allerede saa forbunden, —

Anden Adelsmand.

Det er vi Allesammen.

(En Tjener kommer ind.)

Anden Tjener.

Her udenfor er nogle Senatorer,
som vil besøge Jer. De steg af Hesten
i dette Dieblif.

Timon.

De er velkomne.

Flavius.

Tillad mig, Eders Naade, blot et Ord!
det angaaer nær Jer selv.

Timon.

Angaaer mig nær?

saa vil jeg høre Dig en anden Gang;
sørg nu blot for, at Alting er istand
til at beværte dem.

Flavius. (assides.)

Jeg veed jo knap,

hvorledes.

(En tredje Tjener kommer ind.)

Tredie Tjener.

Eders Naade, her er kommet
som Vennegave fra Herr Lucius
et Spand af fire melkehvide Heste
med Seletøi af Sølv.

Timon.

Jeg vil med Laf

modtage dem. — Sørg for, at denne Gave
behandles, som det sømmer sig. — Hvad er der?

(En fjerde Tjener kommer ind.)

Fjerde Tjener.

Med Eders Naades Tilladelse, den ædle Herr Lucullus
udbeder sig Eders Selskab paa Jagt imorgen og sender Eders
Naade to Kobler Mynder.

Simon.

Seg takker; jeg vil gaae paa Jagt med ham. —
Sørg for, at Gaven sømmelig gjengjældes.

Flavius. (affides.)

Hvad skal det blive til? Han byder os
besørge store Gaver og Beværtning, —
Altsammen af en Kasse, der er tom. —
Han vil jo selv ei vide, hvad han eier,
vil ei tillade mig at vise ham,
hvor fattig hans Høimodighed vil være,
naar den ei meer har Magt til, hvad den ønsker.

Hans Løfter overgaae saa langt hans Evne,
at al hans Tale bliver Gjæld; hvert Ord
gjør ham til Skyldner; for sin Godhed maa han
betale Renter; alt hans Landgods staaer
i deres Pantebøger. Gid jeg var
med Vren af hans Tjeneste, for Nøden
fordriver mig. — Saa heller ingen Venner,
end dem, der volder meer Fortræd end Hjender. —
Mit Hjerte bløder for min ædle Herre.

(gaaer.)

Simon.

J gjør Jer selv stor Uret, mine Venner;
J sætter Eders eget Værd for lavt. —
See her, et ringe Vennskabstegn, min Herre.

Anden Adelsmand.

Jeg tager det med ubegrændset Tak.

Tredie Adelsmand.

O, han er Gæmildhedens Sjæl og Hjerte!

Timon.

Nu mindes jeg, min Herre, at I roste
forleden Dag den Abildgraa, jeg red;
da den behager Jer, saa er den Eders.

Tredie Adelsmand.

O, nei, jeg beder, Herre, hav mig undskyldt.

Timon.

Nei, paa mit Ord; jeg veed, at ingen Mand
med Rette roser, hvad han ikke attraaer;
jeg slutter fra mig selv til mine Venner;
det er min Hjertensmening. Jeg skal snart
besøge Jer.

Alle Adelsmændene.

Ingen er saa velkommen!

Timon.

Enhvert Besøg, især af Jer, er mig
saa kjær, at det kan aldrig lønnes nok;
jeg troer, jeg kunde dele Kongeriger
blandt mine Venner og dog aldrig trættes. —
I er en Krigsmand, Alcibiades,
og derfor sjelden rig; I trænger til det;
thi Eders Levebrød er blandt de Døde,
alt Eders Jordegods er paa en Valplads.

Alcibiades.

Saa, Herre, det er kun en ringe Jord.

Første Adelsmand.

Vi er Jer høist forbundne, —

Simon.

Jeg er Jer
ei mindre.

Anden Adelsmand.

Saa, saa grændseløst forbundne, —

Simon.

Jeg ønsker Jer Alt, hvad der ønskes kan. —

Lys! flere Lys!

Første Adelsmand.

Gid Hæder, Held og Lykke

ledsage Jer bestandigt, ædle Simon.

Simon.

Altid til mine Venners Tjeneste.

(Alcibiades og Adelsmændene gaae.)

Apemantus.

Hei, hvad her er for en Staahei! der stræbes
med Fodder, stikkes Bagen ud saa net;
mon disse Ven er værd, hvad deres Spræt
ham koster? Venstabs voldes megen Men;
de Falske burde have svage Ven;
de Duf gjør mangen ærlig Tøsse fattig.

Simon.

Nu, Apemantus, var du ei saa vranten,
gav jeg dig Noget.

Apemantus.

Jeg vil Intet have;

blev jeg bestukken med, saa var der Ingen,
der kunde skjælde dig; da gjorde du,
hvad værre var. Jeg frygter for, du giver
saalænge, til du giver snart dig selv
bort paa Papir. Hvad skal de Gæstebud,
de Optog, al den tomme Stads?

Timon.

Nei, hør,
begynder du at rive ned paa Selstaa,
saa har jeg Ingenting med dig at gjøre.
Farvel, og spil en bedre Vise op.

(gaaer.)

Apemantus.

Du vil ei høre; — du skal blive fri;
jeg luffer Døren for dig til din Himmel. —
At Folk dog altid stopper deres Dre
for gode Raad; men Smiger vil de høre!

(gaaer.)

Anden Act.

Første Scene.

Et Bærelse i en Senators Hus.

(En Senator kommer ind med Papirer i Haanden.)

Senatoren.

Til Varro nu femtusind; Isidor
er han nitusind skyldig; med den Sum,
han skylder mig, udgjør det femogtyve. —
Han farer frem i denne gale Odslen?
det kan ei gaae; det vil ei. — Trænger Nogen
til Guld, — stjæl blot en Tiggers Hund, giv den
til Timon; Hunden mynter Guld. — Vil Nogen
sælge sin Hest og købe tyve bedre; —
giv Timon Hesten; kræv slet Intet; giv den;
den soler strax og hyppelige Heste.

Dørvogter findes ikke ved hans Port,
 kun En, der med et Smil indbyder Alle,
 der gaaer forbi. Det gaaer ei; intet Lod
 kan finde sikker Bund i hans Forsatning. —
 Hei, Caphis! — Caphis, hør!

(Caphis kommer ind.)

Caphis.

Her, Eders Naade;

hvad har I at befale?

Senatoren.

Tag din Kappe

og skynd dig til Herr Timon; kræv ham strængt
 for mine Penge; lad dig ikke nøie
 med simpel Vægning; du skal ikke tie,
 fordi han siger: „Gils din Herre fra mig,“
 og leger saadan med sin Hat i Haanden;
 men sig ham, at jeg selv er i Betryk,
 at jeg maa klare for mig af mit Eget;
 hans Tid er løben ud, og min Kredit
 er rokket ved den Tillid, jeg har sat
 til hans Forpligtelse, som han har svigtet;
 jeg elsker og jeg ærer ham, men kan
 ei brække Halsen for hans Fingers Skyld;
 jeg trænger strax til Penge; tomme Ord
 og vindig Snak kan ikke hjælpe mig;
 strax maa jeg fyldestgjøres. Gaa, tag paa dig
 den Strænghedsmine og et Rykkeransigt;
 thi jeg er bange for, hvis hver en Fjer
 kom i sin rette Binge, blev Herr Timon
 en nogen Allike, skjøndt nu han straaler
 som Jönig. Gaa du nu.

Caphis.

Jeg gaaer, min Herre.

Senatoren.

Hvad? gaaer du? tag dog hans Forfkrivning med dig
og mærf dens Datum vel.

Caphis.

Det skal jeg.

Senatoren.

Gaa!

(de gaae.)

Anden Scene.

En Sal i Timons Hus.

(Flavius kommer ind med en Pafke Regninger i Haanden.)

Flavius.

Han tænker ei, han standser ei, han ødsler
saa tankeløst, at han vil ikke vide,
hvorledes det skal vare, ikke dæmme
for denne Strøm af Sus og Dus. Han spørger
ei om, hvordan hans Eiendom forsvinder,
har ingen Tanke for, hvor det skal gaae.
End aldrig troer jeg, har man seet en Mand,
der øved Godhed med saa lidt Forstand.
Hvad skal man gjøre? han vil ikke høre,
før han maa føle. Jeg maa tale med ham
rent ud, naar han nu kommer hjem fra Jagten. —
Hy, hy!

(Caphis, Isidors Tjener og Barros Tjener komme ind.)

Caphis.

Godaften, Barro! kommer du for
at kræve Penge?

Barros Tjener.

Kommer du maaskee

ti samme Grinde?

Caphis.

Jo, ganske rigtigt; —

du ogsaa, Isidor?

Isidors Tjener.

Det er mit Grind.

Caphis.

Saa gid vi Allesammen var betalte!

Barros Tjener.

Jeg tvivler rigtignok.

Isidor.

Der kommer Herren.

(Timon kommer ind med Alcibiades og nogle Adelsmænd.)

Timon.

Maar vi har spist, vil vi afsted igjen,

min Alcibiades. — (til Tjenerne.)

Hvad vil I mig?

Caphis.

Her er et Gjælds-brev, Eders Naade, —

Timon.

Gjælds-brev?

Hvor er du fra?

Caphis.

Her fra Athen, min Herre.

Timon.

Gaa til min Hushovmester.

Caphis.

Eders Naade,

Milgiv, han har nu holdt mig hen en Maaned

to Dage til Dag; en vigtig Aarsag nøder

min Herre til at fræve Sit; han beder
ærbødigst, at I med sædvanligt Høisind
vil give ham hans Ret.

Timon.

Min gode Ven,

kom hid imorgen tidlig.

Caphis.

Ja men, Herre, —

Timon.

Hold dig itomme, Ven.

Barros Tjener.

Jeg har en Hilsen

fra Barro, Herre.

Isidors Tjener.

Jeg fra Isidor;

jeg skal ærbødigst bede om Betaling, —

Caphis.

Hvis Eders Naade vidste, hvor min Herre
er i Betryk, —

Barros Tjener.

Seg Uger er det nu

udover Forfaldstiden.

Isidors Tjener.

Eders Naade,

Hovmesteren har vist mig bort; min Herre
har paalagt mig udtrykkeligt at gaae
til Eders Naade selv.

Timon.

Lad mig dog komme
til Nænde først! — Jeg beder, ædle Herrer,
gaa ind; jeg kommer strax.

(Alcibiades og de andre Herrer gaae.)

Nu, Flavius,
 Hvorledes gaaer det til, at jeg nu kræves
 med høie Raab om gamle Fordringer
 og længst forfalden Gjæld, der end staaer hen
 til Skade for min Ære?

Flavius.

Gode Venner,

J kommer i en ubeseilig Stund;
 I slaa Jer tiltaals til efter Middagsbordet,
 at jeg kan faae forklaret for hans Naade,
 hvorfor den Gjæld ei er betalt.

Simon.

Gjør det. —

Lad dem beværte. —

(gaaer.)

Flavius.

Følg med mig, Godtsfolk.

(gaaer.)

(Apemantus og en Nar kommer ind.)

Caphis.

Vi, bi! der kommer Narren med Apemantus; lad os
 have Løier med dem.

Barros Tjener.

Gid han faae en Ulykke! han skjælder os ud.

Isidors Tjener.

Pokker i Bولد med ham, den Hund!

Barros Tjener.

Hvor gaaer det, Nar?

Apemantus.

Holder du Samtaler med din Skygge?

Barros Tjener.

Seg talte ikke til dig.

Apemantus.

Nei, til dig selv. — (Til Narren.) Kom med.

Sfidors Tjener. (til Barros Tjener.)

Der fik du allerede Narren paa Halsen.

Apemantus.

Nei, du staaer jo alene, du er ikke paa Halsen af ham endnu.

Caphis.

Hvem er saa Narren?

Apemantus.

Den, der spurgte sidst. — Staffels Skjelmer! Tjenere hos Agerkarle! Koblere mellem Guldet og Trangen!

Alle Tjenerne.

Hvad er vi, Apemantus?

Apemantus.

Ætler.

Alle Tjenerne.

Hvorfor?

Apemantus.

Fordi I spørger mig om, hvad I er, og ikke kender Jer selv. — Tal til dem, Nar.

Narren.

Hvorledes staaer det til, mine Herrer?

Alle Tjenerne.

Mange Tak, gode Nar! hvorledes lever din Frue?

Narren.

Hun er ifærd med at sætte Band paa til at stolde saadanne Kyllinger, som I er. — Gid vi maatte see Jer i Corinth.

Apemantus.

Det var godt! Tak skal du have.

(En Page kommer.)

Narren.

Seer I, her kommer min Frues Page.

Page (til Narren.)

Hvad? er du der, Kapitain? hvad gjør du i dette floge Selskab? — Hvor gaaer det, Apemantus?

Apemantus.

Jeg vilde ønske, at jeg havde et Ris i min Mund, saa skulde jeg svare dig tilbørligt.

Page.

Kjære Apemantus, læs Udfristen paa disse Breve; jeg veed ikke, hvem de er til.

Apemantus.

Kan du ikke læse?

Page.

Nei.

Apemantus.

Saa gaaer der ikke stor Lærdom tilgrunde den Dag, du bliver hængt. Dette her er til Timon og dette til Alcibiades. Du er født som et uægte Barn, og du vil døe som Kobler.

Page.

Og du blev født som en Hundehvalp, og du vil sulste ihjel som en Hund. Svar ikke, jeg er væk.

(gaaer.)

Apemantus.

Saaledes løber du fra din Salighed. — Nar, jeg vil følge med dig til Timon.

Narren.

Har du isinde at lade mig blive der?

Apemantus.

Ja, hvis Timon bliver hjemme. — I Tre gjør Tjeneste hos tre Agerkarle.

Alle Tjenerne.

Sa; vi vilde ønske, at de gjorde Tjeneste hos os.

Apemantus.

Det vilde jeg ogsaa ønske, — samme Tjeneste, som Bøddelen gjør Tyven.

Narren.

Er I Tjenere hos tre Magerkarle?

Alle Tjenerne.

Sa, Nar.

Narren.

Jeg troer, at der er ingen Magerkarl, uden han har en Nar til Tjener. Min Frue hører ogsaa til det Laug, og jeg er hendes Nar. Naar Folk vil laane hos Eders Herrer, komme de tungsindige og gaae lystige bort; men i min Frues Hus komme de lystige ind og gaae tungsindige ud! — hvad er Grunden?

Barros Tjener.

Gen kunde jeg nok nævne.

Apemantus.

Naa, saa gjør det, for at vi kan lære dig kjende, som en Kobler og en Kjeltring, hvilket du dog kommer til at gjælde for alligevel.

Barros Tjener.

Hvad er en Kobler, Nar?

Narren.

En Nar i gode Klæder, som ligner dig lidt. Det er en Mand. Sommetider seer han ud som en fornem Herre, sommetider som en Prokurator, sommetider som en Filosof med Visdommens Sten og det dobbelt. Meget tidt seer han ud som en Ridder, og i det Hele spøger den Mand i alle Stikfælsler, hvori et Menneſte spadserer omkring fra firfjendstyve Nar til tretten.

Barros Tjener.

Du er ikke helt og holdent en Nar.

Narren.

Du er heller ikke helt og holdent en klog Mand; ligesaamegen Naragtighed, som jeg har, ligesaamegen Forstand mangler du.

Apemantus.

Det Svar kunde været Apemantus værdigt.

Alle Tjenerne.

Plads, Plads! der kommer Herr Timon.

(Timon og Flavius komme ind.)

Apemantus.

Kom, Nar, følg med mig.

Narren.

Jeg følger ikke altid med Elskeren, den ældre Broder og Kvinden, men undertiden ogsaa med en Filosof.

(Apemantus og Narren gaae.)

Flavius. (til Tjenerne.)

Vent paa mig; jeg skal tale med Jer strax.

(Tjenerne gaae.)

Timon.

Jeg undres over dig; hvi har du ikke før nu forklaret mig min hele Stilling, at jeg min Udgift kunde bragt i Forhold til mine Midler?

Flavius.

Men I vilde jo

ei høre! jeg har tidt forsøgt, —

Timon.

Sa vist!

maaffee du passede Leiligheden snildt,
naar jeg var ilde stemt og luffed Dret,

og dette Lune tjener nu bekvemt
til at undskyldte dig.

Flavius.

Alt, kjære Herre,

jeg har saa mangen Gang bragt Jer mit Regnskab
og lagt det frem; I stjød det altid fra Jer
og sagde, at min Trostab var Jer nok.
Tidt, naar I bød mig for en ringe Gave
at udbetale Summer, rysted jeg
paa Hovedet og græd; imod Respekten
bad jeg Jer holde Haanden bedre luft,
og ikke sjelden fik jeg haarde Ord,
naar dristigt jeg erindred Jer om Ebben
i Eders Rigdom og om Gjældens Høivand. —
Alt, bedste Herre, stjøndt I hører nu
for sent, I maa dog høre det engang:
Al Eders Eiendom kan neppe dække
halvt Eders Gjæld.

Timon.

Sælg alle mine Godser.

Flavius.

Alt er jo pantsat, og endel hjemfaldet
og tabt; men Resten stopper neppe Munden
paa Diebliffets Krav; Fremtidens kommer
ihast. Hvor skal imidlertid vi finde
paa Raad? Hvorledes vil vort Regnskab staae?

Timon.

Til Lacedæmon naaede mine Godser.

Flavius.

Alt, Herre, Verden er jo kun et Ord;
om I den eied helt, hvor let og snart
var den bortskjænfet i et Mandedræt!

Timon.

Du siger Sandhed!

Flavius.

Hvis I har mig mistænkt
for slet Husholdning eller Troløshed,
saa kald mig til det strengeste Forhør
og lad mig gjøre Regnskab. Himlen veed det:
naar alle vore Kjøffener var fulde
af Snyltegjæsters Larm, — naar Vinen flød
i vore Kjældre, spildt i Drukkenstab, —
naar vore Sale straaledes af Kjerter
og skingrede af Strængeleg, — da sad jeg
i Gensomhed ved den forødt Lønde
og mine Dine strømmed.

Timon.

O, ti stille!

Flavius.

I Guder, tænkte jeg, hvor god han er!
Hvor mangel lækker Bid har usle Trælle
i Nat ei slugt! Hvor er den Mand, som ikke
helt hører Timon til? hvis Hjerte, Hoved,
Sværd, Rigdom, Magt tilhører ikke Timon,
den ædle, store, kongelige Timon?
Ak, med det Guld, der købte denne Smiger,
er denne Smigers Mundsveir selv forbi; —
„ved Gildesbordet vundet; let forsvundet;“ —
een Vinterslud er disse Fluers Bane.

Timon.

Hold op at prædike; min Sjæl var aldrig
af skjændig Dødselighed besmittet; uflog,
men ei uædel var min Gavnildhed.
Hvi græder du? er du saa hjerteløs

at troe mig venneløs? vær du kun rolig;
 hvis nu jeg vilde tappe Venskabs Vinsfad
 og ved at laane prøve Hjerters Indhold,
 jeg kunde bruge mine Venners Pung
 saa frit, som jeg kan byde dig at tale.

Flavius.

Gid Eders Haab maa lykkeligt bekræftes!

Simon.

Og paa en Maade bliver denne Nød
 til rig Velsignelse; den er en Prøve
 paa Venner. Du skal see, hvor du har miskjendt
 min Rigdom; jeg er rig i mine Venner. —
 Holla; — Flaminius! Servilius!

(Flaminius, Servilius og flere Tjenere komme ind.)

Tjeneren.

Her, Eders Naade!

Simon.

J gaaer hver sin Vej; —
 du til Herr Lucius, — til Herr Lucullus
 gaaer du; — jeg var paa Sagt med ham idag. —
 du til Sempronius; bring dem min Hilsen;
 sig, jeg er stolt af, at jeg nu har fundet
 en Leilighed, hvor de kan hjælpe mig
 med Pengelaan. Halvhundrede Talenter
 forlanger jeg.

Flaminius.

Som J befaler, Herre.

(Flaminius og Servilius gaae.)

Flavius. (affødes.)

Herr Lucius og Herr Lucullus? Hm!

Simon. (til en tredje Tjener.)

Gaa du til Senatorerne; af dem

har jeg for mine Tjenester mod Staten
fortjent at hjælpes; — bed dem strax at sende
mig tusinde Talenter.

Flavius.

Jeg har vovet, —
fordi jeg saae, at denne Bei var korekst, —
at gaae med Eders Navn og Segl til dem;
de rystede paa Hovedet; jeg kommer
ei rigere tilbage.

Timon.

Er det sandt?

Er dette muligt?

Flavius.

De har alle svaret

enstemmigt: „der er Lavvand just i Kassen, —
trang Tid; — de kan ei som de gjerne vilde; —
det gjør dem ondt; — I er en Hædersmand;
dog havde de nok ønsket; — veed ei selv; —
der er vist noget galt; — en ædel Sjæl
kan fare vild; — gid dog kun — det var Skade,“ —
og saa, idet man greb et andet Emne,
med trevne Blik og halve Sætninger,
et Skub til Huen og et kjøligt Nik
fik de min Tunge til at fryse fast.

Timon.

Gjengjæld dem det, I Guder! — Naa, min Ven,
see munter ud; hos disse gamle Karle
er Utafnemligheden medfødt; Blodet
er koldt og stivnet, det kan ikke flyde;
det mangler kjærlig Varme; derfor fattes
de Gudhed; naar Naturen atter stunder

mod Jorden ned, er den saa dorst og tung
som Rejsens Maal.

(Til en Tjener.)

Gaa til Ventidius, —

(til Flavius.)

Bær ei modfalden; du er brav og ærlig;
jeg siger det oprigtigt; ingen Dadel
kan ramme dig. —

(til Tjeneren.)

Ventidius har jorder
sin Fader nys, hvis Død har bragt ham Rigdom;
da han var fattig, fængslet, venneløs,
da friede jeg ham ud med fem Talenter.
Gils ham fra mig og sig, at han maa troe,
at det er ren Nødvendighed, der driver
hans Ven, idet han nu maa minde ham
om disse fem Talenter. —

(til Flavius.)

Naar du faaer dem,
betal dermed dem, der har nærmest Fordring.
Men ikke maa du troe ei heller sige,
at Timons Venner ham i Nøden svige.

Flavius.

O, gid saa var! den Tro er Høimods Banemand;
den Edle troer, at Andre er som han.

Tredie Act.

Første Scene.

Et Bærelse i Lucullus' Hus.

(Flaminius og en Tjener komme ind.)

Tjeneren.

Jeg har meldt Jer til min Herre; nu kommer han ned til Jer.

Flaminius.

Jeg takker.

(Lucullus kommer ind.)

Tjeneren.

Her er hans Naade.

Lucullus. (affides.)

En af Herr Dimons Tjenere? Det er uden Tvivl en Foræring. Jeg drømte inat om et Solvbadstefad med Rande. — (høit) Flaminius, min gode Flaminius! Du er ret hjertelig velkommen! — Stjænk os et Bæger Vin. —

(Tjeneren gaaer.)

Naa hvorledes lever den brave, ædelmodige Herre, Athens fuldkomneste Kavaler, din ædle, gode Herre og Husbond?

Flaminius.

Han er sund og frisk, Herre.

Lucullus.

Det glæder mig, at han befinder sig vel. Men hvad er det, du har under din Kappe, lille Flaminius?

Flaminius.

Det er saamænd ikke Andet end et tomt Strin, naadige Herre; jeg kommer paa min Herres Begne for at bede

Eders Naade fylde det; han er i en stor vœlblikkelig Forlegenhed for halvhundrede Talenter og beder, at Eders Naade vil tjene ham dermed. Han er forvisset om Eders Beredvillighed til at hjælpe ham.

Lucullus.

Hm, hm, saa saa? — Han er forvisset, siger han? af, den gode Herre! det er en herlig Mand, naar han blot ikke førte saa stort et Hus. Tidt og mange Gange har jeg spist til Middag hos ham og sagt ham det, og er kommen igjen til Aften for at faae ham til at være lidt mere sparsommelig; men han vilde jo aldrig høre paa Naad eller lade sig advare ved mit Besøg. Hver har jo sin Feil, og hans Feil er den, at han er for god; det har jeg sagt ham; men jeg har aldrig været istand til at faae ham fra det.

(Tjeneren kommer med Binen.)

Tjeneren.

Her er Binen, hvis Eders Naade befaler.

Lucullus.

Flaminius, jeg har altid anseet dig for en forstandig Mand. — Drik engang.

Flaminius.

Eders Naade er meget god.

Lucullus.

Jeg har altid anseet dig for et godt Hoved, — ja, det er min oprigtige Mening, — og for en Mand, der veed, hvad der er fornuftigt, og kan lempe dig efter Omstændighederne, hvis Omstændighederne vil lempe sig efter dig; det er meget godt af dig. — (til Tjeneren.) Gaa kun din Vej! — (Tjeneren gaaer.) — Kom nærmere, min brave Flaminius! Din Herre er en ædelmodig Kavaler; men du er en fornuftig Mand, og du veed meget godt, skøndt du kommer til mig, at det er ikke Tider til at laane Penge ud, især paa det blotte Ben-

skab, uden Sikkerhed. Der har du tre Guldstykker, min Ven;
knib et Die til og sig, at du har ikke seet mig. Farvel.

Flaminius.

Og kan da Verden sig saa brat forvandle?

og vi, som leved før, vi lever end? —

Bort, usle Skarn, til dem, der dyrke dig!

(Kaster Pengene paa Gulvet.)

Lucullus.

Ha, ha! nu seer jeg, at du er en Nar, og passer til
din Herre.

(gaaer.)

Flaminius.

Gid disse Penge brænde dig engang!

gid smeltet Guld i Helved martre dig,

du, — ikke Ven, men Kræftbyld for din Ven! —

Har Vensskab da saa svagt et Melkehjerte,

at det bedærves paa et Døgn? I Guder,

jeg føler al min Herres Kval. — Den Usling!

han har endnu min Herres Maaltid i sig; —

hvor skal det blive ham til Gavn og Næring,

naar han er bleven selv til Gift og Galde?

Gid Sot og Syger kun det volde ham!

og naar han ligger dødsfyg, lad den Del

af Livet, som min Herre har betalt,

ei styrke ham til at beseire Døden,

men hjælpe kun til at forlænge Nøden!

(gaaer.)

Anden Scene.

En Gade.

(Lucius og tre Fremmede kommer ind.)

Lucius.

Hvem siger I? den ædle Timon? han er min særdeles gode Ven og en meget agtværdig Herre.

Første Fremmede.

Vi veed ogsaa kun det Bedste om ham, skøndt vi er fremmede for ham. Men jeg kan sige Eders Naade, hvad jeg har hørt som et almindeligt Rygte. Nu er Herr Timons lykkelige Dage forbi, og hans Rigdom er paa Heldingen.

Lucius.

Fy, tro dog aldrig det; han kan ikke være i Forlegenhed for Penge.

Anden Fremmede.

Jeg kan troe mig, naadige Herre; det er ikke længe siden en af hans Tjenere var hos Lucullus for at laane saa og saa mange Talenter; ja han bad indstændigt derom og forestillede, hvor høilig hans Herre trængte dertil, og dog blev det nægtet.

Lucius.

Hvorledes?

Anden Fremmede.

Jeg siger nægtet, Eders Naade.

Lucius.

Det var jo dog utroligt! — Naa, ved Guderne, jeg stammer mig derover! At sige Nei til en saadan Hædersmand! — Det var ikke meget hæderligt gjort. Jeg for min Del maa tilstaae, jeg har modtaget nogle smaa Artigheder af ham, Penge, Sølvtoi, Juveler og andre Smaating, Ingenting i Sammenligning med, hvad han har faaet; men havde han ved en Feiltagelse forbigaaet ham og sendt Bud til mig, — jeg

fulde aldrig have nægtet ham saamange Talenter, som han behøvede.

(Servilius kommer ind.)

Servilius.

Naa, det var et Held! der er den naadige Herre. Jeg har løbet mig varm for at træffe hans Naade. — Naadige Herre, —

Lucius.

Servilius! See god Dag, min Ven. — Farvel! — Hils din høitærede, fortræffelige Herre, min særdeles gode Ven.

Servilius.

Med Eders Naades Tilladelse, min Herre har sendt —

Lucius.

Hvad har han nu sendt igjen? jeg er den ædle Herre saa meget forbunden; altid sender han Noget. Hvorledes skal jeg kunne takke ham, hvad mener du? Og hvad har han da nu sendt igjen?

Servilius.

Han har kun sendt mig paa Grund af en vlieblikkelig Forlegenhed, og han beder, at Eders Naade vil være saa god at hjælpe ham med halvhundrede Talenter.

Lucius.

Jeg veed, hans Naade vil kun spøge med mig; halvhundred Gange hundrede Talenter kan ikke volde ham Forlegenhed.

Servilius.

Og dog er han i Trang for meget mindre; hvis ikke han for Alvor var i Trang, saa bad jeg Jer ei halvt saa ivrigt, Herre.

Lucius.

Sig mig, Servilius, er det dit Alvor?

Servilius.

Saasandt jeg lever, Herre, det er Sandhed.

Lucius.

Hvad jeg dog har været for et Asen, at jeg saaledes skulde blotte mig, netop naar der kommer saa udmærket en Leilighed til at vise mig fra en hæderlig Side! — Hvor det dog træffer sig ulykkeligt, at jeg netop igaar skulde købe noget uselt Kram, og derved miste saa stor en Gre! — Servilius, Guderne skal være mit Vidne, jeg er ikke istand til at gjøre det; o hvor jeg dog har haaret mig ad som et Asen! jeg havde netop i Sinde at sende Bud til Herr Timon med samme Anmodning, — det kan disse Herrer her bevidne; men nu vilde jeg ikke have for al den Rigdom, der er i Athen, at det skulde være steet. — Hils den ædle Herre paa det allervensftabeligste, og jeg haaber, at hans Naade vil have de bedste Tanker om mig, skøndt jeg ikke er istand til at bevise ham mit Venstabs. — Og sig ham fra mig, at jeg regner det for en af mine største Ulykker, at jeg ikke kan tjene saa høitagtet en Herre. Min kjære Servilius, vil du gjøre mig den Tjeneste, at sige ham det med de selvsamme Ord?

Servilius.

Det skal jeg Eders Naade.

Lucius.

Jeg vil være dig meget forbunden derfor, Servilius.

(Servilius gaaer.)

Med Timon er det ude; I har Ret;
den som er falden, reiser sig ei let.

(gaaer.)

Første Fremmede.

Nu, hører I, Hostilius?

Anden Fremmede.

Ja vist,

kun altfor vel.

Første Fremmede.

Det er jo Verdens Mand;

Hver Smigrers Sjæl er af det samme Stykke.

Hvo tør vel kalde den sin Ven, der dypper

i Fad med ham? Jeg veed, at Timon var

for denne Mand en Fader; han har støttet

hans gode Navn og Rygte med sin Pung,

har holdt hans Hus paafode; Timons Penge

har skaffet Vennen til hans Tjenerstab;

hvergang han drikker, er det Timons Søl,

der træder paa hans Læbe; desuagtet, —

hvor Menneftet dog er et grimt Uthyste,

naar Utafnemligheden præger det! —

han nægter ham i Forhold til sin Ene,

hvad gode Hjerter give til en Tigger.

Tredie Fremmede.

Fromhed maa sukke ved det.

Første Fremmede.

Jeg for min Del

har aldrig prøvet Timons Gæstfrihed,

og ingen Gunst, jeg nød af ham, har stemplet

mig til hans Ven; men det kan jeg forsikre —

for hans bekjendte Dyd, hans ædle Sind,

hans hæderlige Vandels Skyld, — at dersom

han havde vendt sig i sin Trang til mig,

alt Mit jeg havde regnet for hans Gave

og givet ham igjen den bedste Halvdal;

saar hjært er mig hans Høisind. Men jeg mærker,

fra Godhed maa man vende bort sin Hu;

thi Klogten gjælder meer end Pligten nu.

(de gaar.)

Tredie Scene.

Et Bærelse i Sempronius' Hus.

(Sempronius kommer ind med en af Timons Tjenere.)

Sempronius.

Men hvorfor skal han just besvære mig?
der er dog Andre; lad ham vende sig
til Herr Lucullus eller Lucius.
Nu er Ventidius jo bleven rig,
som han har løst af Fængsel ud. De skyldte
ham deres Belsærd alle tre.

Tjeneren.

Alt, Herre,
dem har han prøvet; det er falskt Metal.
De har sagt Nei.

Sempronius.

Hvordan? har de sagt Nei!

Lucullus og Ventidius sagt Nei?
nu sender han til mig? — Tre! — Hm! det vidner
kun slet om Benstabilitet og om Skjensomhed.
Er jeg hans sidste Tilflugt? Naar hans Venner
opgive ham som Lagen, der har taget
sin Løn forud, skal jeg helbrede ham?
Han krænker mig dermed; jeg vredes paa ham;
han burde kjendt den Plads, der tilkom mig.
Det kan dog ei forsvares, at han kom
i sin Forlegenhed ei først til mig;
jeg er, saa vidt jeg veed, den første Mand,
der nogensinde fik en Gave af ham,
og har han nu saa ringe Tanker om mig,
at jeg vil være den, der sidst gjengjælder?
Nei, saa blev jeg til Latter for de Andre
og stod som Mar iblandt de gode Herrer.

Jeg vilde givet trefold denne Sum,
 naar kun han havde vendt sig først til mig;
 det er nu saa min Lyft; saa heftig er
 min Iver for at tjene ham. Gaa hjem,
 og sei til deres Afslag dette Svar:
 for den, der krænker mig, jeg ingen Penge har.

(gaaer.)

Tjeneren.

Fortræffeligt! Eders Naade er en vakker Slyngel! Djævelen vidste ikke, hvad han gjorde, da han gjorde Menneſket til en Politiker; han ſtod ſig ſelv i Lyſet; thi jeg kan ikke troe Andet, end at Menneſkets Gavyveſtreger tilſidſt hjælper ham ud af Kniben. Hvor hans Naade ſtrider tappert for at viſe ſig lumpen. Han bruger dydige Exempler til at ſtøtte ſin Nederdrægtighed paa ligesom de Folk, der i from og brændende Nidkjærhed vil ſtikke hele Kongeriger i Brand.

Af den Natur er dette ſnilde Venſkab.

Og dette var min Herres bedſte Haab!
 nu ſvigter Alt undtagen Himlens Viſtand.

Hans Venner er jo døde nu og borte;
 den Dør, ſom har i mangt et gjeſtfrit Aar
 ei kjendt til Laas og Slaa, den maa nu ſtænges,
 for at dens Herre kan ſaae Fred. Saa gaaer det
 med Gædmildheden. Den, ſom ei kan lukke
 ſin Pung, maa ſelv bag lukte Døre ſukke.

(gaaer.)

Fjerde Scene.

En Sal i Timon's Huſ.

(To Tjenere hos Barro og en Tjener hos Lucius møde Titus og Hortenſius og flere Tjenere hos Timon's Kreditorer.)

Barros første Tjener.

God Morgen, Titus og Hortenſius!

Titus.

Ih, see Godmorgen, Barro!

Hortensius.

Lucius?

Saa vi skal mødes her?

Lucius' Tjener.

Sa vist, og sagtens
i samme Grinde? Mit angaaer Penge.

Titus.

Vort med, og deres ligesaa.

(Philotus kommer ind.)

Lucius' Tjener.

Philotus!

Philotus.

God Morgen, Venner!

Lucius' Tjener.

Ih, min Broer, velkommen!

Hvad er vel Klokken?

Philotus.

Den gaaer stærkt til Ni.

Lucius' Tjener.

Saa mange?

Philotus.

Er hans Naade synlig?

Lucius' Tjener.

Nei,

end ikke.

Philotus.

Det er sært; han pleied før
at skinne Klokken syv.

Lucius' Tjener.

Sa, men hans Dag

er bleven kortere; du veed jo nok,
at Odelandens Bane er som Solens;
men den kan ei som den begynde forfra.
Jeg frygter for, det er langt ud paa Vintren
i Timons Pung, saa man kan gribe dybt
og dog kun finde lidt.

Philotus.

Det troer jeg med.

Titus.

Ræg Mærke til, hvor sært det træffer sig,
din Herre sender Bud om Penge.

Hortensius.

Sa,

det gjør han.

Titus.

Og han bærer Edelfstene,
som er en Skjænk af Timon, og som jeg
nu venter paa Betaling for.

Hortensius.

Det gjør

mig ondt.

Lucius' Tjener.

Hvor det dog er en sølsom Skif:
Timon betaler, hvad han aldrig fik;
det er, som om din Herre har Juveler
og kræved Penge for dem.

Hortensius.

Det veed Himlen;

mit Grind ærgrer mig. Jeg veed, min Herre
har hjulpet Timons Rigdom godt paa Gled;
til Thy gjør ham hans Utafnemlighed.

Barros første Tjener.

Ger har en Fordring paa tretusind Kroner;
hvor stor er din?

Lucius' Tjener.

Femtusind.

Barros første Tjener.

Det er svært;

af Summen synes det, din Herre var
en meer fortrolig Ven af ham end min;
thi ellers havde Gjælden været ens.

(Flaminius kommer ind.)

Titus.

Der er en af Tjenerne.

Lucius' Tjener.

Flaminius, hør et Ord, min Ven; sig mig, kommer
hans Naade snart ud?

Flaminius.

Nei, han gjør ikke.

Titus.

Vi venter paa hans Naade; vær saa god at lade ham
det vide.

Flaminius.

Det behøver jeg ikke at fortælle ham; han veed nok, at
J er kun altfor paapasselige.

(gaaer.)

(Flavius kommer ind, indhyllet i sin Kappe.)

Lucius' Tjener.

Er det ei Husshovmesteren, der lister?

han vandrer i en Sky; kald paa ham, kald!

Titus.

Min Herre, hør et Ord.

Barros første Tjener.

Tillad, min Herre, —

Flavius.

Hvad vil I mig, min Ven?

Titus.

Vi vente her

paa Penge, Herre.

Flavius.

Saa, var det saa sikkert,

at I fik Penge som, at I maa vente,
saa var det sikkert nok. Hvi kom I ikke
med Eders Regninger og Fordringer
dengang, mens Eders falske Herrer spiste
min Herres Mad? Da smilede de og smidte
til al hans Gjæld og slugte Renterne
i deres Fyldevom. Det nytter ikke
at plage mig; lad mig kun gaae i Fred;
jeg og min Herre er nu lige nær;
mit Regnskab og hans Pung har samme Værd.

Lucius' Tjener.

Den Sladder tjener jo til Ingenting.

Flavius.

Saa er den ikke saa gemen som I;

I tjene jo hos lumpne Kjeltringer.

(gaaer.)

Barros første Tjener.

Hvad for Noget? hvad er det, hans afsandede Belbaa-
renhed brummer i Skjægget?

Barros anden Tjener.

Det kan være det samme; han er fattig, og det er Hævn
nok. Hvem kan tage Munden mere fuld end den, der ikke

har et Hus at stifte sit Hoved i? saadanne Folk kan gjerne give Ondt af sig imod store Bygninger.

(Servilius kommer ind.)

Titus.

Der er Servilius; nu faaer vi dog et Svar.

Servilius.

Isald jeg turde bede Jer at komme paa en anden Tid, saa vilde jeg være Jer forbunden. Jeg forsikrer, min Herre er i meget daarligt Lune; hans Munterhed har ganske svigtet ham; thi han er syg, og han har luft sig inde.

Lucius' Tjener.

Tidt lukker Folk sig inde uden Sygdom; mig tykkes, hvis hans Helbred er saa svag, saa burde han desfor sin Gjæld betale og gjøre Veien klar til Guderne.

Servilius.

I gode Guder!

Flaminius. (indensfor.)

Hjælp! — Servilius!

Saa kom dog! — Naadig Herre, naadig Herre!

(Timon styrter ind i Raseri. Flaminius følger ham.)

Timon.

Hvad? spærrer nu min egen Dør min Bei? jeg, som var altid fri! er nu mit Hus en Fjende, der vil standse mig? et Fængsel? Den Sal, hvor jeg holdt Fester, viser den som hele Verden mig et Bryst af Jern?

Lucius' Tjener.

Naa, Titus, gaa nu paa!

Titus.

Eders Naade, her er min Regning.

Lucius' Tjener.

Og her er min.

Hortensius.

Og min, Eders Naade.

Begge Barros Tjenere.

Og vor, Eders Naade.

Philotus.

Alle vore Regninger.

Simon.

Riv mig istykker; slæng mig tværsigjennem!

Lucius' Tjener.

Al, Eders Naade, —

Simon.

Slaa Mønt af mit Hjerte!

Titus.

Min er halvtredsfindstyve Talenter.

Simon.

Tag Blodet af mig!

Lucius' Tjener.

Femtusinde Kroner, Eders Naade.

Simon.

Tag femtusinde Draaber af mit Blod i Betaling! —
og din? — og din? —

Barros første Tjener.

Naadige Herre!

Barros anden Tjener.

Naadige Herre! —

Simon.

Tag mig, slid mig istykker, og Guderne knuse Jer!

(gaaer.)

Hortensius.

Naa, jeg seer nok, vore Herrer kan styde en hvid Pind efter deres Penge; den Gjæld maa nok kaldes haabløs, siden det er en gal Mand, der skylder den.

(de gaae.)

(Timon og Flavius komme ind igjen.)

Timon. (uden at lægge Mærke til Flavius.)

De har berøvet mig mit Andedbræt;
de Nidinger! — de Kreditorer! — Djævla! —

Flavius.

Min dyrebare Herre!

Timon.

Hvad om nu

jeg gjorde det saaledes? —

Flavius.

Eders Naade!

Timon.

Saaledes skal det være! — Hushovmester!

Flavius.

Her, Eders Naade!

Timon.

Gi! du er paa Pletten!

Gaa, indbyd atter alle mine Venner,
Sempronius, Lucullus, Lucius,
dem alle; jeg gjør end engang et Gilde
for disse Skurke.

Flavius.

O, min ædle Herre,

J taler kun af et forvirret Sind;
der er ei længer Raad i Huset til
et simpelt Maaltid.

Simon.

Bryd du dig om Intet.

Gaa, som jeg siger dig; indbyd dem alle;
 slip kun den Strøm af Skjelmer ind til Festen;
 jeg og min Kof skal nok besørge Resten.

(De gaae.)

Femte Scene.

Senatets Forsamlingsaal.

(Senatorerne paa deres Sæder; Alcibiades kommer ind med Følge.)

Første Senator.

Jeg stemmer for det samme; det er Blodsfyld;
 det er nødvendigt, at han lider Døden;
 thi Naade gjør kun Synden mere dristig.

Anden Senator.

Ja ganske vist; for Loven maa han falde.

Alcibiades.

Held, Hæder, Naade hoo i Eders Raad!

Første Senator.

Hvad vil I, Hovedsmand?

Alcibiades.

Jeg kommer her

med ydmyg Bøn til Eders høie Dyder;
 thi mild Barmhertighed er Lovens Dyd,
 og kun Tyranner bruge den med Grumhed.
 En Ben af mig er rammet haardt af Tidens
 og Skjæbnens tunge Haand. Af Blodets Hede
 henreven har han grebet ind i Loven,
 hvis Dyd er uden Bund for dem, der styrte
 dumdriftigt sig deri. Han er en Mand, —
 paa sin Banskjæbne nær, — med Dyder smykket;
 ei heller er hans Daad med Feighed plettet, —

den Hæder veier op imod hans Brøde; —
 i ædel Harm og med dristigt Mod
 han traadte frem imod sin Avindsmænd,
 da han sin Vre saae til Døden rammet,
 og med saa roligt, maadeholdent Sind
 tvang han sin Harm, før den brød frem tilsidst,
 som var det kun en fløgtig Tankens Tvist.

Første Senator.

J driver altfor vidt Spidsfindigheden;
 en hæslig Gjerning vil J gjøre smuk;
 J vrider Eders Ord for at bevise
 at Drab er i sin Orden, og at Slagsmaal
 er Tapperhedens Hoidepunkt; og dog
 er den kun Slegfredtapperhed og kom
 til Verden, dengang Sekter og Partier
 var nylig fødte. Den er ægte tapper,
 der taaler viseligt det værste Ord,
 en Mand kan sige, — der kan bære Haan
 saa ligegyldigt paa sig som sin Kappe,
 og aldrig lader en Fornærmelse
 gaae sig til Hjertet og forvolde Fare.
 Er Haan et Onde, Døden værd, hvem vil
 dog for et Onde sætte Liv paa Spil?

Alcibiades.

Hør mig. —

Første Senator.

Und Gjerning gjør J ei til god;
 at taale, ei at hævne, viser Mod.

Alcibiades.

Saa beder jeg ærbødigt, høie Herrer,
 undskyld mig, at jeg taler som en Krigsmænd;
 hvi vover Folk sig da saa dumt i Slaget

istedenfor at taale Spot og Trusler
 og sove paa det og taalmodigt vente,
 til Hjenden stjaerer Halsen over paa dem?
 hvis Tapperhed bestaaer kun i at bære,
 hvad skal vi saa i Krig? saa bliver Kvinden,
 der sidder hjemme, tapprest, hvis det gjælder
 kun om at bære; Misset bliver da
 en bedre Helt end Løven; en Forbryder
 i Lænker mere viis end Dommeren,
 naar Visdom er at lide. — Væde Herrer,
 den Mægtige bør ogsaa være mild;
 koldt Blod kan sagtens dømme Bredens Ild;
 Drab er den største Synd; men den, som Nøden
 til Forsvar drev, maa hendes fri for Brøden.
 At brede er ugudeligt; men veed
 I nogen Mand, der ei kan blive vred?
 Bei dette mod hans Brøde.

Anden Senator.

Eders Tale

er spildt.

Alcibiades.

Spildt? De Bedrifter, han har øvet
 i Lacedæmon og Byzantium,
 var nok til at løskjøbe ham fra Døden.

Første Senator.

Hvad siger I?

Alcibiades.

Jeg siger, ædle Herrer,
 han har gjort tapper Tjeneste og sældet
 i Kamp en dygtig Hob af Eders Hjender.
 Hvor tappert sægte de han ikke sidst
 i Slaget, hvor han ødslede med Hug!

Anden Senator.

Ja, ødsle kan han og slaae til; han er en ægte Sviregast; det er en Last, der ofte overbælder ham og tager hans Tapperhed tilfange. Hvis der ikke var Fjender, saa var den alene nok til at betvinge ham. Man veed, han har i dyrist Raseri tidt øvet Vold og vakt Tumult; hans Liv i Sus og Dus gaaer hen, og han er farlig i sin Rus.

Første Senator.

Han døer.

Alcibiades.

En grusom Stjæbne! — var han død i Krigen! — Men, hvis hans Bedrifter ikke kan frelse ham, — endskjøndt hans Arm vel kunde tilkjøbe ham hans Liv og ikke komme i Gjæld, — dog, for end meer at røre Jer, tag mine Gjæringer og læg dem sammen med hans, og da jeg veed, at Alderdommen begjærer Sikkerhed, saa sætter jeg mit Hædersnavn og alle mine Seire i Pant for hans Forbedring. Hvis hans Liv til Loven er hjemfaldet for hans Brode, lad Krigen da hans tappre Blod uddrikke; Loven er stræng, og Krigen staaer ikke.

Første Senator.

Vi hævde Loven; han skal døe. Fortørn os ei meer med Forbøn. — Broder eller Søn, — hvo Blod udgyder, Døden er hans Løn.

Alcibiades.

Skal det da være? Nei, det maa det ikke.

I ædle Herrer, kjend mig dog igjen.

Anden Senator.

Hvorledes?

Alcibiades.

Hust Jer om, hvem I har for Jer.

Tredie Senator.

Hvad?

Alcibiades.

Eders Alderdom har sikkert glemt mig;

saa dybt foragted I mig ellers ei,

at paa saa ringe Bøn I gav mig Nei.

I bringe mine Bunder til at svide.

Første Senator.

Udæfter I vor Brede? Vel saa hør:

vor Dom er kort i Ord, men stærk i Virkning:

Du er forvist for evig.

Alcibiades.

Seg forvist?

forvis først Eders Daarstab, Eders Ager,
der er Senatets Skjændsel.

Første Senator.

Hvis du træffes

om tvende Solemærker i Athen,

saa vil vor Dom dig ramme tungere. —

Dg for at ikke stærkere vor Brede

skal ægges, skal han lide Døden strag.

(Senatorerne gaar.)

Alcibiades.

Gid Guderne da holde Jer ilive,

til I er lutter Skind og Ben, og Ingen

vil see paa Jer. — Jeg bliver rasende.
 Jeg stred mod deres Tjender, mens de sad
 og talte deres Penge, gjorde Udlaan
 paa høie Renter; selv blev jeg kun rig
 paa Strammer. — Er nu det min Løn? Er det
 den Balsam, som det aagrende Senat
 drypper i Krigsmænds Saar? Forvist? det kommer
 jo ret tilpas; at være landsforvist
 er ei saa ilde; saa faaer jo min Harm
 Grund til at slaae et Slag imod Athen.
 Nu bringer jeg min utilfredse Hær
 til Mytteri, og vinder Hjerter for mig.
 Kamp mod Alverden sømmer sig den Kjæffe;
 Krigsmænd og Guder lader sig ei gjække.

(gaaer.)

Sjette Scene.

En Sal i Timons Hus.

(Musik; dækkede Borde; opvartende Tjenere. Nogle Adelsmænd
 komme ind fra forskellige Sider.)

Første Adelsmand.

Belmødt og god Dag, Herre!

Anden Adelsmand.

Det ønsker jeg Jer iligemaade. Jeg tænker, den ædle
 Herre vilde nok blot sætte os paa Prøve forleden Dag.

Første Adelsmand.

Det var netop det, mine Tanker pillede ved, dengang
 vi mødtes; det var vist ikke saa stærkt paa Heldingen med
 ham, som han gav det Udseende af, da han prøvede sine
 Venner.

Anden Adelsmand.

Det kan det neppe være efter dette nye Gilde at domme.

Første Adelsmand.

Det skulde jeg ogsaa mene. Han har sendt mig en indstændig Indbydelse, som mange paatrængende Forhindringer nødte mig til at afslaae; men han besvor mig desuagtet, og jeg kunde ikke andet end komme.

Anden Adelsmand.

Paa samme Maade var jeg bunden ved vigtige Forretninger; men han vilde ikke høre paa mine Undskyldninger. Det gjør mig ondt, at da han sendte Bud til mig om et Laan, var min Kasse netop sluppen op.

Første Adelsmand.

Den samme Bekymring piner ogsaa mig, nu da jeg seer, hvorledes Sagerne staae.

Anden Adelsmand.

Saaledes gaaer det os Alle her. Hvormeget vilde han laane af Jer?

Første Adelsmand.

Tusinde Guldstykker.

Anden Adelsmand.

Tusinde Guldstykker?

Første Adelsmand (til Tredie.)

Og af Jer?

Tredie Adelsmand.

Han sendte Bud til mig, — der er han.

(Simon kommer med Følge.)

Simon.

Hjertelig Velkommen, mine Herrer! — Naa, hvorledes befinder I Jer?

Første Adelsmand.

Altid fortræffeligt, naar vi hører noget Godt fra Eders Maade.

Anden Adelsmand.

Swalen følger ikke mere villigt Sommeren end vi
Eders Naade.

Timon. (affides.)

Og den forlader ikke mere villigt Vinteren, — saadanne
Sommerfugle er Menneftene. — (høit) Mine Herrer, vort
Maaltid er ikke saa lang en Venten værd; lad Eders Dren
beværte med Musik imidlertid, hvis de vil nøies med saa
grov Kost som Trompetklang; vi skal strax komme tilbords.

Første Adelsmand.

Jeg haaber, Eders Naade ikke har bevaret nogen
Uvillie imod mig, fordi jeg lod Eders Bud gaae tomhæn-
det hjem.

Timon.

O, min Herre, bryd Jer aldrig om det.

Anden Adelsmand.

Min ædle Herre, —

Timon.

Min bedste Ven! hvor gaaer det?

(Maden bæres ind.)

Anden Adelsmand.

Min høitærede Herre, jeg er virkelig syg af Skamfuld-
hed over, at jeg skulde være saadan en ulykkelig Stodder for-
leden Dag, da Eders Naade sendte Bud til mig.

Timon.

Tænk aldrig paa det, Herre.

Anden Adelsmand.

Var Eders Bud blot kommet to Timer før, —

Timon.

Lad den Sag ikke plage Eders Grindring. — Naa,
bring hele Anretningen ind paa engang.

Anden Adelsmand (affides til sin Sidemand.)
Laag paa alle Fadene!

Første Adelsmand. (ligeledes.)

Et kongeligt Gilde; det kan I stole paa.

Tredie Adelsmand. (ligeledes.)

Ja, det er sikkert nok, hvis ellers Penge og Karstiden
formaaer Noget.

Første Adelsmand. (ligeledes.)

Hvad Nyt i Byen?

Tredie Adelsmand. (ligeledes.)

Alcibiades er landsforvist; har I hørt det?

Første og anden Adelsmand. (ligeledes.)

Alcibiades landsforvist?

Tredie Adelsmand. (ligeledes.)

Ja, det er ganske vist.

Første Adelsmand. (ligeledes.)

Hvorledes det? hvorledes det?

Anden Adelsmand. (ligeledes.)

Men sig dog, hvad var Anledningen?

Simon.

Mine ærede Venner, vil I ikke tage Plads?

Tredie Adelsmand. (affides.)

Jeg skal fortælle Jer mere siden. — Her har vi nok et
prægtigt Maaltid for os.

Anden Adelsmand. (ligeledes.)

Han er endnu den samme, som han altid har været.

Tredie Adelsmand. (ligeledes.)

Vil det holde ud? vil det holde ud?

Anden Adelsmand. (ligeledes.)

Det gjør det nok; — men Tiden, — og saa, —

Tredie Adelsmand. (ligeledes.)

Jeg forstaaer.

Timon.

Hver til sin Stol, saa raft, som om han ilede til sin Elfterindes Læber; Beværtningen skal blive ligegod paa enhver Plads. Gjør det ikke til et Stadsgilde, saa Maden bliver kold, inden vi bliver enige om den første Plads. Sæt Jer, sæt Jer. — Guderne kræve vore Taksigelser. „I store Belgjørere, bestænk vort Samsund med Taknemlighed. Skaf Jer Lov og Pris for Eders Gaver; men behold Noget at give, at ikke Eders Guddom skal blive foragtet. Giv hver Mand nok, saa den Ene ikke behøver at laane den Anden Noget; thi, hvis Eders Guddommeligheder kom til at laane hos Menneffene, saa vilde Menneffene lade Guderne istikken. Lad Maden blive elstet meer end den, der giver den. Lad der aldrig i en Forsamling af tyve Menneffer fattes en Snes Skjelmer. Hvor tolv Kvinder ere samlede, der lad altid et Dussin af dem være — det, som de er. Hvad Resten af Eders Eiendom angaaer, o Guder, — Athens Senat og Folkets laveste Bærme, — hvad slet er hos dem, I Guder, gjør det modent til Odelæggelse. — Disse mine tilstedeværende Benner, — de er Ingenting for mig; derfor velsign dem i Ingenting, og til Ingenting være de velkomne!“ —

Tag af, I Hunde og sli!

(Raagene tages af Fadene, der sees at indeholde varmt Vand.)

Nogle Gjæster.

Hvad mon hans Naade mener med det?

Andre Gjæster.

Jeg kan ikke vide det.

Timon.

Saa gid I aldrig smage bedre Maaltid, Mundvenner! — Damp og lunkent Vand, det er al Eders Dyd. Tag Timons sidste Gave; I pynted ham og sminked ham med Smiger;

nu vadster han den af og stænker Dampen
af Eders Lumpenhed i Eders Ansigt.

(kaster dem Vand i Ansigtet.)

Lev længe i Foragt, I smilende,
I glatte, væmmelige Snyltegjæster,
føbladne Røvere, belevne Ulve,
smidstende Bjørne, Lyffens Abefatte,
Tallerkenvenner, leddeløse Trælle,
Døgnfluer, Mosedunster, Nitteduffer!
Gid Menneskers og Dyrs Spedalskhed dække
Jer helt med tætte Skorper! — Gaaer du nu? —
Tag først din Rægedom, — og du, — og du! —

(kaster Fadene efter dem og driver dem ud.)

Vi, jeg vil laane dig, ei kræve Laan. —
Gid aldrig meer der holdes nogen Fest,
hvor ei en Skurk er en velkommen Gjæst! —
Brænd, Hus! synk ned, Athen! Timon vil hade
fra nu hvert Menneske paa Jordens Flade!

(gaaer.)

(Gjæsterne komme ind igjen, med flere Adelsmænd og Senatorer.)

Første Adelsmand.

Hvad er dog dette, mine Herrer?

Anden Adelsmand.

Kan I forklare Herr Timons Raseri?

Tredie Adelsmand.

Dys! Har I ikke seet min Hue?

Fjerde Adelsmand.

Jeg har mistet min Kappe.

Tredie Adelsmand.

Hans Naade er forrykt, og regjeres af lutter Griller.
Forleden Dag gav han mig en Juvel, og nu har han slaaet
den af min Hat; har I ikke seet min Juvel?

Fjerde Adelsmand.

Har I ikke seet min Hue?

Anden Adelsmand.

Her er den.

Fjerde Adelsmand.

Her ligger min Kappe.

Første Adelsmand.

Lad os ikke blive her længer.

Anden Adelsmand.

Timon er gal.

Tredie Adelsmand.

Det mærkede mit Ben.

Fjerde Adelsmand.

Snart vanter Perler her, snart Kampesten.

(de gaar.)

Fjerde Act.

Første Scene.

Udenfor Athens Mure.

(Timon kommer ind.)

Timon.

End et Tilbageblik paa dig, du Mur,
som skjærmer disse Ulve! Synk i Jorden!
hegn ikke meer Athen! I Egtekvinder,
bryd Eders Trostebånd! Børn, lyd ikke mere!
lad Trælle, Gjæffe rive ned fra Sædet
det rynkede, ærværdige Senat,

og sætte sig istedet! Friske Mø,
 kast flux i Skarnet hen din Jomfrufrands,
 og for din Moders Dine! Skyldnere,
 hold fast, betal ei! heller ud med Kniven,
 og stød den rask i Kreditorens Strube! —
 Du svorne Tjener, stjæl! din strænge Herre
 er en langhaandet Røver kun, som plyndrer
 med Lovens Hjælp! — Slavinde, skynd dig til
 din Husbonds Leie; thi din Frue er
 hos Robleren! — Du Søn paa sexten Aar,
 riv Krykken fra din gamle, lamme Fader
 og knus hans Hjerne. Fromhed, Vrefrygt
 og Sky for Guderne, Fred, Retfærd, Sandhed,
 Hustugt og Nabostab og Mattered,
 Opfostring, Skik, Mystier, Haandtering,
 Standsorden, Lov, Sædvane, gammel Vedtægt,
 bliv Eder selv modsat; synk i Forvirring;
 men lad Forvirringen alene leve! —
 I Mennestenes Plager, overvælder
 Athen med Eders stærke Febersmitte;
 det er til Slaget modent! Kolde Gigt,
 slaa du med Lamhed vore Senatorer,
 gjør deres Legem slapt som deres Sind;
 Belløst og fræt Begjær indsnige sig
 i vore Ungersvendes Marv og Ben,
 at de maa spømme stik mod Dydens Strøm
 og drukne sig i Last. — Gid onde Bylder
 udsaaes i hver Atheners Bryst og bringe
 Spedalskheds rige Høst! Lad Mandedræt
 forpæste Mandedræt, saa deres Selfab
 som deres Venstab bliver idel Gift! —
 Jeg tager Intet med fra dig undtagen

min Røgenhed, affstyelige Stad!
 tag den med, og vær tusindfold forbandet!
 Til Skoven Timon gaaer; Roddyret der
 er ei saa grumt som Menneffene her.
 I gode Guder, ram med Hævnens Bægt
 inden og uden Muren denne Slægt!
 Lad Timon vore med hvert Aandedræt
 i Had til hele Menneffenes Vt!

(gaaer.)

Anden Scene.

Athen. Et Bærelse i Timons Hus.

(Flavius og tre af Timons Tjenere komme ind.)

Første Tjener.

Hvor er hans Naade? sig, Herr Hushovmester,
 er det forbi med os? er Alting ude?

Flavius.

Al, kjære Benner, hvad skal jeg dog sige?
 det skal Retsfærdighedens Guder vide,
 jeg er saa fattig som Enhver af Jer.

Første Tjener.

Saa stort et Hus, en saadan Herre falden!
 Alting forbi! og ingen, ingen Ven,
 der gribe vil hans Stjæbne under Armen
 og følge ham!

Anden Tjener.

Som naar vi vende Ryggen
 til en af vore nybegravne Benner,
 saa liste hans begravne Lyffes Benner
 sig alle bort, og efterlade ham
 troløse Løfter kun, som — tømte Punge;
 han selv, den Arme, gaaer nu som en Tigger

for Veir og Vind beladt med Armods Sygdom,
som Alle fkye, alene, som Foragten. —
See, flere Brødre.

(Flere Tjenere komme ind.)

Flavius.

Alle brustne Kar
fra dette faldne Hus.

Tredie Tjener.

End er vort Hjerter
i Timons Farver klædt; det kan jeg see
paa Eders Ansigt. Vi er Kammerater
endnu i Sorgens Tjeneste. Vort Skib
er læst; nu staae vi stakkels Somænd her
paa brustne Dæk og høre Brændingen
og stilles her i dette Hav af Taage.

Flavius.

I kjære Venner, jeg vil dele med Jer
min sidste Skjærv. Lad os for Timons Skyld
bestandig være Brødre, hvor vi mødes,
og lad os sige med en Hovedrysten,
som Dødningskloften over Timons Lykke:
„Vi har oplevet bedre Dage.“ — Kom,

(giver dem Penge.)

tag hver sin Part. — Nei, frem med Alles Hænder! —
Saa lad os stilles uden flere Død
i Armod; men vor Sorg er rig og stor.

(Tjenerne gaae.)

O, hvilken Jammer Rigdoms Glands kan bringe!
Hvem er ei heller fri for Rigdoms Pragt
Naar Enden bliver Nød kun og Foragt?
Hvem vil dog gjæffes af den Herlighed
og leve i en Drøm om Venstabs kun?
og eie Rigdoms hele Pomp og Stads

kun malet som en Ven med sminket Ansigt?
 Min stakkels, ædle Herre, fældet af
 dit eget Hjerte, myrdet af din Gødhed!
 Af hvilket sjældent Stof er den Mands Blod,
 hvis værste Brøde var, han var for god?
 hvem tør vel være halv saa god igjen,
 naar Gødhed, Guders Pryd, er Gift for Mænd?
 Min dyrebare Herre, høit benaadet
 kun for at rammes af Forbandelsen!
 rig for at synke dybt i Nød! hans Rigdom
 blev til hans største Sammer. — Gode Herre! —
 Fra denne Utafnemlighedens Bolig
 og de fordømte Benner er han flygtet
 i Kaseri og har ei Livets Ophold
 ei heller Midler til at skaffe det.
 Jeg vil opspore ham og følge ham.
 Jeg er ham tro, hvor end sit Bo han fæster;
 mens jeg har Guld, er jeg hans Hushovmester.

(gaaer.)

Tredie Scene.

En Skov.

(Timon kommer ind.)

Timon.

O Sol, du himmelske, du Livets Væld,
 drag raadne Vædster op af Jorden, smit
 med Pest den Lust, din Søster vandrer over! —
 To Tvillingbrødre af een Moders Liv,
 hvis Ophav, Bolig, Fødsel knap kan stjernes, —
 giv dem ulige Kaar: — den Større vil
 forsmaae den Ringere; thi vor Natur,
 skjøndt haardt betrængt af alstens Plager, taaler

ei større Lykke uden at foragte
 Naturen. Løst den Stodder op og flød
 den Stormand af: Senatoren vil faae
 Foragten til sin Arv, og Stodderen
 faaer Hæderen som medfødt. Det er Foret,
 der lægger Fedtet paa den Enes Sider,
 og Mangelen, der gjør den Anden mager.
 Hvem tør, hvem tør staae freidig op som Mand
 og sige: „Denne Mand, han er en Smigrer“?
 Hvis Een det gjælder, gjælder det om Alle.
 Hvert Trin af Lykken bliver smigret af
 det lavere. Den lærde Pande bøies
 for gylbne Daarer. Alt er kroget, Intet
 er ligefrem i vort fordømte Væsen
 undtagen, hvad der ligefrem er nedrigt.
 Forbandet derfor alle Fester, Samkvem
 og Folkestimmel! Timon ringeagter
 sin Lige, ja sig selv. Fordærvelse,
 slaa dine Kløer i Menneskenes Slægt! —

(han graver.)

Jord, giv mig Rødder; den, som i dit Skjød
 vil søge mere, lad din værste Gift
 hans Gane fildre! — Hvad er dette? — Guld!
 det røde, blanke, dyre Guld? Nei, Guder,
 jeg beder ei paa Skramt; du klare Himmel,
 kun Rødder! — Dette her kan gjøre Sort
 til Hvidt og Stygt til Skjont og Ondt til Godt
 og Lavt til Edelt, Feig til Tapper, Gammel
 til Ung. — I Guder, hvorfor dette? hvad
 skal dette til, I Guder? det kan losse
 fra Templet Præst og Altertjener bort,
 kan trække Pudren bort fra Hovedet

af stærke Mænd. Den gule Træl kan knytte
 og bryde hvert et helligt Baand, velsigne
 det, som forbandet er; — det gjør Spedalskhed
 elstværdig, sætter Tyvene paa Bænk
 med Senatorer og begaver dem
 med Hæder, Rang og Rædsel; det kan hjælpe
 den visne Enke til en Mand igjen,
 og hende, for hvis onde Saar og Bylder
 selv Hospitalet væmmes, giver det
 igjen den friske Vaardags Glands og Duft.
 Kom, du fordømte Muld, Alverdens Skjæge,
 som bringer Folkeslag i Oprørstummel,
 jeg giver dig den Plads, Naturen gav dig. —

(Man hører Trommer i Afstand.)

Ha! Trommer? — du er rask og rørig nok;
 men du skal dog begraves. Du kan løbe,
 du stærke Skjelm, naar dine Giermænd
 af Gigten lammede kan neppe staae. —
 Nei, du kan blive her til Fæstepenge.

(gjemmer Noget af Guldet.)

(Alcibiades kommer ind i krigerst Optog med Trommer og Piber;
 i hans Følge Phrynia og Timandra.)

Alcibiades.

Ha, hvem er du? — saa tal!

Simon.

Et Dyr som du.

Gid Kræft dit Hjerte gnave, du som viser
 mig end engang et menneskeligt Ansyn!

Alcibiades.

Hvad er dit Navn? har du saa dybt et Had
 til Mennesker, sjøndt selv et Menneske?

Timon.

Jeg er Misanthropos og bærer Had
til Menneſtens Slægt. Var du en Hund,
ſaa kunde jeg dog elſke dig en Smule.

Alcibiades.

Jeg kjender dig; men om din Skjæbne har
jeg Intet hørt.

Timon.

Jeg kjender ogsaa dig;

og meer end det, jeg kjender dig, forlanger
jeg ei at kjende. Følg din Tromme, mal
med Mandeblood Jordbunden rød, helt rød.
Gudsſkygts Regel, Statens Lov er grum;
hvad ſkal da Krigen være? — Hun, din Skjæde,
er ødelæggende meer end dit Sværd
med ſamt ſit Engleblif.

Phrynia.

Gid dine Læber

maa raadne!

Timon.

Jeg vil ikke kyſſe dig;
behold Forraadneſſen paa dine egne.

Alcibiades.

Hvor blev den ædle Timon ſaa forbandlet?

Timon.

Som Maanen, naar den ei har Lys at give;
men jeg blev ikke ny igjen ſom Maanen;
thi der var ingen Sol at laane af.

Alcibiades.

Sig, ædle Timon, er der noget Venſtab,
ſom jeg kan viſe dig?

Timon.

Run det at styrke
min Tro.

Alcibiades.

Hvorledes, Timon?

Timon.

Lov mig Venfkab,
men hold det ikke. Hvis du ei vil love,
saa ramme Himlens Brede dig, fordi
du er et Menneſte. Hvis du vil holde,
saa vær fordømt, for du er Menneſte!

Alcibiades.

Lidt har jeg hørt om din Glendighed.

Timon.

Du ſaae den jo, dengang jeg var i Velſtand.

Alcibiades.

Seg ſeer den nu; da var det Lyſkens Tid.

Timon.

Som nu for dig, paa tvende Skjoger ſtøttet.

Timandra.

Er det Athens Vidunder, ſom Alverden
har priſt ſaa høit?

Timon.

Er du Timandra?

Timandra.

Ja.

Timon.

Vær altid Skjoge! de, ſom nyde dig,
har aldrig elſket dig; giv du dem Peſt,
ſom ſtille deres Lyſt hos dig; brug flittig
Vellyſtens Tid; bered de Uſlinger

til Svædefur og Bad, bring Ungersvende
med Rosenkind til Sultefur og Faste.

Timandra.

Gaa hen og hæng dig, Afstum!

Alcibiades.

Min Timandra,

tilgiv ham; hans Forstand er tabt og drufnet
i hans Glendighed. — Min brave Timon,
jeg har kun lidet Guld i denne Tid,
og denne Mangel vækker daglig Oprør
i min forsultne Skare. Jeg har hørt
med Harm, at det forbandede Athen
har glemt dit Værd og den Bedrift, du øved,
da Nabovælde havde traadt det ned,
hvis ei dit Sværd og Lykke havde været; —

Timon.

Lad Trommen røre, gaa din Vej.

Alcibiades.

Jeg er

din Ven, og jeg har Medynk med dig, Timon.

Timon.

Er det din Medynk, at du plager mig?

Jeg holder mest af Ensomhed.

Alcibiades.

Farvel da;

ottag dette Guld.

Timon.

Det kan jeg ikke spise;

behold det selv.

Alcibiades.

Naar jeg har lagt Athen,
ødet overmodige, i Støvet, —

Timon.

Er det

imod Athen, du fører Krig?

Alcibiades.

Ja, Timon,

og jeg har Grund dertil.

Timon.

Gid Guderne

fordærve hele Reden ved din Seir

og siden dig, naar du har seiret.

Alcibiades.

Timon,

hvorfor dog mig?

Timon.

Fordi du blev bestemt til,

imens du dræber Skjelmer, at betvinge

mit Fædreland. — Gjem du dit Guld; gaa bort; —

see her er Guld, — gaa bort; vær som en Pest

af brede Stjerner sendt, naar Jupiter

ophænger i den syge Luft sin Gift

over en syndig Stad! — Lad ei dit Sværd

forglemme Nogen; staa ei Oldingens

ærværdige, hvide Stjæg; han driver Nager;

hug kun den hyklerste Matrone ned;

kun hendes Dragt er dydig; selv er hun

en Koblerste; lad ikke Tomsfrukinden

din Sværdød døve; denne hvide Barm,

der saarer Mandens Blik bag Vindvets Gitter,

er ikke tegnet op paa Naadens Blad;

indskriv den som den argeste Forræder.

Spær ei det spæde Barn, hvis Smilehuller

kan lokke Daarers Medynk frem; det er

et Slegsfredbarn, bestemt af dunkle Magter
til Morderkniv at føre mod din Strube;
hug det istykker uden Sky; fornægt
Alt, hvad du seer; læg stærke Pandserplader
om Dren og om Dine, at ei Skriget
af Mødre, Piger, Smaabørn, eller Synet
af Præster blødende i Tempelsmykket
kan gjennemtrænge dem. — Der har du Guld
til dine Mænd; læg øde vidt og bredt,
og naar din Harm er kjølet, gib du da
maa blive selv lagt øde! — Ti og gaa.

Alcibiades.

Har du da Guld endnu? jeg tager mod
det Guld, du giver mig, men ei dit Raad.

Timon.

Ihvad du gjør, gib Himlen dig forbande!

Phrynia og Timandra.

Guld, gode Timon! giv os! har du mere?

Timon.

Nok til at bringe Koblerster og Skjoger
til at forsværge deres Næringsvei.

Forflædet op, I Løiter! I kan ikke
edfæstes; men jeg veed, at I vil sværge
saa frygteligt, at Himlens høie Guder,
der høre Jer, vil stjælve som i Feber; —
spar Eders Ed; jeg troer paa Eders Drift;
bliv ved at være Skjoger; og hvis Nogen
vil fromt ombende Jer, saa brug med Flid
al Eders Skjogekunst; forsør ham, sæt ham
i Brand, lad Eders Flammes Magt beseire
hans Rog, og vær kun ingen Bendekaaber; —
men gib I dog sex Maanedes om Aaret

maa føle Svien; tæk kun Eders tynde
forstelte Tag med Dødes Hovedsmykke; —
blev Noget af dem hængt, hvad gjør vel det?
bær dem; bedrag og bol, smink Eders Ansigt,
indtil en Hest besudler det; — til Helved
med Rynkerne!

Phrynia og Timandra.

Godt! mere Guld! — Hvad saa? —

For Guld gjør vi jo Alt, hvad det skal være.

Timon.

Sug Marven ud af Mandens Knofler; slap
hans Skinnene, saa Gangeren ei føler
hans Sporehug! gjør Advokaten hæse,
saa han kan aldrig meer fordreie Netten
og straaale frem Lovtrækkerpaafund! Smit
den Præst, der stjælder høit paa Rjødets Lyst
og troer ei selv sin Lære! Ned med Næsen,
plat ned med den; lad den kun miste Tippen,
der kun har Færten af sin egen Fordel
og slipper Almenvellets Spor! — den Niding
med tætomloftet Pande, — gjør ham staldet!
den Skryder, som kom uden Ar fra Krigen,
bring ham i Vaande! Bær en Pest for Alle;
virk stink i Eders Kald; tom Livets Kilde
til Bunden ud! See, der er mere Guld; —
bring Andre til Fordømmelse og bliv
ved dette selv fordømt, og gid en Dyndgrøst
maa blive Eders Grav!

Phrynia og Timandra.

Gavmilde Timon,

Kom kun med flere Raad og mere Guld!

Simon.

Først mere Synd og meer Ulykke; dette
var kun Haandpenge.

Alcibiades.

Til Athen! rør Trommen! —

Simon, Farvel; hvis Alt gaaer godt, vil jeg
besøge dig endnu engang.

Simon.

Hvis Alting
gaaer, som jeg haaber, sees vi aldrig meer.

Alcibiades.

Jeg har dog aldrig gjort dig noget Ondt.

Simon.

Jo, du har rost mig.

Alcibiades.

Kalder du det Ondt?

Simon.

Det faaer man dagligdags at føle. Gaa,
tag dine Hunde med.

Alcibiades.

Vi plager ham; —

Rør Trommen.

(Tromme. Alcibiades gaaer med Phrynia, Timandra og Følge.)

Simon.

At dog Naturen end kan være hungrig,
skøndt overmæt af Menneſſenes Haardhed! —

O Moder, du, hvis grændseløse Skjød
og rige Bryſt har født og nærer Alle, —
som af det ſamme Muld, hvoraf din Søn,
det stolte Menneſte ſkjød op, frembringer
den ſorte Iudſe, den guldsprængte Dgle,
den blaa Giftſnog, den edderfyldte Hugorm

og hvert et Udbyr under Himlens Bue,
 som Phoebus' Gld opliver med sin Straale, —
 skjænt ham, der hader alle dine Sønner,
 een stakkels Rod kun af dit rige Skjød!
 udtør dit Moderlivs frugtbare Bæld;
 fød hjerteløse Menneſter ei meer,
 bring Tiger, Slange, Bjørn og Ulv til Verden,
 ja, fød Uhyrer, som din Overflade
 end aldrig viſte Himlens Marmorborg; —
 En Rod! — Hav Tak; — Lad viſne Markens Fedme,
 Vinranken og den plovopſkaarne Vang,
 hvorfra den utaknemmelige Mand
 med fede Lækkerbid og stærke Drikke
 ſin rene Sjæl beſudler, til han miſter
 al Samling! — End et Menneſte? — Fordømt!

(Apemantus kommer ind.)

Apemantus.

Man viſte mig herhen; du eſteraber
 og tager paa min Skif, fortæller Folk.

Timon.

Maafſtee, fordi du ikke har en Hund,
 ſom jeg kan eſterabe. Beſten ſlaa dig!

Apemantus.

Det er hos dig kun et paataget Væſen;
 et ſeigt, umandigt Miſmod, født af Lyſkens
 Omſtiftelſe. Hvad ſkal den Spade til?
 det Sted? den Trælledragt? den Tungſindsmine?
 End bære dine Snyltegjæſter Sille
 og drikke Vin og ligge blødt og ſavne
 den duftende Spedalskhed, mens de glemme,
 der var en Timon til. Skjæm ikke Skoven,
 mens her du ſpiller vranten Filoſof.

Vær du nu Snyltegjæst og søg din Lykke
ved det, som blev dit Fald; gjør Kncæet smidigt;
lad din Belynders Mandedræt flux blæse
dig Hatten af; loopræs hans værste Last
og fald den herlig! det blev sagt til dig,
og du gav Dret hen, som Kjeldersvenden,
der byder hver en Skjelm, hver Gjæst velkommen;
det er kun Ret, du bliver til en Skurk;
hvis du igjen fik Rigdom, vilde Skurke
jo nyde den. Stræb ei at ligne mig.

Timon.

Var jeg dig lig, jeg slængte bort mig selv.

Apemantus.

Det gjorde du, da du var lig dig selv.

Saalænge gal, og nu en Daare? Troer du,
den folde Blæst, din kaade Kammervend,
vil varme Skjorten til dig? troer du dette
mosgroede Træ, der overleved Ornen,
vil løbe dig i Hælene som Page
og springe paa dit Vink? den folde Bæk
med Iskrystaller, vil den blande dig
din Morgendrik til Hjælp mod Aftensviren? —
Kald paa de vilde Dyr, der nøgne leve
tiltrods for Himlens Harm, hvis Krop uflædt
og uden Hus udsat for Veirets Kamp
Naturen lyder; — byd dem smigre dig,
og du skal see —

Timon.

En Nar i dig. Gaa bort.

Apemantus.

Jeg elsker dig nu meer end nogensinde.

Timon.

Jeg hader dig langt meer.

Apemantus.

Hvorfor?

Timon.

Du smigrer

Glendigheden.

Apemantus.

Nei, jeg smigrer ikke;
jeg siger jo, du er en Pjalt.

Timon.

Hvorfor

har du da søgt mig?

Apemantus.

Før at plage dig.

Timon.

Saaledes gjør kun Sturker eller Narre;
det morer dig?

Apemantus.

Ja.

Timon.

Altsaa Sturk tillige.

Apemantus.

Hvis du paatog dig det surmulne Væsen
til Svøbe for din Hovmod, var det godt;
men det er kun af Nød; du blev igjen
til Hofmand, hvis du ikke var en Stodder.
Frivillig Armod overlever Pragt
og naaer sit Maal før den; den ene fyldest
bestandig, men kan aldrig blive fuld;
den anden har hvert Dnske opfyldt. Rigdom
med et unøisomt Sind har kun et ufelt,

forstyrret Liv, ja værre end en Tiggers,
der lever i Tilfredshed. Døden burde
du ønske dig, saa usel som du er.

Timon.

Ei paa dens Ord, som selv er uslere.
Du er en Træl, som aldrig ømt blev savnet
af Lyffens Arme; — du blev født til Hund.
Hvis du, som vi, fra Buggen havde vandret
den søde Bei, som dette korte Liv
forunder dem, der frit kan byde over
dets Nydelser, — du havde styrtet dig
i Svir og Tummel, ødt din Ungdomsmarv
paa Lystens Leie, aldrig kjendt til Pligtens
iskolde Bud, men fulgt det søde Bildt,
hvis Spor laa for dig. Jeg, der havde Verden
til Sukkerbager for min Læffermund
og Menneffenes Tunger, Dine, Hjerter
til Tjeneste meer, end jeg havde Brug for; —
de hang paa mig som Bladene paa Egen
i tallos Flok, men faldt fra deres Grene
ved første Vinterfrost og efterlod
mig nogen, blottet for hver Storm, der blæser; —
at taale dette falder tungt for mig,
der altid var til bedre vant. Dit Liv
begyndte jo med Lidelse, og Tiden
har hærdet dig. Hvor skulde du faae Had
til Menneffer? dig har de aldrig smigret.
Hvad har du givet dem? Vil du forbande, —
saa band din Fader først, den Stodderpjalt,
der favnede paa Trods en Tiggerkvind
og fik saa dig istand, en stakkels Skjelm
fra Buggen af. — Gaa! pak dig! — Hvis du ikke

var født den Usleste blandt Menneſter
ſaa var du bleven til en Skurk og Smigrer.

Apemantus.

Endnu ſaa ſtolt?

Timon.

Sa viſt! fordi jeg ikke
er dig.

Apemantus.

Og jeg, fordi jeg ikke var
en Vdeland.

Timon.

Og jeg, fordi jeg er det
endnu. Var al min Rigdom gjemt i dig,
gav jeg dig Lov at hænges den. — Gaa bort. —
Gid alt dit Liv, Athen, var her i denne!
ſaaledes aad jeg det.

(ſpiſer en Rod.)

Apemantus.

Jeg vil forbedre
dit Maaltid.

(byder ham et Stykke Brød.)

Timon.

Gid du vilde forſt forbedre
mit Selfab; gaa din Vej.

Apemantus.

Dermed forbedrer
jeg mit, naar det er ſtilt fra dit.

Timon.

Det bliver
kun lappet, ei forbedret; gid det blev!

Apemantus.

Hvadønſter du beſørget til Athen?

Timon.

Dig, i en Hvirvelvind. Hvis du har Lyst,
fortæl dem der, at jeg har Guld; — see her.

Apemantus.

Her bruges Guldet ei.

Timon.

Jo, allerbedst;
her sover det og kjober ei til Udaad.

Apemantus.

Hvor ligger du om Natten, Timon?

Timon.

Under det, som er over mig. Hvor har du dit Livs-
ophold om Dagen, Apemantus?

Apemantus.

Hvor min Sult finder Mad, eller rettere sagt, der,
hvor jeg spiser den.

Timon.

Jeg vilde ønske, at Gift var mig lydig og vidste, hvad
jeg vilde.

Apemantus.

Hvor vilde du saa sende den hen?

Timon.

Til at frydre din Mad.

Apemantus.

Du har aldrig kjendt Menneffelighedens Middelvei, men
kun begge Yderlighederne. Dengang du var i din forgylde
Stads med duftende Salver, var du til Nar for din Kræsen-
heds Skyld; i dine Pjalter kjender du ikke den; men du bli-
ver foragtet for det Modsatte. Der har du Bønner; spis
dem.

Timon.

Jeg spiser ikke, hvad jeg har Modbydelighed for.

Apemantus.

Har du Modbydelighed for Bønner?

Timon.

Ja, for de ligner dig.

Apemantus.

Hvis du før havde haft Modbydelighed for Bønhafer, saa havde du holdt mere af dig selv nu. Har du nogentid kjendt en Odeland, som blev elsket, naar det var forbi med hans Rigdom?

Timon.

Hvem har du nogensinde kjendt, der var elsket uden den Rigdom, du taler om?

Apemantus.

Mig selv.

Timon.

Jeg forstaaer dig; du har haft Raad til at holde en Hund.

Apemantus.

Hvilken Ting i Verden kan du nærmest sammenligne med dine Smigrere?

Timon.

Kvinderne nærmest; men Mændene, Mændene, det er Sagen selv. Hvad vilde du gjøre med Verden, hvis den var i din Vold?

Apemantus.

Stjænte den til Dyrene for at blive af med Menneffene.

Timon.

Vilde du selv gaae tilgrunde med Menneffene og blive et Dyr med Dyrene?

Apemantus.

Ja, Timon.

T i m o n.

Det var en dyrist Begjæring, og Guderne gibe, at du maa faae den opfyldt! Hvis du var Løven, vilde Ræven narre dig; var du Lammet, vilde Ræven æde dig; var du Ræven, vilde Løven mistænke dig, hvis det traf sig, at Ueslet anklagede dig; var du Ueslet, vilde din Dumbhed være din Plage, og du vilde kun leve til Frokost for Ulvene; var du Ulven, vilde din Graadighed pine dig, og du vilde tidt vove dit Liv for et Middagsmaaltid; var du Enhjørningen, saa vilde Hovmod og Brede ødelægge dig og gjøre dig til et Bytte for dit eget Raseri; var du en Bjørn, vilde du blive slaaet ihjel af Hesten; var du en Hest, vilde du blive greben af Leoparden; var du en Leopard, saa var du Broder til Løven, og dine Pletter, der betegnede dit Slægtskab, vilde dømme dig fra Livet; al din Sikkerhed vilde bestaae i at holde dig i Afstand, og dit Forsvar i Fraværelse. Hvilket Dyr kunde du være uden at blive til Rov for et andet Dyr? og hvad er du ikke nu for et Dyr, at du ikke seer, hvad du vilde tabe ved Forvandlingen?

A p e m a n t u s.

Hvis du kunde behage mig med din Tale, saa kunde du her have truffet lige i Prikken. Athens Samsund er blevet til en Skov af vilde Dyr.

T i m o n.

Hvorledes er Ueslet brudt igjennem Muren, siden du er ude af Byen?

A p e m a n t u s.

Der kommer en Digter og en Maler; gid Samsundets Pest komme over dig! jeg vil tage mig iagt for Smitten og gaae min Vej; naar jeg ikke veed Andet at gjøre, vil jeg besøge dig igjen.

Timon.

Naar der ikke er noget Levende til undtagen du, skal du være velkommen. Jeg vilde heller være en Tiggers Hund end Apemantus.

Apemantus.

Du er den Første blandt Alverdens Narre.

Timon.

Gid du var ren nok til at spytte paa!

Apemantus.

Gid Pesten ramme dig; du er for slet til at forbande.

Timon.

Hver en Skurk er ren, naar du staaer ved hans Side.

Apemantus.

Der er ikke

Spedalskhed til undtagen, naar du taler.

Timon.

Ja, hvis jeg nævner dig. — Jeg vilde slaae dig; — men saa besmittede jeg mine Hænder.

Apemantus.

Saa gid de maatte raadne ved mit Ord!

Timon.

Afsted, du Aftom af en skabet Hund!
jeg døer af Harmen over, at du lever;
jeg daaner ved at see dig.

Apemantus.

Gid du revne!

Timon.

Bort, lumpne Drog! det gjør mig ondt at øde
en Sten paa dig.

(Kaster en Sten paa ham.)

Apemantus.

Du Dyr!

Timon.

Du Træl!

Apemantus.

Du Lude!

Timon.

Sturk, Sturk, Sturk!

(Apemantus trækker sig tilbage, som om han vilde gaae.)

Hvor jeg er led ved denne falske Verden!

og jeg vil Intet elske meer undtagen

den blotte Rødtørst. — Grav nu, Timon, slug

din Grav. Lig der, hvor Havets lette Skum

flaaer mod din Gravsten, og paa Stenen skriv:

„J mig bespottes Døden Andres Liv.“ —

(betragter Guldet.)

Du skjønne Kongemorder! dyre Mur,

der stiller Søn fra Fader! straalende

Besmitter af det rene Hymens Leie!

Du tappre Mars! du evig unge, friske,

elskede, favre Beiler, du hvis Blød

smelter den helligrene Sne, der dækker

Dianas Gomsruskjød! synlige Gud,

der sammenlødder tæt Umuligheder

og faaer dem til at kysjes! du, som taler

med alle Tunger og for alstensk Formaal!

du Hjerters Prøvesten! see, Menneket,

din Træl, gjør Oprør; brug din Magt, bring Alle

i Kamp paa Liv og Død imod hverandre,

til Dyrene faae Magten over Verden!

Apemantus.

Gid det maa stee! — men først, naar jeg er død! —

Seg vil fortælle, du har Guld; saa bliver
der snart en Trængsel om dig.

Timon.

Trængsel?

Apemantus.

Sa.

Timon.

Bend Ryggen til.

Apemantus.

Lev, og vær veltilfreds
med din Glendighed!

Timon.

Lev saadan længe,
og dø saaledes! —

(Apemantus gaaer.)

Sluppet! — Flere stabte
som Menneſter? — Spis, Timon, og foragt dem.

(Nogle Tyve komme ind.)

Førſte Tyv.

Hvor ſkulde han have ſaaet det Guld fra? det er vel en
Smule Levninger, en Klat, der er bleven tilovers. Det var
jo netop Mangelen paa Guld og hans Venners Trafsald, der
har drevet ham til denne Tungſindighed.

Anden Tyv.

Rygtet gaaer, at han har en vældig Skat.

Tredie Tyv.

Lad os give os iklaſt med ham; hvis han ikke bryder
ſig om det, ſaa giver han os det gjerne; men hvis han hol-
der gjerrigt paa det, hvorledes ſkal vi ſaa ſaae det?

Anden Tyv.

Det er ſandt nok; for han har det ikke paa ſig; det
er gjemt.

Første Tyv.

Er det ikke ham?

De andre Tyve.

Hvor?

Anden Tyv.

Efter Beskrivelsen maa det være ham.

Tredie Tyv.

Det er ham; jeg kjender ham.

Tyvene.

God Dag, Simon.

Simon.

Hvad? Tyve?

Tyvene.

Krigsmænd, ikke Tyve.

Simon.

Begge Dele, og Sønner af Kvinder.

Første Tyv.

Vi er i Trang; men vi er ikke Tyve.

Simon.

Der første Trang er Trang til megen Mad.

Hvorfor i Trang? See, Jorden har jo Rødder;

paa denne korte Strækning vælde frem

vel hundred Kilder; Egen bærer Olden,

og Tjørnen røde Hyben; gjæstfrit lægger

Husmoderen, Natur, paa hver en Bust

et Maaltid for Jer. Trang? hvorfor i Trang?

Første Tyv.

Vi leve ei af Græs og Bær og Vand,

som Dyr og Fisk og Fugle.

Simon.

Heller ikke

af Dyr og Fisk og Fugle selv. I lever

af Menneſter; dog maa jeg takke Jer,
 at aabenbart Jer Tybedont I røgte
 og ikke drive den i Helgenmaſte;
 thi Tyveri bedrives uden Grændſe
 i mangt et lovligt Haandværk. Her er Guld,
 I Tyveknægte. Gaa; ſug ud af Druen
 det fine Blod, til Feberheden ſætter
 Fært eget Blod i Brand, ſaa ſlipper I
 for Galgen; tro ei Lægen; thi hans Modgift
 er Gift; han dræber Fler end I beſtjæler;
 tag baade Guds og Liv; øv Nidingsværk
 ſom Eders lovlige, vedtjendte Haandværk.
 For Tyveri kan I ſaae Hjemmel nok;
 thi Solen er en Tyv; den trækker til ſig
 og ſtjæler fra det ſtore Verdenſhav,
 og Maanen er en Erketyv; den ſtjæler
 ſit blege Lys fra Solen; Havet er
 en Tyv; dets klare Bølger ſmelter Maanen
 til ſalte Taarer; Jorden er en Tyv;
 den trives kun af Gjødſke, ſtjaalen af
 Alverdens Affald. Alting ſtjæler. Loven,
 Jer Pidsk og Lomme, øver i ſin Strængthed
 uſtraffet Ran. Elſt ei Jer ſelv; gaa bort,
 beſtjæl hverandre. Der er mere Guld;
 ſtjær Struber over; Alle, hvem I træffe,
 er Tyve. — Til Athen, afſted, gjør Indbrud!
 Alt, hvad I ſtjæler, hører Tyve til.
 Stjæl ikke mindre, for jeg gav Jer dette; —
 men gid ialtfald Guld Jer ødelægge.
 Amen!

(gaaer ind i ſin Hule.)

Tredie Tyv.

Han har næsten høst mig fra mit Haandværk, idet han opmuntrede mig til det.

Første Tyv.

Det er i sit Menneſtehad, han giver os det Raad, og ikke for at ſtaffe os Held i vor Kunſt.

Anden Tyv.

Jeg vil troe ham, ſom man troer en Fjende, og opgive min Næringsvei.

Første Tyv.

Lad os først ſaae Fred i Aſthen. Ingen Tid er ſaa ond, at en Mand jo altid kan blive ærlig.

(de gaae.)

(Flavius kommer ind.)

Flavius.

I Guder! den fortabte, ſtaffels Mand, —
er det min Herre? helt og holdent Brag?

o, hvilket underfuldt Exempel paa

den ſlet anvendte Godhed! o, hvor brat

har bitter Nød forſtyrret Livets Glands!

Hvad værre gives der paa Jord end Venner?

den ædle Mand jeg neppe mere kjender!

„Din Fjende ſtal du elſte“, er der ſagt;

det Ord ſaaer ret i vore Tider Magt;

langt heller elſter jeg dem, ſom mig hade,

end mine Venner, ſom kun gjør mig Skade. —

Nu ſit han Die paa mig; han ſtal ſee

mit Hjertes Sorg, og jeg vil tjene ham

mit hele Liv. — Min dyrebare Herre!

(Timon kommer ud af Hulen.)

Timon.

Bort! hvem er du?

Flavius.

Har I da glemt mig, Herre?

Timon.

Glemt? alle Menneſter har jeg forglemt;
er du et Menneſte, ſaa har jeg glemt dig.

Flavius.

En ſtaffels, ærlig Tjener var jeg hos Jer.

Timon.

Saa kjender jeg dig ikke; der var aldrig
en ærlig Mand hos mig; jeg holdt kun Skjelmer,
der dækked Bord for Skurke.

Flavius.

Guderne

ſtal vidne, ingen ſtaffels Huſhovmester
har mere tro begravet ſin Herres Fald,
end mine Dine Eders.

Timon.

Hvad? du græder? —

Kom nærmere; ſaa vil jeg elſke dig,
fordi du er en Kvinde og fornægter
den klippehaarde Manddom, i hvis Dine
kun Lyſt og Latter bringer Vandet frem.
Barmhertigheden ſover; hvilke Sæder!
af Latter kun og ei af Sorg man græder!

Flavius.

Min ædle Herre, kjend mig dog; modtag
min Sorg, og lad mig holde Huſ for Jer,
ſaa længe ſom min Smule Formue varer.

Timon.

Hvorledes? Har jeg haft en Huſhovmester,
ſaa tro, ſaa redelig og nu ſaa hjælpsom?
Det gjør mit grumme Sind jo næſten mildt.

Kom, lad mig see dit Ansigt! — Ja, den Mand
 er født af Kvinde. — Tilgiv mig, I Guder,
 I evigt rolige, min raske Dom
 om Alle uden Forstjæl! jeg bekjender,
 der er een ærlig Mand; — forstaa mig ret, —
 kun een, ei fler — og han er Hushovmester. —
 Hvor gjerne dog jeg vilde have hadet
 den hele Slægt! og du løskjøber dig. —
 Men Alle, dig undtagen, vil jeg ramme
 med min Forbandelse. Mig tykkes, du
 er mere ærlig nu end klog; thi havde
 du plyndret og forraadt mig, havde du
 desfor erhvervet dig en anden Plads;
 saaledes finde Mange nye Herrer
 paa Rakken af den gamle. — Sig nu Sandhed, —
 jeg tvivler, om en Ting er nok saa sikker, —
 er ei din Gødhed snedig og begjærlig,
 en Agergødhed som de Riges Gaver,
 der haaber at faae tyvfold igjen?

Flavius.

Nei, bedste Herre! Al, i Eders Hjerte
 har Tvivl og Mistro fæstet Bo for sent.
 Den Tvivl var god i Eders Rigdoms Dage;
 nu kommer den, da Intet er tilbage.
 Det veed de høie Guder, ærligt er
 det Venstak, som jeg viser; det er Trostak,
 Hengivenhed mod Eders ædle Sind,
 Omhu for Eders Liv og Livsophold,
 og, — tro mig, ædle Herre, — hver en Lykke,
 der loves mig i Haabet eller nu,
 bortgav jeg gjerne for det ene Ønske,

at J maa vinde Magt og Velstand til
at lønne mig ved selv at blive rig.

Timon.

Det har jeg; see! — du ene Hædersmand,
der, tag; — af min Glendighed har Himlen
sendt dig en Skat. Gaa nu, vær rig og glad; —
men paa eet Vilkaar: byg din Bolig fjernt
fra Mennesker; forband dem, had dem Alle;
vis Ingen Kjærlighed; hjælp ingen Tigger,
før Sulten slider Kjødet fra hans Ben;
giv Hunde, hvad du nægter Mennesker;
lad Fængsler sluges, Gjæld fortære dem!
Lad deres Stamme visne til sin Rod,
og Pesten suges deres falske Blod!
Farvel! til Lykke!

Flavius.

Lad mig blive, Herre,
og trøste Jer.

Timon.

Skyer du Forbandelser,
saa fly, mens jeg endnu velsigner dig!
bliv langt fra Mennesker, — og langt fra mig.

(de gaae til modsatte Sider.)

Femte Act.

Første Scene.

Udenfor Timons Hule.

(Digteren og Maleren komme ind. Timon i Baggrunden, uden at sees.)

Maleren.

Saa vidt jeg har mærket mig Beskrivelsen af Stedet, kan det ikke være langt herfra, han boer.

Digteren.

Hvad skal man troe om ham? Bekræfter det Rygte sig, at han har Overskud paa Guld?

Maleren.

Ja, ganske vist; Alcibiades siger det; Phrynia og Timandra har faaet Guld af ham; nogle fattige, omstreifende Soldater har han ogsaa beriget med en stor Mængde, og man siger, at han har givet sin Hushovmester en vældig Sum.

Digteren.

Saa har hans Bankerot ikke været Andet end en Prøve for hans Venner.

Maleren.

Slet ikke andet; man vil faae ham at see igjen i Athen som et Palmetræ, herligt blomstrende. Derfor kan det ikke staa, at vi gjør ham Venstabsstilbud i denne hans formentlige Ulykke; det vil tage sig hæderligt ud fra vor Side; og det vil rimeligviis hjælpe os til at naae, hvad der er Maalet for vor Reise, hvis det Rygte, der gaaer om hans Rigdom, virkelig er sandt.

Digteren.

Hvad har I nu at byde ham?

Maleren.

Denne gang ikke Andet end mit Besøg; men jeg vil love ham et hyppeligt Stykke.

Digteren.

Saaledes vil jeg ogsaa bære mig ad; jeg vil fortælle ham, at jeg har Noget under Arbejde, der angaaer ham.

Maleren.

Det er overmaade godt. At love, det er netop Tidens Løsen; det aabner Dinene paa Forventningen; at holde, det er det dumme, man kan gjøre; at lade Gjerning følge paa Ordet, det er aldeles af Mode undtagen hos Folk af den simple og ensfoldige Slags. At love er hofmæssigt og viser god Tone; at holde er en Slags sidste Villie, et Testament, der vidner om stor Svagelighed i Forstanden hos den, der gjør det.

Timon. (affides.)

Fortræffelige Kunstner! du kan ikke male et Menneſte, der er saa lumpent, som du selv er.

Digteren.

Jeg grunder paa, hvad jeg ſkal ſige, at jeg har under Arbejde til ham; det maa være en Skildring af ham ſelv, en Satire mod Blødgængighed i Medgang, tilligemed en Afſløring af den grændſeloſe Smiger, der følger Ungdom og Rigdom.

Timon. (affides.)

ſkal du endelig ſtaa ſom en Skurk i dit eget Værk? vil du da ſvinge Svøben mod dine egne Laſter hos Andre? Gjør det kun; du ſkal ſaae Guld!

Digteren.

Kom nu; — den ſørger for ſin Larv kun ilde, der kommer, hvor han Fordel ſeer, for ſilde.

Maleren.

Ja, vil du finde, maa paa Spor du gaae
ved Dagens Lys, før Natten falder paa.

Simon. (affides.)

Nu, jeg skal møde Jer i rette Tid.

Hvad for en Guddom Guld dog er! det dyrkes
i Templer, ringere end Svinestier. —

Du takler Stibet til og pløier Bølgen,
du gjør en Træl høit æret og beundret;
Pris være dig! og dem, der trofast lyde
dit Guddoms Bud, — gid Pestens Krands dem pryde! —
Nu er det bedst, jeg møder dem.

(træder frem.)

Digteren.

Hil dig,

min ædle Simon!

Maleren.

Edle fordums Herre!

Simon.

Saa seer jeg dog engang to Hædersmænd?

Digteren.

Tidt, Herre, nød vi Eders Gævmildhed;

nu hørte vi om Eders Ensomhed,

og Eders Benner's Træfald, — usle Sjæle! —

til deres Utafnemlighed har Himlen

ei Svøber stærke nok; — og det mod Jer,

hvis Udelmodighed som Stjernen mild

gav deres hele Væsen Liv og Kraft!

jeg rives hen af Harm; jeg kan ei finde

et Udtryk vældigt nok til Klædning for

saa jettestor en Utafnemlighed!

Timon.

Lad den gaae nogen da; desbedre sees den;
 I, som er ærlige, kan, ved at være
 det, som I er, just sætte dem i Lys,
 saa de kan sees og kjendes.

Maleren.

Han og jeg
 har vandret under Eders Gavers Skylregn
 og følt den sødt.

Timon.

Ja, I er Hædersmænd.

Maleren.

Vi kom med Onstet om at tjene Jer.

Timon.

I Hædersmænd! hvor skal jeg lønne Jer!
 Sig, kan I spise Rødder, drikke Vand?

Begge.

Alt, hvad vi kan, det vil vi gjøre for Jer?

Timon.

I er to Hædersmænd; — I har vel hørt,
 at jeg har Guld? det har I ganske vist;
 tal Sandhed; I er Hædersmænd.

Maleren.

Min Herre,

Det har man sagt; men derfor kommer hverken
 min Ven, ei heller jeg.

Timon.

I Hædersmænd! —

Du er den bedste Maler i Athen,
 ja, sandelig, den bedste; hvad du maler
 er fuldt af Liv.

Maleren.

Saa nogenlunde, Herre.

Timon.

Ja, som jeg siger. — (til Digteren.) og din Digtefunst; —
dit Vers det smulmer jo saa let og fyldigt,
saa skønt, at Kunsten bliver hel naturlig. —

Men desuagtet, mine Hædersvenner,
har I, — ja det maa frem, — en lille Feil; —
naa, den er ikke farlig, og I skal
ei heller tage Jer det altfor nær med
at ændre den.

Begge.

Vi beder Eders Naade,
nævn den.

Timon.

I tager mig det ilde op.

Begge.

Nei, Eders Naade, vi vil takke Jer.

Timon.

Nei, vil I virkelig?

Begge.

Ja, sikkert, Herre.

Timon.

Enhver af Jer har Tillid til en Skurk,
som svært bedrager Jer.

Begge.

Vi, Eders Naade?

Timon.

Ja, og I hører paa hans falske Snak,
I seer ham hykle, kjender godt hans Kneb,
og elsker ham og føder, pleier ham

ved Eders Varm; men I kan stole paa,
han er en Erkesturk.

Maleren.

Jeg kjender Ingen
af den Slags, Herre.

Digteren.

Heller ikke jeg.

Timon.

Seer I, jeg elsker Jer; I skal faae Guld;
fordriv af Eders Selskab disse Skurke;
hæng dem, stik dem ihjel, styrk dem i Polen,
gjør Ende paa dem, som I vil; kom saa
til mig; I skal faae meer end nok af Guld.

Begge.

O, nævn dem, Herre, lad os kjende dem.

Timon.

Gaa du til denne Side, — du til denne; —
der er dog to tilsammen; — hver for sig,
om end han staaer helt ensom og alene,
er dog i Selskab med en Erkesturk. —

(til Maleren.)

Skal der ei være tvende Nidinger
der, hvor du er, saa kom ham ikke nær. —

(til Digteren.)

Og onsker du at være, hvor der findes
een Niding kun, saa bliv fra ham. — Bort! pak Jer!
der har I Guld; det var jo Guld I kom for,
I Trælle; der er Løn for Eders Arbeid.
Nu pak Jer bort! — du er en Alkymist;
gjør Guld af det. — Afsted, I usle Hunde!

(han prygler dem og jager dem ud.)

Anden Scene.

Samme Sted.

(Flavius og to Senatorer komme ind.)

Flavius.

Forgjæves prøver I at tale med ham.

Første Senator.

Før os til Hulen, hvor han boer; vi har
det Hverv at tale for Athen med Timon.

Anden Senator.

Ei altid bliver Mennesket den samme;
det er jo Tid og Sorger, der har gjort ham
til den, han er; naar Tiden byder ham
med venlig Haand hans fordums Dages Lykke,
kan den vel atter gjøre ham til den,
han fordum var; — nu før os til hans Bolig;
det gaa da, som det vil.

Flavius.

Her er hans Hule. —

Fred og Velsignelse! — Herr Timon! Timon!
kom ud og tal til Venner; her er Mænd,
sendt af Athens ærværdige Senat
med Bensfabsbud. — Tal til dem, ædle Timon.

(Timon kommer frem.)

Timon.

Du Sol, som kvæger Alle, brænd! — Saa tal
og gaa til Helved! — Vid hvert sanddru Ord
maa blive til en Bleg, og hvert et falsk
paa Tungens Rod et Brandsaar, der fortærer,
imens I taler!

Første Senator.

Hil dig, gode Timon.

Timon.

God nok til Folk som Jer, og I til mig.

Anden Senator.

Athens Senat tilsender dig sin Hilsen.

Timon.

Tak, Tak! jeg sendte gjerne Brev tilbage,
naar blot jeg kunde faae den sat.

Første Senator.

Forglem,

hvad der for din Skyld dybt os selv bedrøver.

Senatet kalder med enstemmigt Venskab
dig til Athen tilbage; det har tiltænkt
dig sjeldne Hædersposter, som kun vente
paa din Tiltrædelse.

Anden Senator.

Man nægter ikke,

at utilbørlig Glemsomhed er vist dig;
men nu har Staten, — som kun sjelden tilstaaer
at den har Uret, — selv fornummet Sabnet
af Timons Hjælp; den forudseer sit Fald,
fordi den nægted Timon Hjælp, og sender
os hid med angerfuld Bekjendelse,
samt Bederlag, der overgaaer den Uret,
du led, om end hvert Gran kom med paa Vægten,
saa stor en Sum af Kjærlighed og Rigdom,
at hver en Krænkelse skal slettes ud,
og Summen af dit Lands Hengivenhed
skal skrives i din Sjæl for evig Tid.

Timon.

I har fortryllet mig; I overvælder
mig næsten indtil Taarer; giv mig blot
en Daares Hjerter og en Kvindes Dine,

saa vil jeg græde over Eders Trøst,
 I ædle Senatorer.

Første Senator.

Saa behag

at drage hjem med os, og byd som Høvding
 i vort og dit Athen; det vil med Tak
 modtage dig; med uindskrænket Magt
 skal du beklædes, og dit Navn skal holdes
 i Ere; snart skal vi da slaae tilbage
 den vilde Alcibiades, der stormer
 og som et tirret Wildsvin rykker op
 med Rode Fædrelandets Fred.

Anden Senator.

Og svinger

sit Sværd med Trusel mod Athenens Mure.

Første Senator.

Og derfor, Timon, —

Timon.

Godt, saa vil jeg da; —

ja, derfor vil jeg, Herre, hør nu blot.
 Hvis Alcibiades slaaer mine Landsmænd
 ihjel, hils Alcibiades fra Timon
 at — det er Timon lige hjært; men hvis
 han hærge vil den skønne Stad Athen
 og ruske vore gode Gubbers Skjæg
 og give vore Bestalinder hen
 til at besmittes af den frække, gale,
 uborne Krig, — saa hils ham, — sig ham kun,
 at det er Timons Ord: — at rørt af Medynk
 med Ung og Gammel, kan jeg ikke andet
 end sige ham: — det er mig lige hjært;
 det maa han gjerne tage ilde op;

thi det er deres Knive lige hjært,
 naar I kun lægge Struber til. Mig er
 det mindste Knivsblad i hans vilde Leir
 meer værd end nogen Strube i Athen.
 Og dermed vil jeg anbefale Jer
 til milde Guders Baretægt, som Tyven
 til Bogteren.

Flavius.

Lov ei; det er forgjæves.

Timon.

Jeg var just ved at skrive mig min Gravskrift;
 imorgen faaer I den at see; den Sygdom,
 der længe tæred paa mit Liv, begynder
 at bedres nu, og Intet skjænker mig
 nu Alt. Gaa, lev; gid Alcibiades
 maa være Jer en Pest, I ham, og længe
 det vare ved!

Første Senator.

Det nytter ei at tale.

Timon.

Dog elsker jeg mit Land, og jeg er ikke
 den Mand, der glædes ved et alment Stibbrud,
 som Rygtet gaaer.

Første Senator.

Vel talt!

Timon.

Bring denne Hilsen

til mine kjære Landsmænd, —

Første Senator.

Dette Ord

forstjønner Læben, mens det gaaer derover.

Anden Senator.

Og drager ind i Dret som en Helt
ad Porten under Seiersjubel.

Timon.

Hils dem

og sig, at, for at lette deres Kummer
og Smerter, Tab og Frygt for Tjendehug
og Kjærlighedens Angst og al den Nød,
som vore skrøbelige Kar maa lide
paa Livets vilde Fart, — vil jeg dem gjøre
en Vennetjeneste og lære dem
at undgaae deres bittere Tjendes Brede.

Anden Senator. (affides.)

Det klinger godt; han vender nok tilbage.

Timon.

Jeg har et Træ, det staaer her i mit Hegn,
som til mit eget Brug skal hugges om,
og det skal fældes snart. Sig mine Benner,
sig Folket i Athen af alle Stænder,
fra Høi til Lav, at hvem der lystre nu
at slippe fra sin Nød, maa skynde sig
og komme, før mit Træ har Dren følt, —
og hænges sig. — Formeld dem denne Hilsen.

Flavius.

Plag ham ei meer; han bliver altid saadan.

Timon.

Rom ikke meer til mig, men sig Athen,
Timon har bygget sig en evig Bolig
ved Stranden, som de salte Bølger skylle,
som Brændingen vildt spulmende bedækker
engang om Dagen med sit Skum. Rom hid
og lad min Gravsten være Jert Drakel. —

Nu ti, min Mund, og end den bittre Trætte;
 lad Pest og Smitsot bringe Alt tilrette!
 Kun Grave bygge nu de travle Hænder!
 Sol, skjul dit Ansyn! Simons Dagværk ender.

(han gaaer.)

Første Senator.

Hans Nag er uopløseligt forbundet
 med hans Natur.

Anden Senator.

Bort Haab til ham er ude;
 nu lad os vende hjem og prøve paa,
 hvad andre Midler vi har end tilbage
 i denne Farens Tid.

Første Senator.

Det kræver Hast.

(de gaar.)

Tredie Scene.

Indenfor Muren i Athen.

(To Senatorer og et Sendebud komme ind.)

Første Senator.

Du har udspejdet flittigt; — er hans Hær
 saa stærk, som du beretter?

Budet.

Jeg har nævnt
 det mindste Tal; desuden er hans Raskhed
 os Borgen for, han kommer snart.

Anden Senator.

Vor Fare

er stor, hvis ei de bringe Simon med.

Budet.

Jeg mødte før et Bud, en fordums Ven,
 og skjøndt vi stod paa modsat Side nu,

breve gammelt Venstreb os dog til at tale
som Venner sammen. Denne Mand var sendt
fra Alcibiades til Timons Hule
med Brev, hvori man krævede hans Bistand
i Striden mod vor Stad, der var for hans Skyld
tildels begyndt.

(To andre Senatorer komme ind.)

Første Senator.

Der komme vore Brødre.

Tredie Senator.

Tal ei om Timon; vent ei Hjælp af ham! —

Hør Fjendens Trommer! hvor han farer frem,
er Luften støvkvalt. — Lad os møde Faren;
vort Liv det gjælder; Fjenden holder Snaren.

(de gaar.)

Fjerde Scene.

Udenfor Timons Hule. En Gravsten sees.

(En Soldat, der søger efter Timon.)

Soldaten.

Her maa det være efter alle Mærker. —

Hvem der? tal! — Ingen svarer? — hvad er dette? —

Timon er død. — Af Mennesker er her

ei Spor; et Dyr har bygget den Gravhøj der.

Ja, han er død, og dette er hans Gravsten. —

Jeg kan ei læse, hvad der staaer paa Stenen;

men jeg vil trykke Skriften af i Bøg.

Vor Hørding har Forstand paa alstens Skrift!

Skjøndt ung i Aar er han i Visdom gammel;

nu har han slaaet for Athen sin Leir;

dets Fald vil være ham en herlig Seir.

(gaar.)

Semte Srene.

Udenfor Athens Mure.

(Trompetklang. Alcibiades kommer ind med Krigsfolk.)

Alcibiades.

Blæs nu ! forkynd vort frygtelige Komme
for denne feige, velslystbløde Stad.
(Der blæses til Underhandling. Senatorerne vise sig paa Muren.)
Hidtil har I ustandset nyttet Tiden
til al Vilkaarligbed, gjort Eders Billie
til Lovens Maal. Hidtil har jeg og de,
der sov i Eders Vældes Skygge, vandret
omkring og med forslagte Arme sukket
vor Nød forgjæves. Nu er Tiden moden,
da stærke Rygrad bugner under Byrden
og raaber af sig selv: „Nu ikke meer!“ —
Nu skal den aandeløse Uret sidde
i Eders bløde Stole gispende,
og opblæst Overmod skal føle Bugvrid
i Stræk og Flugtens Angest.

Første Senator.

Unge Helt,

Mens end din første Harm kun var en Tanke,
før du fik Magt, og vi fik Grund til Frygt,
har vi sendt Bud med Balsam for din Brede,
og for ved Kjærlighed i større Maal
at flette ud vor Utafnemlighed.

Anden Senator.

Saa har vi ogsaa beilet for vor Stad
til den omstøbte Timons Kjærlighed
ved ydmygt Budskab og ved rige Løfter;
vi var ei alle sjendste; vi fortjene
ei Alle Krigens Slag.

Første Senator.

See, disse Mure

har ikke deres Hænder byggt, som gjorde
dig Uret; heller ei var den saa stor,
at disse høie Taarne, Seiersminder
og Visdomsskoler burde falde for,
hvad Enkeltmand forbrød.

Anden Senator.

De, som forvoldte

din Landsforvisning, er ei meer ilive;
de skammed sig ved deres Uforstand
saa grændseløst, at deres Hjerte brast.
Drag ind, min Herre, i vor Stad; udfold
dit Banner stolt, og hvis din Hævn begjærer
en Føde, som Naturen gruer for,
lad Dødens Lod da vælge Een af Ti;
tag Tiende, alt som de sorte Pletter
paa Tærningen ved Lyffens Raft indvier
de Plettede til Døden.

Første Senator.

Ikke Alle

har Del i Brøden; det er ikke Ret,
at straffe dem, der er, for dem, der var.
Brøden gaaer ei som Godegods i Arv.
O, kjære Landsmand, før din Hær kun ind;
men lad din Brede blive ude; staaan
Atthen, din Bugge; staaan den Slægt, som ellers
maa falde for din Bredes Storm tilsammen
med dem, der har forbrudt sig; gaa som Hyrden
til Folden og søg ud de smittede,
men dræb ei Alle sammen.

Anden Senator.

Hvad du vil,
kan jo dit Smil erobre, før du hugger
med Sværdet.

Første Senator.

Sæt du blot din Fod mod Port
og Bom og Bold, og den vil aabne sig;
men send dit milde Hjerte først som Forbud,
at du vil drage ind som Ven.

Anden Senator.

Kast hid
din Handske eller andet Crespant paa,
at du ved Krigen søger kun Dpreisning,
ei vor Fordærvelse; saa skal din Hær
i Staden finde Bolig, til vi har
beseglet fuldt dit Krav.

Alcibiades.

Saa tag min Handske;

kom ned, luk op den uangrebne Port.
Lad Timons Avindsmænd og mine falde,
som selv I stille frem til Straf, ei flere; —
og, for at Eders Frygt kan fatte Tillid
til min Høimodighed, — hvis nogen Krigsmand
forlader sit anviste Sted og krænker
Retfærdighedens regelbundne Strøm
i Eders Enemærker, skal han kræves
til Ansvar strængt og give Bod tilfulde
til Eders Love.

Begge Senatorerne.

Det er ædelt talt.

Alcibiades.

Rom ned da og hold Ord.

(Senatorerne stige ned, Porten aabnes.)

(En Soldat kommer ind.)

Soldaten.

Min Hovedsmand,

Timon er død; hvor Havet bræmmer Landet,
er han begravet; paa hans Gravsten staaer
en Indskrift, som jeg her har taget med
i Bøx; dets bløde Præg maa være Tolk
for min Ubidenhed.

Alcibiades. (læser.)

„Et uselt Lig er her nedlagt, sin usle Sjæl berøvet;
søg ei mit Navn. Forbandet hver, som træller end i Støvet!
Her ligger Timon, som bar Had til hver en Sjæl i Live.
Gaa, band af Hjertens Lyst, men gaa, her tør du ikke
blive.“

Det passer til din Stemning paa det sidste;
endstjøndt du skæde menneskelig Dukt,
foragtede vor Hjernes Flod, de Draaber,
som falde fra vor karrige Natur,
saa lærte dog din rige Tanke dig,
at tvinge den ustyrlige Neptun
til at begræde paa din lave Grav
forglemte Feil. — Død er den ædle Timon.
En anden Gang vi tale mere om
hans Minde. — Før mig ind i Eder's Stad;
jeg bærer Dliegrenen om mit Sværd.
Lad Krigen avle Fred, Fred Krigen hindre,
og os hverandres Brøst og Bunder lindre. —
Rør Trommen.

(De drage ind i Byen.)

Anmærkninger.

- S. 6. „Paa det aabne Borhav“. — Grækerne og Romerne skrev i Oldtiden paa Tabler overtrukne med Bog.
- 33. „En nøgen Allike“. — Hentydning til Fabelen om Alliken, der havde pyntet sig med brogede Fjer af andre Fugle og siden blev berøvet baade de stjaalne og sine egne.
- 34. „Godaften, Barro“. — Tjenerne hilse hinanden med deres Herrers Navne.
- 38. „Corinth“. — Den rige og yppige Stad havde i Oldtiden intet godt Ord paa sig i sædelig Henseende; derfor brugtes Navnet paa Shakespeares Tid som Eufemisme istedetfor et berøgtet Hus. Narrens True er Bærtinde i et saadant, og Udtrykket „at skolde Kyllinger“, er ligeledes en af de hos Shakespeare saa hyppigt forekommende Hentydninger til de Sygdomme, der vare Følger af Udsvævelser.
- 86. „Dæf Eders tynde Tag med Kov fra Lig“. — Om det falske Haar, som paa den Tid var meget i Mode.
- 94. „Var du Enhjørningen“. — Om den fabelagtige Enhjørning hedder det, at Jægeren turrer den til Angreb og derpaa hurtigt springer bag et Træ. Det rasende Dyr borer da i sin blinde Fart Hornet saa dybt i Træet, at det er fanget.
- — „Dine Familiepletter vilde optræde som Vidner imod dit Liv.“ — Her sigtes maafee til den tidligere tyrkiske Skik, at en tiltrædende Sultan lod sine Brødre dræbe for at undgaae Prætendenter.

Rettelse.

I 18de Hefte (Tvillingerne) er indløbet en Feil, som jeg ikke var istand til at rette førend Hefstets Udsendelse.

S. 206, Lin. 12 f. n. læses saaledes:

Dromio fra Syrakus. (indensfor.)

Hanswurst, Rapun, Hjøg, Udgangssøg, Fæmikkel, dumme Hund!
Pak dig fra Døren eller sæt dig ned og hold din Mund!

Et Vintereventyr.

Personer.

Leontes, Konge af Sicilien.

Mamilius, Prinds af Sicilien, et Barn.

Camillo,

Antigonus,

Cleomenes,

Dion,

Rogero,

} sicilianske Adelsmænd.

Polyrenes, Konge af Bøhmen.

Florizel, hans Søn.

Archidamus, bøhmisk Adelsmand.

En Sømand.

En Fangevogter.

En gammel Hyrde, Perditas foregivne Fader.

En Hyrdedreng, hans Søn.

En Tjenestekarl hos Hyrden.

Autolykus, en Landstryger.

Hermione, Leontes' Dronning.

Perdita, Leontes' og Hermiones Datter.

Paulina, Antigonus Hustru.

Emilia, Dronningens Kammerfrue.

Mopsa,

Dorcas,

} Hyrdinder.

Herrer, Damer, Dommere, Hyrder, Hyrdinder, Satyrer, Følge,

Bagt o. s. v.

Handlingen foregaaer dels paa Sicilien, dels i Bøhmen.

Første Act.

Første Scene.

Sicilien. En Forsal i Leontes' Palads.

(Camillo og Archidamus kommer ind.)

Archidamus.

Hvis det skulde hælde sig, Camillo, at I kom til at gjøre et Besøg i Bøhmen i en lignende Anledning, som den, hvori jeg nu gjør Tjeneste, saa skal I, som sagt, see en stor Forskjel imellem vort Bøhmen og Eders Sicilien.

Camillo.

Næste Sommer, troer jeg, Kongen af Sicilien agter at aflægge Kongen af Bøhmen det Besøg, han skylder ham.

Archidamus.

Om vi end maa staae tilfamme ved vor Modtagelse, saa maa vor gode Villie tjene til vor Retsfærdiggjørelse; for sandelig, —

Camillo.

Jeg beder Jer, —

Archidamus.

Nei, jeg siger det sandelig af min oprigtige Overberisning; — vi kan ikke med saadan en Pragt, — saa udsøgt — jeg veed ikke, hvad jeg skal kalde det, — vi kommer til at give Jer en Sovedrik, saa at Eders Sandser ikke mærker vor

Mangel paa Evne, og om de ikke kan prise os, kan de dog ikke anklage os altfor stærkt.

Camillo.

J betaler altfor dyrt, hvad der er givet af en god Villie.

Archidamus.

Tro mig, jeg taler efter min bedste Indsigt, og som min Oprigtighed lægger mig det i Munden.

Camillo.

Kongen af Sicilien kan ikke vise for stort Venstabs mod Kongen af Böhmen. De blev opfostrede sammen i deres Barndom, og da rødsæstedes der en Hengivenhed imellem dem, som ikke kan andet end stude Grene nu. Siden deres modernere Alders Værdighed og kongelige Pligter har berøvet dem hinandens Selskab, har de ikke kunnet mødes personligt, men ved kongelige Sendebud, ved Udveksling af Gaver, ved Breve og venlige Sendelser, saa det har seet ud, som om de var sammen skjøndt fraværende, som de trykkede hinandens Haand ligesom over et svælgende Dyb, omfavnede hinanden ligesom fra to modsatte Verdenshjørner.

Archidamus.

Jeg troer ikke, der findes i hele Verden nogen Ondskab eller nogen Ting, der kan gøre en Forandring deri. — Det er en usigelig Glæde, I har af Eders unge Prinds Mamilius; det er den meest haabefulde lille Junker, jeg nogensinde har kjendt.

Camillo.

Jeg er ganske enig med Jer i Forhaabningerne om ham. Det er et prægtigt Barn; et Barn, der virkelig er en Vægesdom for Undersaatterne og gør gamle Hjerter friske. De, der gif ved Krykker inden han blev født, ønske endnu at leve for at see ham som Mand.

Archidamus.

Vilbe de da ellers gjerne døe?

Camillo.

Ja, hvis de ikke havde noget andet Paastud til at ønske sig en længere Levetid.

Archidamus.

Hvis Kongen ingen Søn havde, saa vilde de ønske at leve, indtil han fik sig en.

(de gaae.)

Anden Scene.

Samme Steds. En Sal i Slottet.

(Leontes, Polygenes, Hermione, Mamillius, Camillo og Følge komme ind.)

Polygenes.

Mi Stifter af den vaade Maanes Skive
har Hyrden seet, fra den Tid vi forlod
vor Throne ledig, og den samme Tid
vi kunde fylde, Broder, med vor Tak,
og dog drog vi herfra som Eders Skyldner
til evig Tid; og derfor som et Nul,
der virker ved sin Plads, mangfoldiggjør
jeg ved eet „Tak“, de mange tusinde,
der gaae foran det.

Leontes.

Tøv med Eders Tak,
indtil I reiser.

Polygenes.

Det er alt imorgen.

Med bange Anelser jeg tænker paa,
hvad der kan ruges ud, mens jeg er borte;
gid kun ei bistre Vinde hjemme tvinge

os til at sige: „Det var altfor sandt!“ —
 Desuden har jeg tøvet længe nok til
 at trætte Eders Høihed.

Leontes.

Vi er seig;

I faaer ei Bugt med os.

Polyxenes.

Jeg kan ei tøve.

Leontes.

En Uge til.

Polyxenes.

Alvorlig talt, imorgen.

Leontes.

Saa vil vi dele Tiden; men nu taaler
 jeg intet Nei.

Polyxenes.

Jeg beder, nød mig ikke.

Der er i Verden ingen, ingen Tunge,
 der kunde røre mig saa let som Eders;
 det vilde den, hvis det, I kræver, var
 nødvendigt, selv om det var Pligt at nægte.
 Min Kongegjerning drager mig til Hjemmet,
 og hvis I hindrer mig, blev Eders Venstab
 mig til en Svøbe, og min Tøven her
 Jer til Besvær og Byrde; begge Dele
 undgaaes paa denne Vis: Farvel, min Broder.

Leontes.

Vor Dronning stum? tal nu.

Hermione.

Jeg vilde tiet,

indtil du havde nødt ham til at sværge,
 han maatte bort. Du beder altfor koldt;

sig ham, du veed, at Alt gaaer godt i Bøhmen;
det fik vi her igaar Forvisning om.

Sig det, saa er hans Hovedstandse tagen.

Leontes.

Vel talt, Hermione.

Hermione.

Og siger han,

det er sin Søn, han længes efter, — godt,
saa lad ham sige det og lad ham gaae;
og sværger han derpaa, saa skal han gaae;
vi jage ham med vore Roffehov'der. —

(til Polygenes.)

dog vover jeg at bede end en Uge
om Eders Høiheds Selftab. Naar I faaer
min Husbond hjem til Bøhmen, skal han faae
mit Minde til at tøve der en Maaned
udover den bestemte Tid; — og dog
jeg elsker dig, Leontes, tro du mig,
ei et Sekundslag mindre, end en Husbond
bør elstes af sin Hustru. — Bliver I?

Polygenes.

Nei, Frue.

Hermione.

Jo, I gjør?

Polygenes.

Nei, jeg forsiktrer,

det kan ei stee.

Hermione.

Forsiktrer! — Saare svagt
er Eders Afslag; men om end I svor,
saa Stjernerne kom ud af deres Baner,
jeg sagde dog: „I bliver“. Jeg forsiktrer,

J reiser ei; en Dames „jeg forsikkrer“
 er vel saa kraftig som en Herres. Vil J
 saa reise? tvinger J mig til at holde
 Jer som en Fange her og ei som Gjæst,
 saa skal J, naar J slipper løs, betale
 for Kost og Tæring og kan spare Taffen.
 Hvad vælger J? min Fange eller Gjæst?
 ved Eders frygtelige: „Jeg forsikkrer“,
 J bliver en af Delene.

Polyxenes.

Min Dronning,
 saa lad mig være Gjæst; at være Fange
 det forudsætter en Fornærmelse,
 som jeg mod Jer ei nær saa let kan øve,
 som J kan straffe.

Hermione.

Allsaa er jeg ikke
 en Fangevogter, men kun god Værtinde.
 Naa, nu vil jeg forhøre Jer om Eders
 og om min Husbonds gale Drengestreger;
 J har nok været et Par nette Tyre.

Polyxenes.

Min stjerne Dronning, ja vi var to Knøse,
 der ikke tænkte længer frem end saa:
 imorgen bliver som idag, og vi
 til evig Tid kun Børn.

Hermione.

Var ei min Husbond
 den værste Bildkat af Jer To?

Polyxenes.

Vi var
 som Tvillinglam, der hopped om i Solstin

og bræged til hinanden, mens vi bytted
 Uskyldighed imod Uskyldighed;
 vi kjendte ikke til det Ondes Være
 og aned ei, at Noget øved det.
 Hvis dette Liv var blevet ved, og aldrig
 vor svage Aand var sat af Blodets Magt
 i større Vølgegang, saa kunde freidigt
 vi have svaret Himlen: „Ikke skyldig“,
 paa Arvesyndens nær.

Hermione.

Deraf kan sluttes,

at I er siden snublet.

Polygenes.

Siden kom

os Fristelser imøde, fromme Dronning.
 I de umodne Dage var min Hustru
 et Barn, og for min Legebroders Blif
 var Eders høie Glands end ei oprunden.

Hermione.

Gud frie os! gjør ei Slutninger heraf;
 I gjør jo ellers mig og Eders Dronning
 til Djædle; dog bliv ved; vi svare for
 de Synder, vi har selv forført Jer til,
 hvis først I syndede med os og vedblev
 i Synd med os og aldrig feilede
 med Noget uden os.

Leontes.

Er han besejret?

Hermione.

Han bliver.

Leontes.

Jeg har bedet ham forgjæves.

Hermione, du har end aldrig talt
med større Virkning.

Hermione.

Aldrig?

Leontes.

Gengang til.

Hermione.

Togange da? Naar var den første Gang?
Jeg beder, sig mig det. Stop os med Ros
som tamme Kræ, der sedes. En god Gjerning,
der døer unæbnet, myrder tusind andre,
der skulde fulgt paa den. At roses er
vor Løn. I kjører med et venligt Ryd
os hundred Mil, før I kan drive os
med Sporen hundred Skridt. Men nu til Sagen, —
min sidste Ros var, at jeg overtalte
ham til at blive; — hvad var da den første?
den har en ældre Søster, ikke sandt?
Gid hendes Navn var Naade! Gengang før
har jeg kun talt med Virkning; naar var det?
O, sig mig det, jeg længes.

Leontes.

Det var dengang

tre sure Maanedes ihjel sig slæbte,
før jeg fik lukket op din hvide Haand
til Elstovs Haandslag; dengang sagde du:
„for evigt er jeg din“.

Hermione.

Ja, det var Naade. —

Naa, see, to Gange har jeg talt med Held;
den ene Gang vandt jeg en Kongebrudgom

for evig Tid, den anden for en Stund
en Ven.

(rækker Polyrenes Haanden.)

Leontes. (affides.)

For varmt! for varmt! at blande Venstas
til Overmaal, det er at blande Blod.

Jeg faaer en tremor cordis, — Hjertet dandsjer;
men det er ikke Glæde, — ikke Glæde. —

Den Artighed kan see hel freidig ud,

kan dristig tage sig hel mangen Frihed,

i Gjæstfriheds, i Venstas, Godheds Navn,

og det kan klæde godt; det tilstaaer jeg;

men staae og trykke Hænder, nappe Fingre,

som nu de gjør! — og øve sig i Smil

som for et Speil; — og sukke dybt som Hjorten

ved Dødsfanfaren! — Ha! den Artighed

mit Hjerte huer ei og ei min Pande. —

Mamillius, er du min Dreng?

Mamillius.

Ja, Fader.

Leontes.

Er du? — min egen Kylling! — Fy da, smudstet

om Næsen? — den skal ganske ligne min.

Naa da, Mossjø! nu blev du let og kvæget,

jeg mener ikke Kvæg, Krabat, men kvif; —

skjøndt Tyren, Koen, Kalven hedder Kvæg

tilsammen. —

(idet han seer efter Polyrenes og Hermione.)

Se! Beständig fingerer

hun med hans Haand! — Naa da? du kaade Kalo?

er du min Kalo?

Mamillius.

Ja, Fader, hvis du vil.

Leontes.

Du mangler kun en knudret Pandeskæl
 og mine Horn, saa ligned du mig ganske; —
 man siger ellers, at vi er hinanden
 saa lige som to Æg; det siger Kvinder;
 de siger hvadsomhelst; — men var de falske
 som overmalet Sort, som Vind, som Vand,
 saa falske, som kun Terninger kan ønskes
 af den, der ikke skjæler Sit fra Mit: —
 sandt er dog det, at Drengen ligner mig. —
 Kom, Knægt, see paa mig med dit Himmelsøie,
 Sjælmesmester! du, min søde Dreng! mit Godt! —
 Ha, kan din Moder! — Er det tænkeligt? —
 O, Videnskab, du rammer midt i Hjertet!
 Alt, hvad man troer umuligt, gjør du muligt;
 du boer blandt Drømme. — Hvor kan dette være? —
 du holder til med det, som ikke er,
 har Broderskab med Intet; nu saa maa du
 vel kunne omgaaes Noget; og det gjør du, —
 ja, meer end tilladt er; — det mærker jeg,
 og det saaledes, at min Hjerne smittes,
 og Panden bliver haard.

Polyxenes.

Hvad mener Kongen?

Hermione.

Han synes ilde stemt.

Polyxenes.

Hvor gaaer det, Fyrste, —

hvorledes har I det, min bedste Broder?

Hermione.

Du seer jo ud, som om Belymring fyldte
din Pande. Er dit Sind forstemt, min Husbond?

Leontes.

Nei, sandelig! — Hvor Sjælen stundom røber
sin ømme Daarskab og gjør sig til Spot
for mere haarde Hjerter! Da jeg saae
paa Drengens Ansigtstræk, gif jeg tilbage
i mine Tanker tre og tyve Aar
og saae mig skjorteklædt, i grøn Floilskjortel,
med Mundkurv om min Daggert, at den ikke
sin Herre skulde bide, som saa tidt
en Stads kan blive farlig. Hvor jeg dengang,
saa tyktes mig, dog ligned den Krabat,
den grønne Ert, den Kavaler! Naa da,
min gjæve Ven, sig, tager du mod Æg
i Penges Sted?

Mamillius.

Nei, Fader, jeg vil slaaes.

Leontes.

Det vil du? Naa, til Lykke da! — Min Broder,
er I saa glad ved Eders unge Prinds,
som vi ved vor?

Polyxenes.

Sa, han er i mit Hjem
min Tidsfordriv, min Skjemt, min Alvorsgjærning
og snart min svorne Ven og snart min Fjende;
han er min Hofmand, Krigsmand, Statsraad, Alt!
han gjør en Julidag kort som December,
og med sit Barnelune spreder han
de Tanker, som vil gjøre Blodet tykt.

Leontes.

Det samme Hverv har denne Fyr hos mig.
Nu gaaer vi To; Jer vil vi overlade
til Eders Alvorsshjæl. — Vis du nu,
hvor høit du elsker os, Hermione,
ved Venlighed imod vor Broder; Alt,
hvad dyrt er paa Sicilien, være godt Kjøb.
Næst dig og denne lille Skjelm er han
mit Hjerte nærmest.

Hermione.

Hvis du søger os,
er vi i Haven; skal vi vente dig?

Leontes.

Som I behager; jeg skal finde Jer,
hvis kun I er at finde under Himlen. —

(affides.)

Nu angler jeg, endssjøndt I mærker ikke,
hvor jeg paa Snoren firer. — Bliv kun ved!
See, hvor hun vender Næbbet, Snablen til ham
og med en Hustrus Driftighed sig væbner
imod sin føielige Mand.

(Polyxenes, Hermione og Følge gaae.)

Alt horte!

Ha tommethytt, til Knæet, over Drene
hornprydet! — Gaa og leg, min Dreng; leg du;
din Moder leger, og jeg leger med,
men den forsmædeligste Leg, hvis Ende
vil huie mig til Graven. Min Vigkloffe
vil blive Spot og Haan. Der har jo været,
det veed jeg nok, Hanreier førend nu,
og der er mangan Mand — i denne Stund,
nu mens jeg taler her, — der har sin Hustru

i Armen og kun tænker lidet paa,
 at Slusen aabnet er, mens han var borte,
 og Dammen fisset af hans næste Nabo,
 Herr Emil, hans Nabo. Naa, det er en Trøst,
 at andre Mænd har Porte, der staaer aabne,
 som min, mod deres Villie. Blev hver Mand
 fortvivlet, naar hans Hustru steied ud,
 saa hængte sig hver tiende af Mandkjøn.
 Der findes ikke Raad for det; det er
 en Koblerstjerne, der vil volde Men,
 hvor den har Magt, og mægtig er den jo
 i Øst, Vest, Nord og Syd! saa bliver Summen,
 der gives ingen Bom for Kvindehjertet;
 det slipper Fjenden baade ind og ud
 med al Bagage. Mange Tusinde
 har denne Sygdom, skjøndt de veed det ikke. —
 Naa, Dreng?

Mamillius.

De siger, at jeg ligner dig.

Leontes.

Naa, det er da en Trøst. — Du her, Camillo?

Camillo.

Ja, Eders Høihed.

Leontes.

Gaa, Mamillius,

gaa hen og leg; du er en Dannemand.

(Mamillius gaaer.)

Camillo, Bøhmerkongen bliver dog.

Camillo.

Med Rød fik I hans Anker til at holde;
 saatiidt I kasted det, kom det i Drift.

Leontes.

Du mærked det?

Camillo.

Han vilde ikke blive
paa Eders Bøn, undskyldte sig med Sygler
af Vigtighed.

Leontes.

Det mærked du? — De har
mig allerede fat! de hviste, mumle
„Siciliens Konge er en — du forstaaer mig“. —
O, det er kommet vidt, naar jeg tilsidst
saaer det at høre. — Hvorfor blev han da,
Camillo?

Camillo.

Paa den gode Dronnings Bøn.

Leontes.

Ja, Dronningens; god skulde høre til;
men det er saa, at det er ikke saa;
har nogen anden fløgtig Pandestål
begrebet det end din? thi din Forstand
er som en Svamp, der suger mere til sig
end Hverdagsskudser; — er det kun bemærket
af finere Naturer? visse Følf
med sjelden Kløgt? i Borgestuen er
man blind for dette Spil? tal!

Camillo.

Spil, min Konge?

Jeg tænker, at de Fleste kan forstaae,
at Bøhmerkongen bliver.

Leontes.

Ha?

Camillo.

Han bliver.

Leontes.

Saa, men hvorfor?

Camillo.

Af Villighed mod Jer,
og mod vor Dronnings Bønner.

Leontes.

Villighed

imod vor Dronnings Bønner? — Villighed? —
lad det saa gaae. — Jeg har betroet, Camillo,
til dig Alt, hvad der var mit Hjerte nærmest,
ja selv Konfamrets Raad, og du har lettet
mit Hjerte som en Præst; jeg gik fra dig
som fra et Skriftemaal; men vi tog feil af
din Ærlighed, — af det, der ligned den.

Camillo.

Min Herre Konge, det forbyde Gud!

Leontes.

Det er dog vist; du er ei ærlig, eller
hvis du har Hu dertil, er du en Kryster,
der bagfra hugger Ærlighed i Hasen,
og lammer den i Gangen, eller du
maa regnes for en Tjener, der forsømmer
den faste Tillid, jeg har sat til dig,
eller en Nar, der seer et Spil helt udspilt,
den rige Indsats vunden, og endda
kun tager Alt for Spøg.

Camillo.

Min høie Konge,

maastee jeg er uagtksom, feig, og daarlig;
thi Ingen er saa fri derfor, at jo

hans Daarskab, Feighed og Uagtsomhed
 blandt Verdens mange tusinde Idrætter
 kom stundom frem. Var nogentid med Forsæt
 i Eders Sager jeg uagtsom Herre,
 var det min Daarskabs Skyld; var jeg med Willie
 mig ad som Nar, det var Uagtsomhed,
 der ei betænkte Enden; var jeg bange
 for Gjerninger, hvis Udfald jeg betvivlede,
 og hvis Udførelse bestjæmmede siden
 Opgivelsen, — det var en Frygt, som smitter
 tidt selv den Klogeste; — alt dette er
 tilgivelige Feil, som Ærligheden
 er aldrig fri for; men jeg beder, Herre,
 tal aabent med mig; lad mig see min Brøde
 Ansigt til Ansigt; nægter jeg den da,
 saa er den ikke min.

Leontes.

Har du ei seet, —
 dog jo, det har du, ellers var dit Die
 jo mere dunkelt end en Hanreis Horn, —
 ei heller hørt, — thi ved saa klar en Sag
 kan Rygtet ikke tie, — eller tænkt, —
 den, som ei tænker det, har ingen Tanke, —
 min Hustru er mig utro? — Tilstaa ærligt, —
 hvis ikke du vil uden Blu benægte,
 at du har Dren, Dine, Tanker, — sig,
 min Hustru er en Duffe, der fortjener
 saa fuldt et Navn som nogen Spindetøs,
 der førend Bielsen er villig; sig det
 og saa forsvar det.

Camillo.

Ikke vilde jeg

staae hos og høre saa min Dronning haanet; —
 jeg hævned det paaftand. Ved Himlen, aldrig
 I talte saa usømmeligt som nu;
 at sige det igjen, det var en Synd
 saa stor, som hendes var, hvis den var sand.

Leontes.

Er denne Hvissen Intet? er det Intet
 at helde Kind til Kind? at maale Næser?
 at kyskes med den indre Læbe? kvæle
 sin Latter med et Suk? (et sikkert Tegn
 paa Trostabsbrud,) — at sætte Fod paa Fod?
 at liste om i Kroge? ønske Tiden
 en mere hurtig Gang, saa Timer blev
 Minuter, Middag Midnat? ønske stærblindt
 hvert Die uden deres, deres ene,
 der useet vilde synde? er det Intet?
 ja saa er Verden og dens Indhold Intet,
 og Himlen Intet, Bøhmerkongen Intet,
 min Hustru Intet; dette Intet selv
 er ikke til, hvis det skal være Intet.

Camillo.

Min Herre Konge, lad Jer dog helbrede
 for denne syge Drøm, og det itide;
 thi den er farlig.

Leontes.

Om saa var; sandt er det.

Camillo.

Nei, nei, min Herre.

Leontes.

Jo, du lyver, lyver!

jeg siger dig, Camillo, at du lyver;
 jeg hader dig; jeg siger dig, du er

en usel Klobd, en sjælløs Træl, hvad eller
 en Bendelaabe, der kan see paa engang
 med dine Dine Godt og Ondt og helde
 til begge Sider. Var min Hustrus Lever
 som hendes Legem giftbesængt, hun leved
 ei Timeglasjet ud.

Camillo.

Og hvem har da
 forgiftet hende?

Leontes.

Han, omkring hvis Hals
 hun hænger, som hun var en Stuemønt, —
 han, Bøhmerkongen; — havde jeg omkring mig
 trofaste Tjenere, med Dine for
 min Hæder og for deres egen Tarv,
 ja deres Gavn, — de vilde gjøre det,
 der gjorde Ende paa, hvad de nu gjør. —
 Ja, du, hans Mundstjænk, — du, hvem jeg har hævet
 fra ringe Stand og sat paa Wrens Bænk,
 du, der kan see min Krænkelse saa klart,
 som Himlen Jorden seer og Jorden Himlen, —
 du kunde frydre for min Avindsmand
 et Bæger, der gav ham en varig Søvn
 og blev for mig en Lægedrik.

Camillo.

Min Konge,
 det kunde jeg, og det ei med en Drik,
 der dræber brat, men med en langsom Saft,
 der ikke virker voldsomt som en Gift; —
 men jeg kan ikke troe, at denne Plet
 er paa min Frues kongelige Dyd.
 Jeg elsker Jer, —

Leontes.

Saa tvivl da til du raadner!

Troer du mit Sind saa plumpt og saa forstyrret,
at selv jeg skulde pine mig? — besudle
mit Leies rene Hvidhed, som vel vogtet
kan skjænke rolig Søv, men som besmittet
er Pigge, Torne, Nelder, Hvepsebraade? —
bestjæmme selv min Søns, min Prindses Blod,
ham, som jeg troer er min — og som jeg elsker,
foruden moden Grund? det skulde jeg?
Hvem er saa gal?

Camillo.

Saa maa jeg troe Jer, Herre,
og jeg vil skaffe Bøhmeren afveien,
hvis Eders Høihed kun, naar han er borte,
vil atter tage Eders Dronning til Jer
for Eders Søns Skyld, dernæst for at stoppe
Bagtalelsen ved Hoffer og i Riger,
som er med Jer i Venstabs.

Leontes.

Dette Raad,
betegner just den Ve, jeg selv har valgt;
jeg vil ei sætte Plet paa hendes Ære.

Camillo.

Saa gaa, min Konge, omgaaes Bøhmerkongen
og Eders Dronning med saa klart et Ansyn
som Venstabs ved en Fæst. Jeg er hans Mundstjænt;
saaer han af mig en Drif, der gjør ham godt,
saa kald mig ikke Eders Tjener.

Leontes.

Vel,

gjør det, saa vinder du mit halve Hjerter;
hvis ikke, sønderriver du dit eget.

Camillo.

Min Konge, jeg vil gjøre det.

Leontes.

Dg jeg
vil, som du raader mig, see venlig ud.

(gaaer.)

Camillo.

Ulykkelige Dronning! — Dog, jeg selv! —
hvorledes staaer da jeg? — jeg maa forgifte
den gode Bøhmerkonge, og min Grund
er Lydigheid imod min Herre, — ham,
der med sig selv i Splid vil see dem Alle,
der høre ham til, i den samme Splid. —
Den Gjerning fører til Forfremmelse. —
Om end jeg fandt Exempler tusindvis
paa dem, der havde dræbt en salvet Konge
og siden fundet Held, jeg vilde dog
ei gjøre det; men da nu Malm og Sten
og Pergament ei nævner Gen, saa maatte
en Ridning selv forsværge det. Fra Hoffet
maa jeg nu flye. Gjør jeg det eller ikke, —
det gjælder Halsen. — Herst nu, Lykkestjerne! —
Der kommer Bøhmerkongen.

(Polygenes kommer.)

Polygenes.

Det er sælsomt!
min Gunst er nok i Nedgang; — ikke tale? —
God Dag, Camillo.

Camillo.

Hil Jer, ædle Konge!

Polyxenes.

Hvad Nytt ved Høffet?

Camillo.

Intet mærkeligt.

Polyxenes.

Paa Kongens Ansigt ligger der en Sky,
som om han havde mistet en Provinds,
et Land, han elsked som sit eget Liv;
jeg mødte ham og hilste som sædvanligt; —
han kasted Diet til den anden Side
og trak paa Læben med Foragt og gik
og lod mig grunde paa, hvad det mon være,
der har hans Sind omstiftet.

Camillo.

Eders Naade,

det tør jeg ikke vide.

Polyxenes.

Tør ei? — veed ei?

Du veed, men tør ei sige det? — der er det;
thi selv maa du dog vide, hvad du veed,
og kan ei sige: tør ei. Hør, Camillo,
for mig er den Forvandling i dit Ansigt
et Speil, der viser mig mit med forvandlet;
thi jeg maa have Del i den Forandring,
da jeg ved den seer ogsaa mig forandret.

Camillo.

Der er en Sygdom kommen ind iblandt os,
som jeg kan ikke nævne; Smitten kommer
fra Jer, skøndt I er sund.

Polyxenes.

Hvordan? fra mig?

gjør mig dog ikke til en Basilisk;

mit Blik har Vindring bragt til Tusinder;
 men Ingen har det dræbt. — Saa sandt du er
 en Adelsmand, Camillo, dertil boglærd
 og kyndig, hvilket ikke mindre pryder
 vor Adelsstand end vore Fædres Navne,
 fra hvem vi fik vor Hædersaarv, — jeg beder,
 isald du Noget veed, som det er vigtigt
 for mig at vide, hold det ikke fængslet
 i blind Fordølgelse.

Camillo.

Jeg tør ei svare.

Polixrenes.

En Smitte, voldt af mig! — og jeg er sund;
 Nu maa du svare mig. — Hør mig, Camillo,
 ved Alt, hvad Vren kræver af en Mand, —
 og dertil hører denne min Begjæring, —
 besværges jeg dig, at du aabenbarer,
 hvad Ondt du troer, der lister sig imod mig, —
 hvor fjernt, hvor nær, — hvordan det kan om muligt
 forhindres, og hvis ikke, saa hvordan
 det bedst kan bæres.

Camillo.

Jeg vil tale, Herre,
 da jeg besværges ved min Tro og Vre
 af den, jeg agter selv for Hædersmand.
 Hør da mit Raad; saa hurtigt maa det følges,
 som jeg kan nævne det; hvis ikke kan
 vi begge sige: Tabt, og saa Godnat.

Polixrenes.

Bliv ved, Camillo.

Camillo.

Jeg er udseet til

at myrde Jer.

Polygenes.

Udseet af hvem?

Camillo.

Af Kongen.

Polygenes.

Hvorfor?

Camillo.

Han troer, ja sværger trygt derpaa,
som om han havde seet det eller loffet
Jer selv dertil, — at I har rørt hans Dronning
ulovligt.

Polygenes.

O, saa gid mit bedste Blod
maa vorde Gift og størkes! gid mit Navn
forenes maa med hans, der har forraadt
den Bedste; gid mit rene Rygte blive
en Stank, som trænger sig i Næsen paa
den Sløveste; gid Alle sige mit Komme,
ja hade det meer end den værste Pest,
som Nogen end har læst om eller hørt!

Camillo.

Swærg mod hans Tro ved hver en Himlens Stjerne
og ved dens hele Magt, — I kan saa let
forhindre Havet i at lyde Maanen,
som Ed kan rokke eller Raad kan ryste
hans Daarstabs Bygning; thi dens Grundvold hviler
jo paa hans Tro, og den vil staae, saa længe
hans Legem varer.

Polygenes.

Hvoraf kommer det?

Camillo.

Det veed jeg ikke; vist er dette kun,
 at det er sikkere, at flye for det,
 som kommer, end at spørge, hvor det kom fra.
 Hvis I da nu tør stole paa min Vre, —
 der gjemmes i mit Legem her, som I
 kan tage med til Pant, — afsted inat!
 Jeg skal i Stilhed varstoe Eders Følge,
 og hjælpe dem, To Tre ad Gangen, ud
 af Byen, hver sin Vej. Selv søger jeg
 i Eders Brød min Lykke, som er her
 forspildt ved denne Løndom, jeg har røbet.
 Betænk Jer ei; ved mine Fædres Vre,
 jeg har talt Sandhed; vil I prøve det,
 saa tør jeg ikke dvæle; I er selv
 ei mere tryg, end den, som Kongen selv
 har dømt med egen Mund og svoret Døden.

Polygenes.

Jeg troer dig; i hans Ansigt har jeg seet
 hans Hjerte. Giv mig Haanden; vær min Lods;
 din Plads skal altid være nærmest min.
 Mit Skib er klart, og mine Mænd har ventet
 to Dage paa min Hjemfærd. — Herlig er
 den Kvinde, som har valet Skinskygen her;
 som hun er sjelden, maa den være stor;
 som han er mægtig, maa den være voldsom;
 og som han troer sig krænkert af en Mand,
 der kaldte sig hans Ven, saa bliver Hævnen
 des bittere. — Skrak overskygger mig.
 Nu være Lykken mig en Ven og trøste

den ædle Dronning, som i denne Sag
han uden Skyld mistænker! — Kom, Camillo;
som Fader vil jeg ære dig, hvis du
mit Liv herfra kan redde; lad os flye.

Camillo.

Mit Embed har betroet mig Nøglerne
til alle Stadens Porte. Eders Høihed,
lad ikke Tiden gaae tilspilde; kom.

(de gaae.)

Anden Act.

Første Scene.

Sal i Leontes' Slot.

(Hermione, Mamillius og Hofdamerne komme ind).

Hermione.

Tag Drengen fra mig; han besværer mig
formeget.

Første Dame.

Kom, Prinds, skal jeg lege med Jer?

Mamillius.

Nei, ikke du.

Første Dame.

Hvorfor da, bedste Prinds?

Mamillius.

Du kysser mig saa stærkt, og taler til mig
som til et Barn. — (til anden Dame) Dig kan jeg bedre lide.

Anden Dame.

Hvorfor, min Prinds?

Mamillius.

Ja, det er ikke just,

for dine Dienbryn er sortere; —

man siger dog, at sorte Dienbryn

skal klæde Somme bedst, naar de kun ikke

er altfor bukede, men kun en Halvkreds,

en lei Halvmaane tegnet med en Pen.

Anden Dame.

Hvem har dog lært Jer det?

Mamillius.

Det har jeg selv;

det har jeg seet i Damers Ansigt; sig mig

hvad Farve har da dine Dienbryn?

Første Dame.

Blaa, lille Prinds.

Mamillius.

Nu vil du narre mig;

jeg veed en Dame, som er blaa paa Næsen,

men ikke hendes Dienbryn.

Anden Dame.

Hør nu,

vor Dronning, Eders Moder, er saa trind;

nu faaer vi snart en smuk, ny lille Prinds

at passe; saa vil I vist gjerne gantes

med os, naar vi kun vilde.

Første Dame.

Hun har faaet

et dygtigt Omsfang. Gud staa hende bi!

Hermione.

Hvad har I nu for klogtig Snak? — Naa, Barn,

kom nu kun hid igjen. — Sid hos mig her;
fortæl mig Noget.

Mamillius.

Skal det være lystigt,
eller bedrøveligt?

Hermione.

Gjør det saa lystigt
som du kun vil.

Mamillius.

Om Vintren passer bedst
et sorgfuldt Eventyr; jeg kjender et
om Spøgelse og Trolde.

Hermione.

Lad os høre;
kom, sæt dig ned; begynd og gjør dit Bedste;
forstræk mig kun med dine Spøgelse;
det kan du jo.

Mamillius.

Der var engang en Mand, —

Hermione.

Nei, sæt dig; naa, begynd.

Mamillius.

Han boede ved
en Kirkegaard; — jeg vil fortælle sagte,
saa Faarekyllingen ei hører det.

Hermione.

Saa kom da hid og hvist mig det i Dret.

(Leontes, Antigonus, Hofmænd og Følge.)

Leontes.

Saae du ham der? med Følge? og Camillo?

Første Hofmand.

Jeg mødte dem bag Pinierne, og aldrig

har jeg seet Folk, der havde saadan Hast;
mit Die fulgte dem til deres Skibe.

Leontes.

Hvor jeg er heldig, at jeg anede
saa rigtigt, at jeg gjættede saa sandt! —
Alf, gid jeg vidste mindre! — Dette Held
er en Forbandelse! — En Edderkop
kan ligge druknet i dit Krus; du drikker
og gaaer og sporer ingen Gift, fordi
Besmittelsen har ikke naaet din Rundskab;
men viser Nogen dig det fæle Bundfald,
og siger dig, hvordan du drak, saa sprænger
du Bryst og Sider strax med voldsom Brækning. —
Jeg drak, og jeg blev Edderkopper var. —
Camillo stod ham bi; han var hans Kobler; —
de har lagt Raad imod mit Liv, min Krone;
Mistanken blev til Sandhed; — den Forræder,
jeg stoled paa, var forud kjøbt af ham;
han røbed ham min Hensigt, og nu staaer jeg
som et Skabillen, som et Legetøj
for deres Lune. — Men hvordan blev Porten
saa let oplukket?

Første Hofmand.

Ved hans Myndighed,
som ofte før har øvet samme Magt
paa Eders Bud.

Leontes.

Jeg veed det altfor vel. —
Kom hid med Drengen.

(til Hermione.)

Det er godt, at du
har ikke ammet ham; sjøndt nogle Træk

han har af mig, er der alligevel
formeget af dit Blod i ham.

Hermione.

Hvorledes?

Er dette Spøg?

Leontes.

Bring Drengen bort; hos hende
maa han ei være; — hun kan lege nu
med det, hun bærer paa; Polygenes
er Fader til det.

Hermione.

Jeg vil sige Nei,
og jeg vil sværge paa, I troer mit Ord,
om end I vil benægte det.

Leontes.

I Herrer,

tag hende ret i Diesyn; forsøg
at sige: „Ja, hun er en deilig Kvinde“, —
og Eders Sanddrubed vil føie til:
„Kun Skade, hun er ikke kydst og pletfri.“
Lovpris kun hendes ydre Skikkelse, —
tilvisse den fortjener Pris, — og strax
vil Skuldertræk og Hm og Ha, de to
smaa Brændejern, Bagtalelsen benytter, —
Nei, jeg tog feil, Barmhjertigheden gjør det, —
Bagtalelsen, den brændemærker Dyden, —
Ja disse Skuldertræk og Hm og Ha
vil strax, naar I har sagt, at hun er støn,
forbyde Jer at sige, hun er ærbar.
Men det skal gøres bitterligt af den,
der mest har Grund til Sorg derfor: hun er
en troløs Kvinde.

Hermione.

Hvis det var en Skurk,
der sagde det, den største Skurk i Verden,
saa var han kun saa meget større Skurk;
I Herre, har kun taget feil.

Leontes.

Min Frue,

I selv har taget feil; Polygenes
antog I for Leontes. — O, du, — Kvinde, —
jeg vil ei nævne dig ved rette Navn,
at ikke Plumphed efter mit Exempel
skal bruge samme Sprog til alle Stænder,
og glemme høviist Forskjel mellem Fyrsten
og Stodderen. — Jeg sagde Jer, at hun
har brudt sin Tro; jeg sagde Jer, med hvem.
End meer: hun er Forræderste; Camillo
har hun i Ledtog med sig, og han veed,
hvad selv hun burde blues ved at vide
med sin Forfører blot: at hun har skjændet
sin Husbonds Ægteseng saa frækt, som de,
hvem Pøblen giver Smædenavn; — desuden
veed hun Besset om denne deres Flugt.

Hermione.

Nei, ved mit Liv, jeg veed Besset om Intet. —
O, hvor I dog vil angre denne Haan,
I nu har voldt mig, naar engang I kommer
til bedre Kundskab! neppe kan I, Herre,
da give fuld Dpreisning, naar I siger,
at I tog feil.

Leontes.

Nei, hvis jeg tager feil
i denne Grundvold, som jeg bygger paa,

saa er ei Jordens Kjerne stærk nok til
at bære Skoledrengens Top. Før hende
i Fængsel. Den, der taler hendes Sag,
saaer Del i hendes Skyld blot ved sit Ord.

Hermione.

Nu hersker onde Stjerner; jeg maa vente
taalmødigt, indtil Stillingen paa Himlen
igjen er mig til Held. I ædle Herrer,
jeg er ei let til Taarer, som vort Kjøn
sædvanligt er, og Eders Medynk vil
maaskee ved Savn af denne tomme Dugg
henvisne; men jeg bærer i mit Indre
den ædle Sorgens Ild, som ingen Taarer
kan slukke. Lad mig bede Jer, I Herrer,
bedøm mig med det Sind, som Eders Godhed
indgiver Jer. — Og nu — skee Kongens Villie!

Leontes. (til Bagten.)

Har I ei hørt mit Bud?

Hermione.

Hvem gaaer med mig?

jeg beder Eders Høihed, lad mig dog
saae mine Damer med; I seer, min Tilstand
udkræver det. — Græd ikke, kjære Børn;
der er ei Grund; men dersom I erfarer,
at Eders Dronning har fortjent sit Fængsel,
saa søm i Taarer, naar jeg bliver fri;
hvad nu jeg gaaer imøde, skal kun tjene
til Frelse for min Sjæl. — Farvel, min Konge.
At see Jer sorgfuld har jeg aldrig ønsket;
nu veed jeg, I vil blive det. — Kom, Piger;
det er Jer tilladt.

Leontes.

Bort! adlyd mit Bud!

(Dronningen og hendes Damer gaar med Bagt.)

Første Hofmand.

Rald Dronningen tilbage, Eders Høihed!

Antigonus.

Betænk Jer vel, min Herre; ellers bliver
Retsfærdighed til Bold, som rammer haardt
tre Kongebaarne: Jer og Eders Dronning,
samt Eders Søn.

Første Hofmand.

For hende, Herre, tør
mit Liv jeg vove paa, — det vil jeg, Herre,
hvis I modtager det, — at Dronningen
er for Guds Afsyn og for Jer uskyldig
i det, som I beskylder hende for.

Antigonus.

Hvis Andet kan bevises, vil jeg staae
paa Bagt bestandig ved min Hustrus Dør,
vil lænkes fast til hende; naar jeg seer
og føler hende, vil jeg hende troe,
ei længer; thi hver Tomme, ja hvert Gran
af Kvindeskjød i Verden er jo falsk,
hvis hun er falsk.

Leontes.

Li stille!

Første Hofmand.

Eders Høihed, —

Antigonus.

Det er for Jer, vi taler, ei for os.
I er bedragen af en Dretuder, —
til Helved med ham! hvis jeg kjendte ham,

af Landet jog jeg ham. — Hun æreløs! —
 jeg har tre Døttre, en paa elleve,
 ni Aar den anden og den tredie fem;
 hvis det er sandt, saa skal de bøde for det;
 jeg skal berøve dem alt Haab om Livsfrugt;
 de skal ei blive fjorten Aar og søde
 en Slegfredæt. Min Arv skal være deres;
 men heller gjorde jeg mig til Rastat
 end saae uærligt Aftom efter dem.

Leontes.

Ti! til at spore denne Sag har du
 saa sløv og kold en Næse som en Dødning.
 Jeg seer, jeg føler det, som du nu føler
 at jeg berører dig, og seer den Haand,
 der rører dig.

Antigonus.

Hvis det er saa, behøves
 der ingen Grav at jorde Dyden i;
 der findes ei et Gran af den, som kunde
 betage Jordens Mødning lidt af Stanken.

Leontes.

Man troer mig ikke?

Første Hofmand.

Heller saae jeg, Herre,
 at I end jeg i denne Sag blev mistroet,
 og heller saae jeg hendes Dyd bekræftet
 end Eders Mistro, om end Dadlen haardt
 vil ramme Jer.

Leontes.

Ha, hvad behøver vi
 at spørge Jer tilraads? kan vi ei følge
 vor Brede's strænge Drift? Vor Høihed har

ei Trang til Eders Raad; af Godhed skjænked
vi Jer Fortrolighed; kan eller vil I, —
af Sløvhed eller snu Forstillelse, —
ei see, hvad sandt er, undersøg da selv;
Jert Raad behøver vi ei mere; Sagen,
alt Tab og Binding og den hele Ordning
tilhører os alene.

Antigonus.

Gid da, Herre,

I havde prøvet den i Stilhed selv,
og ikke gjort den aabenbar.

Leontes.

Hvordan

var dette muligt? Gaaer du ei i Barndom,
saa er du født som Nar. Camillos Flugt,
dertil Fortroligheden mellem dem, —
saa stor, at jo Mistanken maatte vækkes;
der mangled kun at see, ei Vidnesbyrd,
men kun at see; thi alle andre Mærker
beviste Sagen, — det har drevet mig
til denne Fremfærd. Dog for større Visshed, —
thi det var Synd i saadan Alvorsag
at handle overilet, — har jeg sendt
til Delphis Helligdom, Apollos Tempel,
Cleomenes og Dion, som I kjender,
paalidelige Mænd. De skal nu bringe
Oplysning om det Hele fra Draklet,
hvis hellige Raad skal standse eller drive
mig frem i denne Sag. Er dette velgjort?

Første Hofmand.

Vel gjort, min Konge.

Leontes.

Skjøndt jeg selv har nok,

og ei forlanger meer end, hvad jeg veed,
skal dog Draklet bringe Andres Sind
til Ro, som hans, der i sin dumme Vantro
vil ikke søge Sandheds Spor. Og derfor
er det vor Billie, at hun skal forvares
og fjernes fra vor Nærhed, for at ikke
den Ewig, de tvende Flygtninger har udtænkt,
af hende skal fuldbyrdes. — Følg os nu;
til Folket vil vi tale; denne Sag
bevæger stærkt os Alle.

Antigonus. (affides.)

Ja, til Latter,

det troer jeg, dersom Sandhed kom for Dagen.

(de gaae.)

Anden Scene.

Et Bærelse udenfor Dronningens Fængsel.

(Paulina kommer ind med nogle Tjenere.)

Paulina.

Gaa hen og kald paa Fangevogteren
og sig ham, hvem jeg er. — (en Tjener gaaer.) Al, gode
Dronning,

der er ei i Europa noget Hof
for godt til dig; — hvad skal du da i Fængslet? —

(Tjeneren kommer tilbage med Fangevogteren.)

J kender mig?

Fangevogteren.

Ja, som en ædel Dame,
hvem høit jeg ærer.

Paulina.

Nu, saa beder jeg,
før mig til Dronningen.

Fangevogteren.

Min ædle Frue,
det tør jeg ikke; det er strengt forbudet.

Paulina.

Hvad skal det sige? Dyd og Ærbarhed
er udeluft fra hæderligt Besøg? —
Kan det maaskee tillades, at man taler
med hendes Damer? en? Emilia?

Fangevogteren.

Behag at sende Følget bort, min Frue,
saa skal jeg hente Fru Emilia.

Paulina.

O, ja! lad hende komme. — Gaa tilside.

(Tjenerne gaae.)

Fangevogteren.

Og jeg maa være Vidne, ædle Frue,
til Eders Sammenkomst.

Paulina.

Godt, lad saa være.

(Fangevogteren gaaer.)

Man har saa travlt her med at sætte Plet paa
det Pletfri, at man glemmer al Udsmykning.

(Fangevogteren kommer tilbage med Emilia.)

Min kjære Kammerfrue, sig, hvor gaaer det
vor ædle Dronning?

Emilia.

Som det kan med En,
der er saa høi af Byrd, og saa fortabt.

Alf Angst og Sorg, — som ingen ædel Dame
har følt i større Maal, — er hun nedkommen
før Tiden.

Paulina.

Med en Søn?

Emilia.

Det er en Datter,

et frist og deiligt Barn, som nok skal leve.

Det er en Trøst for Dronningen; hun siger:

„Du stakkels Fange; jeg er uden Skyld
jaavelsom du.“

Paulina.

Det tør jeg sværge paa. —

Skam faa dog disse Kongens Galmandsgriller!

men han skal høre det: det skal han! Det

et just et Hverv, der passer for en Kvinde;

det tager jeg mig paa. Hvis fra min Mund

der kommer Honning, saa gid Blegner svide

min Tunge, saa den aldrig meer skal blive

rødsiet Brede's svingende Trompet. —

Emilia, meld Dronningen min Hilsen:

tør hun betroet sit lille Barn til mig,

saa vil jeg vise Kongen det og tale

høiroftet hendes Sag. Hvem veed, om ikke

han bliver blød ved Synet af sit Barn.

Ustyldighedens Tavshed overtaler

tidt der, hvor Talen glipper.

Emilia.

Edle Frue,

saa velbekjendt er Eders Dyd og Godhed,

at Eders hjætte Færd kan ikke savne

et heldigt Udfald. Der er ingen Dame

saa skiftet til det store Hverv som J.
 Behag at træde ind i dette Kammer,
 saa skal jeg strax meddele Dronningen
 Jert ædle Tilbud; hun har selv idag
 hørt samme Tanke, men tør ikke bede
 en mægtig Mand derom af Frygt for Afslag.

Paulina.

Sig hende da, at jeg skal bruge Munden
 saa godt jeg kan; og hvis der strømmer Bid
 fra den som Mod fra Brystet, saa vær vis paa,
 at jeg skal vinde.

Emilia.

Gud velsigne Jer!

jeg gaaer til Dronningen; træd indensfor,
 hvis det behager Jer.

Fangevogteren.

Min ædle Frue,
 hvis Dronningen vil sende Barnet bort,
 saa veed jeg ikke, hvad der venter mig,
 hvis jeg tilsteder, at det slipper ud; —
 jeg har ei Fuldmagt.

Paulina.

Frygt kun ikke; Barnet
 var i sin Moders Liv en Fange; nu
 er ved Naturens egen Lov og Dom
 det sat i Frihed; det har ingen Del
 i Kongens Brede; det er uden Skyld
 i hendes Brøde, hvis der er en saadan.

Fangevogteren.

Det troer jeg nok.

Paulina.

Frygt ikke; paa min Vre,
jeg stiller mig imellem Jer og Faren.

(de gaae.)

Tredie Scene.

Et Bærelse i Slottet.

(Leontes, Antigonus, Hofmænd og Følge komme ind.)

Leontes.

Jeg finder ingen Ro Dag eller Nat! —
Det er en Svagthed, at jeg tager Sagen
paa denne Vis, ren Svagthed, hvis ei Grunden
endnu var til, — den halve Aarsag, hun,
der brød sin Tro. Thi Kongen, hendes Volder,
kan jo min Arm ei naae; han er nu skudsri
og udenfor min Hævnplans Maal og Sigte.
Men hende har jeg Hold paa. Var hun borte,
paa Baalet brændt, da fik jeg dog maaskee
min halve Ro igjen. — Hvem der?

(En Tjener kommer ind.)

Tjeneren.

Min Konge, —

Leontes.

Hvor gaaer det Drengen?

Tjeneren.

Han har sovet godt
i Nat; og der er atter Haab om Bedring.

Leontes.

Hvor ædel han dog er! saasnart han fattede
sin Moders Skjædsel, falmmed han og sygnede
og græmmed sig og sølte hendes Skam
som sin og tabte Mod og Søvn og Madlyst,

ja visned hen. — Gaa, lad mig være ene;
see til min Dreng. —

(Tjeneren gaaer.)

Hj! lad mig ikke tænke
paa ham! — Hver Tanke om en Hævn paa ham
flaaer paa mig selv tilbage; — han er mægtig, —
hans Venner, Forbundsfæller; — lad ham vente,
til det er Tid. — Men over hende kan
jeg strax faae Hævn. Polygenes, Camillo,
de spotte mig; de leer kun ad min Sorg; —
de lo vist ikke, hvis jeg kunde naae dem; —
men hun er i min Magt, hun skal ei lee.

(Paulina kommer ind med et Barn paa Armen.)

Første Hofmand. (i Døren.)

J kommer ikke ind.

Paulina.

J gode Herrer,

J burde heller hjælpe mig. Er J
da mere bange for Tyrannens Brede
end for vor Dronnings Liv? den rene Sjæl,
hun er meer brødefri, end han er skinsyg.

Antigonus.

Nu er det nok.

Første Hofmand.

Han har inat ei sovet;
han bød, at Ingen maatte komme til ham.

Paulina.

Vær ei saa hidsig; jeg er kommen for
at bringe Kongen Søvn; thi Eders Lige, —
der lister sig som Skygger om og sukke,
hvergang han stønner, — Eders Lige nærer
Aarsagen til hans Søvnløshed. Jeg kommer

med Lægedoms og Sandheds Ord, dertil
oprigtig mente, for at frie ham for
det Sygdomsstof, der røver ham hans Søn.

Leontes.

Hvad er det for en Støi?

Paulina.

Det er ei Støi;

vi holde kun fornødent Raad, min Konge,
om Faddere for Eders Høihed.

Leontes.

Hvad? —

Bring den forvovne Dame bort! jeg bød dig,
Antigonus, hun maatte ikke komme;
jeg vidste, det var hendes Hensigt.

Antigonus.

Herre,

jeg trued hende jo med Eders Mishag
saavelsom mit, hvis hun kom hid.

Leontes.

Hvorledes?

og du kan ikke tvinge hende?

Paulina.

Jo,

til Alt, hvad Ret er; men i denne Sag, —
hvis ei han gjør som I, og binder mig,
fordi jeg selv ved Grens Bud er bunden,
tro mig, da skal han ikke tvinge mig.

Antigonus.

Der seer I selv; der hører I; naar hun
vil løbe løbst, saa maa hun løbe; snuble,
det gjør hun ei.

Paulina.

Seg kommer, Herre Konge, —

jeg beder Jer at høre mig; thi jeg
er Eders fuldtro Tjener, Eders Læge
og tro hengivne Raad, endssjøndt jeg mindre
tør vise det, idet jeg trøster Jer,
end de, der synes mest at tjene Jer; —
jeg kommer nu fra Eders gode Dronning.

Leontes.

Min gode Dronning!

Paulina.

Gode Dronning, ja,
den gode Dronning, Herre, gode Dronning;
det siger jeg og vilde stille mig
til Kamp derfor, hvis kun jeg var en Mand,
den ringeste iblandt Jer.

Leontes.

Ud med hende!

Paulina.

Lad den, som agter sine Dine ringe,
først røre mig! jeg gaaer, naar selv jeg vil;
men først udretter jeg mit Grinde. —
Den gode Dronning, god er hun tilvisse,
har født Jer denne Datter her og beder,
I vil velsigne hende.

(lægger Barnet for Leontes' Fodder.)

Leontes.

Frække Her!

Bort, siger jeg, kast hende strax paa Døren!
En snedig Koblerffe!

Paulina.

Det er jeg ikke;

jeg veed saalidt af det, som I, der giver
mig dette Navn, og jeg er fuldt saa ærbar,
som I er gal; det er tilvisse nok
i disse Tider til at gaae for dydig.

Leontes.

Førrædere! I lader hende staae?
giv hende Slegsfredungen. —

(til Antigonus.)

Gamle Løse!

du Løffeltræl, du lader Hønen rive
dig ned af Pinden. — Tag den Slegsfredunge,
flux tag den op og giv din Kjerling den.

Paulina.

Skam faa din Haand for evigt, hvis du tager
Prindsessen op med denne falske Plet,
som han har sat paa hende.

Leontes.

Bange for

sin Kone!

Paulina.

Gid I var det med! da troer jeg,
I kaldte Eders Børn for Eders Børn.

Leontes.

En Røde fuld Førrædere!

Antigonus.

Bed Himlen,

det er jeg ikke!

Paulina.

Heller ikke jeg,
og Ingen uden een: han selv; thi han
forraader selv sin Kres Helligdom,
sin Dronnings og sin haabefulde Søn,

sin spæde Datters til Bagtalelsen,
 hvis Stif er mere hvast end Sværdets Od;
 og vil ei, — thi det er jo just Ulykken,
 han kan ei tvinges til det, — rykke op
 sin falske Menings Rod, der er saa raaden,
 som Eg og Sten var nogensinde frist.

Leontes.

En arrig Trolld! sin Husbond har hun pryglet;
 nu bjæffer hun ad mig! Den Unge er
 ei min; Polygenes er hendes Fader.
 Flug bort med hende og med hendes Moder,
 paa Baalet med dem begge!

Paulina.

Hun er Eders;
 og som det gamle Mundheld er, hun ligner
 Jer til Forstrækkelse. See her, I Herrer,
 det er en lille Bog, men dog et Afstryk
 af hendes Fader. Dine, Næse, Læbe,
 hans mørke Bryn, hans Pande, ja de nette
 Smaahuller her paa Kinderne; hans Smil;
 fælsomme Form af Haand og Negl og Finger. —
 Natur, du milde Guddom, som har skabt
 det Barn saa ligt sin Fader, hvis du ogsaa
 kan skabe Sindet, giv blandt alle Farver
 kun ei Skinspygens Gult, at hun dog aldrig,
 som han, indbilder sig, at hendes Børn
 er ikke hendes Mands.

Leontes.

Den lede Hæ! —

(til Antigonus.)

Du Drog, som ei kan styre hendes Tunge,
 du burde hænges.

Antigonus.

Hæng kun alle Mænd,
der ikke mægte det, saa har I snart
ei flere Undersaatter.

Leontes.

Bort med hende,
bort! siger jeg.

Paulina.

Den unaturligste,
den værste Herre kan ei gjøre mere.

Leontes.

Ha, du skal brændes!

Paulina.

Det er ligemeget;
naar den er Rjatteren, som tænder Baalet,
ei hun, som brændes. Jeg vil ikke kalde
Ier en Tyran, skjøndt Eders Grusomhed
mod Eders Dronning, — mens ei bedre Grund
I har til Klage end en løs Indbildning, —
den smager lidt af Tyranni og gjør Ier
til Skam og Spot for Folk.

Leontes.

Ved Eders Lenspligt,
før hende bort herfra. — Var jeg Tyran,
hvor var da hendes Liv? Hun voved ikke
at kalde mig det, vidste hun, jeg var det. —
Nu bort!

Paulina.

Nei, slæb mig ikke bort; jeg gaaer.
Sørg vel for Barnet, Herre; det er Eders.
Gid det maa ledes af en bedre Aand! —
Hvad skal de Hænder? — I som kjæle for

hans Daarstab, I vil aldrig gavne ham; —
 Nei, Ingen af Jer, — Saa, Farvel, jeg gaaer.

(hun gaaer.)

Leontes.

Forræder, du har ægget hende til det! —
 Mit Barn? bort med det! du, ja du, som har
 saa ømt et Hjerte for det, bring det bort,
 lad det paa Baalet brænde ufortøvet,
 du, Ingen uden du! slug tag det op,
 og meld mig, inden denne Stund er omme, —
 med sikkert Vidnesbyrd — at det er sleet;
 hvis ikke tager jeg dit Liv og Alt,
 hvad dit er. Tør du vægre dig og møde
 min Brede, saa sig til; med disse Hænder
 vil jeg slaae Slegfredungens Hjerne ud.
 Nu gaa, bring det til Baalet; du har ægget
 din Hustru.

Antigonus.

Herre, nei, det har jeg ikke;
 og disse gode Herrer, mine Venner,
 kan, om de vil, frikjende mig derfor.

Første Hofmand.

Det kan vi, Herre Konge; at hun kom,
 var han uskyldig i.

Leontes.

I lyver Alle!

Første Hofmand.

Jeg beder Eders Høihed, tro vort Ord;
 med Trostfab har vi tjent Jer, og vi beder,
 I vil betragte os paa denne Maade,
 Paa vore Knæ bønfulde vi Jer nu, —
 til Løn for Tjenester, vi før har ydet

og end vil yde: ændre den Beslutning,
som grum og blodig kun kan føre til
en rædsom Udgang. See, vi knæler Alle.

Leontes.

Jeg er en Fjer for hver en Vind, der blæser. —
Skal jeg da see den Slegsfredunge knæle
og kalde mig sin Fader? Bedre var det
at brænde hende nu end siden dog
forbande hende. — Dog, lad hende leve! —
Men nei, det skal hun ikke. — (til Antigonus.) Kom du hid,
du, som med samt din Hustru, Jordemodren,
saa ivrigt og saa ømt har værget for
den Slegsfredunges Liv; — thi Slegfred er hun,
saa sikkert som dit Skjæg er graat, — hvad tør
du vove for at redde Tøfens Liv?

Antigonus.

Alt, hvad jeg er istand til, Eders Naade,
og Alt, hvad Gien byder; idetmindste
den Smule Blod, jeg har endnu, jeg vover
til Børn for Ustyld, — Alt, hvad muligt er.

Leontes.

Ja, muligt er det; sværg paa dette Sværd,
at gjøre, hvad jeg byder dig.

Antigonus.

Jeg sværger.

Leontes.

Saa hør og lyd; thi, seer du, hvis du svigter
i nogen Ting, saa bliver det din Død,
ei din blot, men din tungeskræffe Hustrus,
hvem vi benaade denne Gang. Vi byder,
thi du er jo vor Lensmand, vær nu bort
det Slegsfredbarn, og bring det til et fjernt

og øde Sted, langt uden vore Grændser,
 og overlad det uden Skaansel der
 til Vind og Veir og til sin egen Skjæbne.
 En fremmed Skjæbne bragte det til os;
 det er min Retsfærds strænge Bud, — hvis ikke
 Fordærv skal ramme dig paa Sjæl og Legem, —
 bring det som Fremmed til et Sted, hvor Skjæbnen
 kan give det Opfostring eller Død.
 Tag det.

Antigonus.

Jeg sværger det, skøndt Død paa Stedet
 var større Naade. Kom, du stakkels Barn;
 en mægtig Aand indgive Ravn og Glente
 at amme dig. Man siger, Ulv og Bjørn
 har stundom kastet deres Glubsthed bort
 og øvet saadan kjærlig Tjeneste. —
 Jeg ønsker Eders Høihed mere Held,
 end denne Daad fortjener. — Himlens Naade
 staae ved din Side mod hans Grusomhed,
 du stakkels Barn, dømt til Fortabelse!
 (gaaer med Barnet.)

Leontes.

Nei, jeg vil ikke fostre fremmed Yngel.

(En Tjener kommer ind.)

Tjeneren.

Fra dem, der sendtes til Draklet, Herre,
 er Ilbud kommet for en Time siden.
 Cleomenes og Dion er alt komne
 i god Behold fra Delphi; deres Skib
 er landet, og de ile hid til Hoffet.

Første Hofmand.

Den Hurtighed er over al Forventning.

Leontes.

I tre og tyve Dage var de borte;
den raske Fart bebuder, at Apollo
vil have Sandheden bragt flux for Dagen.
Bered Jer nu, I Herrer; indkald Raadet,
at strax vor utro Dronnings Sag kan prøves;
thi som hun er anklaget aabenlyst,
saa skal hun dømmes aabenlyst og retvist.
Imens hun lever, er mit Hjerter tungt. —
Forlad mig nu og gjør, som jeg har sagt.

(Alle gaae.)

Tredie Act.

Første Scene.

En Gade i en By paa Sicilien.

(Cleomenes og Dion komme ind med Følge.)

Cleomenes.

Det er et herligt Klima, Luften liflig;
Den er frugtbar. Templet overgaaer
sit vidt udbredte Ry.

Dion.

Mest maa jeg prise, —

det greb mig stærkest, — denne Guddomsdragt,
det maa den kaldes, og den Værdighed
hos Præsterne, der bar den. — Hvilken Offring!
hvor høitidsfuld, ærværdig, overjordist
den hele Skik!

Cleomenes.

Mest rysted mig det Døn,
hvormed Drakeløsten døved Dret,
i Slægt med Himlens Torden, saa jeg sølte
mig selv som Intet.

Diomenes.

Blev vor Reises Udsald
for Dronningen saa heldig, — gid den blev det! —
som den for os var god og glædelig
og hurtig, saa var Tiden vel anvendt.

Cleomenes.

Apollo styre Alting til det Bedste!
Mig huer ikke denne Rettergang,
der dyster Brøde paa Hermione.

Dion.

Saa skarp en Fremfærd maa vel føre Sagen
til Klarhed eller Slutning; Gudebåret,
forseglet af Apollos Dverpræst,
vil, naar det aabnes, bringe noget Stort
for Dagens Lys. — Gaa, staf os friske Heste!
og Himlens Naade styre denne Sag.

(de gaae.)

Anden Scene.

Retssalen.

(Leontes, Hofmænd, Dommere og Retstjeneste.)

Leontes.

Den Rettergang, — jeg siger det med Smerte, —
er mig en Hjertesorg. For Sranken staaer
en Kongedatter her, vor egen Hustru,
som vi har elsket høit. Hvem kalder os
Thran, naar vi gaaer aabenlyst tilbærks

med Lov og Ret; og den skal gaae sin Gang,
til den frifjender eller dømmer skyldig.
Før Fangen ind.

En Dommer.

Det er hans Høiheds Willie,
at Dronningen skal møde selv for Retten.
Stilhed i Retten nu!

(Hermione kommer ind med Bagt, ledsaget af Paulina og flere
Damer.)

Leontes.

Læs Stævningen.

Dommeren. (læser.)

„Hermione, den høiædle Leontes' Konge af Siciliens
Hustru, du er her stævnet og anklaget for Høiforræderi, idet
du har begaaet Egteffabsbrud med Polyxenes, Konge af Bøh-
men, og sammensvoret dig med Camillo for at undlive vor
naadige Herre og Konge, din kongelige Husbond. Og da
dette dit Forehavende ved Bevisligheder tildels blev aabenba-
ret, har du, Hermione, tværtimod en tro Undersaats Pligt og
Lydhighed raadet og hjulpet dem til ved Nattetid at sætte sig
i Sikkerhed ved Flugten.“

Hermione.

Da jeg har intet Andet her at sige
end at benægte, hvad jeg skyldes for,
og der er intet Vidnesbyrd for mig
undtagen mit, saa baader det mig neppe,
at sige: „jeg er uden Skyld.“ Min Uskyld
betragtes jo som Løgn, og derfor vil
den gjælde, naar jeg her udtaler den.
Men dersom Himlens Magter, — som de gjør, —
seer ned til Menneffenes Gjerninger,
saa veed jeg vist, Bagtalelsen skal rødme

for min Ustyldighed, og Tyranniet
 skal skjælv for Sagtmodighed. I, Herre,
 veed bedst, — skøndt I vil synes mindst at vide, —
 at jeg har ført et Liv saa kydt og ærbart
 og tro, som nu jeg er ulykkelig;
 og det er meer, end Sagnet veed at nævne,
 naar i et digtet Spil det rører Hjertet.
 Thi see paa mig; jeg deler Kongens Leie,
 og mig tilhører Hælvten af hans Throne, —
 en mægtig Konges Datter, Moder til
 saa haabefuld en Prinds, — jeg staaer nu her
 og snakker for mit Liv og for min Ære,
 mens hvem der lyfter, hører til. Mit Liv
 har nu for mig kun samme Værd som Sorgen,
 som jeg vil gjerne slippe. Men min Ære,
 den er en Arvedel fra mig til Mine;
 den maa jeg værges for. Ser selv jeg kalder
 til Vidne paa, hvor høit I elsked mig,
 før Bøhmekongen kom til Eders Hof,
 og om jeg var det værd, — dernæst, ved hvilket
 ulovligt Samkvem, efterat han kom,
 jeg har saa svart forbrudt mig, at jeg her
 skal stilles frem. Har jeg i mindste Tøddel,
 i Forsæt eller Gjerning, skeiet ud
 paa denne Bei af Ærens strænge Sfranker, —
 saa gid nu Hjertet blive haardt i Alle,
 der høre mig, og mine næste Frænder
 forhaane mig i Graven.

Leontes.

Aldrig har

jeg hørt, at de, der havde Mod til Synd,

med mindre Frækhed nægted deres Gjerning,
end først de øved den.

Hermione.

Det er en Sandhed;
men Ordet træffer ikke mig, min Herre.

Leontes.

Du kjendes ei derved?

Hermione.

En større Brøde,
end den, der hører mig til, kan jeg ikke
vedkjende mig. Polygenes, som jeg
bestyldes for, det tilstaaer jeg, har jeg
vist Kjærlighed, som jeg i Ore burde;
en saadan Kjærlighed, som sømmed sig
for mig, 'en saadan just, — og ingen anden, —
som selv I bød mig; havde jeg gjort andet,
saa var det jo Ulydighed mod Jer
og Utafnemlighed mod Eders Ven,
hvis Kjærlighed, saasnart den kunde tale,
fra Barndoms første Dage havde sagt,
at den var Eders. — Nu Forræderiet:
hvordan det smager, veed jeg ei, om end
det blev sat frem til Prøve. Hvad jeg veed,
er, at Camillo er en Hædersmand;
hvorfor han flygted, veed ei Himlen selv,
hvis ikke meer den veed derom end jeg.

Leontes.

Hans Flugt var dig bekjendt saa godt, som nu
du veed, hvad du derefter skulde gjøre.

Hermione.

Det Sprog, I taler, Herre, er mig fremmed.

Mit Liv som Skive staaer for Eders Drømme;
 jeg giver slip derpaa.

Leontes.

Hvad du har gjort,
 er mine Drømme. Med Polygenes
 har du et Slegsfedbarn; — jeg har kun drømt det.
 Som du er uden Skam, — det hører til
 dit Laug, — saa er du ogsaa uden Sandhed;
 at nægte passer sig for dig, men gavner
 kun lidt; din Yngel er nu kastet ud,
 som den var værd, da Yngen kjendes ved den; —
 deri var du dog mere Skyld end den; —
 nu skal du selv fornemme snart vor Retfærd;
 hvor mildt den end vil gaae tilværks, det mindste,
 der venter dig, er Død.

Hermione.

Spar Eders Trusler;

den Skræmsel, I vil kysse med, er det,
 jeg søger. Mig er Livet ingen Binding;
 dets Trøst og Smykke, Eders Kjærlighed,
 opgiver jeg; jeg føler, den er tabt;
 hvorledes den er tabt, det veed jeg ikke.
 Min anden Skat, mit Legems første Frugt,
 er jeg forvist fra som en Pestbesængt.
 Min tredje Trøst, født under brede Stjerner,
 er revet fra mit Bryst for grumt at myrdes
 med Ufsylds Mælk i sin ufsyldige Mund;
 jeg selv paa alle Gade-Hjørner haanet
 med Stjogenavn; med skamløst Had man nægter
 den Skaansel mig, som hver en Barselkvinde
 har Fordring paa; nu er jeg slæbt herhvid
 ud i den frie Lust, før jeg sit Tid til

at vinde Kræfter. Sig mig, Herre Konge,
 hvad Lykke kan da Livet byde mig,
 at jeg skal frygte Døden? — Bliv kun ved;
 men hør mig dog; forstaa mig ret; mit Liv
 jeg agter ei et Halmstraa værd; — men Wren,
 den vil jeg gjerne redde. Skal jeg dømmes
 paa blot Mistanke, mens ethvert Bevis,
 som ei Skinshygen vækker, nu skal sove,
 saa kalder jeg det Grumhed, ikke Lov.
 I Herrer, jeg paakalder her Draklet.
 Apollo være Dommer.

En Dommer.

Hvad I kræver,
 er kun retfærdigt; bring da frem Apollos
 Drakelsvar i Gudens Navn.

(Nogle Retstjenere gaae.)

Hermione.

Min Fader

var Ruslands Keiser; o, hvis nu han leved
 og saae sin Datter staae for Dommen her!
 ja saae han blot min dybe Rød! — dog kun
 med Kjærlighedens, ei med Hævnens Dø!

(Retstjenere komme ind med Cleomenes og Dion.)

Dommeren.

Swærg paa Retfærdighedens Sværd, at I,
 Cleomenes og Dion, begge kommer
 fra Delphi, at I har modtaget der
 Draklets Svar i dette Brev forseglet
 af Overpræstens egen Haand, at I
 har ikke siden vovet frækt at bryde
 det hellige Segl og læse Brevets Løndom.

Cleomenes og Dion.

Det spørge vi.

Leontes.

Saa bryd da Seglet; læs!

Dommeren. (læser.)

„Hermione er kydst, Polygenes er uden Brøde, Camillo en tro Undersaat, Leontes en skinsyg Tyran, hans uskyldige Børn ægtefødt, og Kongen skal leve uden Arvinger, hvis det, som er tabt, ikke findes.“

Alle.

Apollo være Lov og Pris!

Hermione.

Han være

hvilovet!

Leontes.

Har du ogsaa rigtig læst?

Dommeren.

Ja, Herre Konge, som det her staaer skrevet.

Leontes.

Der er ei Gran af Sandhed i Draklet;
lad Retten gaae sin Gang; det er en Løgn!

(En Tjener kommer hurtigt.)

Tjeneren.

Min Konge, Herre Konge!

Leontes.

Nu, hvad vil du?

Tjeneren.

Alf Herre, jeg vil blive hadet for
mit Budskab; Prindsen, Eders Søn, er borte
af Sorg og Angst for Dronningen.

Leontes.

Hvad? borte?

Tjeneren.

Er død.

Leontes.

Apollo vredes! Himlen rammer
min Uretfærdighed!

(Hermione falder i Asmagt.)

Ha, hvad er det?

Paulina.

Det Bud blev dødeligt for Dronningen.
See her! see Dødens Bær!

Leontes.

Bring hende bort. —

Hun blev kun hjertegreben! — det gaaer over. —

Seg gif for vidt i min Mistænksomhed. —

Seg beder, brug med Omhu alle Midler
til hendes Redning. —

(Paulina og Damerne bære Dronningen ud.)

Tilgiv mig, Apollo,

min Gudsbespottelse mod dit Drabel! —

Seg vil forsones med Polygenes,
vil atter beile til min Dronning, falske
Camillo hjem; jeg siger, at han er
en from og ærlig Mand; thi da Skinsygen
forsørte mig til Hævn og Mordertanker,
udsaae jeg ham til Hjælper for at myrde
min Ven, Polygenes; og det var steet
hvis ei Camillos Retsfind havde sinket
mit raske Bud; endstjøndt med Død og Løn
jeg trued ham og loffed, eftersom
han adlød eller ei; men han, mildtsindet
og fuld af Gode, røbed Svigen for
min kongelige Gæst, lod her istiften

sit Guds, skjøndt det var stort, og gav sig hen
til Uvishedens visse Bovespil;
hans Ære var hans Rigdom. — Hvor han skinner
igjennem al min Rust, og hvor hans Fromhed
gjør min Bedrift end sortere!

(Paulina kommer ind.)

Bee, Bee!

stjær op mit Belte; ellers søndersprænger
mit Hjerte det og brister selv.

Første Hofmand.

Min Frue,

hvad er der?

Paulina.

Hvilken udsøgt Marter har du
til mig, Tyran? Hjul, Pinebænk og Baal?
Hudflaaning, smeltet Bly, og koghed Olie?
Sig, hvilken Pine, gammel eller ny,
skal jeg nu lide, da hvert Ord af mig
er værd din allerværste Grusomhed?
Skinsygen med dit Tyranni forenet, —
en Grille alt for flov for Drengbørn,
for ni Mars Piger alt for grøn og tom, —
see nu, hvad de har gjort, og bliv saa gal,
ja rasende; thi al din fordums Daarskab
var kun som Kryderi paa denne her.
Din Svig imod Polygenes var Intet;
den viste dig kun som en Gjak, ustadig
og skjændig utaknemlig; at du vilde
forgifte lumst den tro Camillos Ære
og lokke ham til Kongemord, det var
ei meget, — ringe Synder kun ved Siden
af mere gruelige; — og blandt disse

jeg regner det for Videt eller Intet,
 at du har kastet ud din spæde Datter
 til Ravnene, hvorvel en Djævel havde
 før udgydt Taarer af sin Ild end gjort det; —
 ei heller bærer helt du Skylden for
 den unge Prindses Død, hvis ædle Tanter, —
 for høie for et Barn, — hans Hjerte sprængte,
 da det forstod hans Faders plumpe Daarstab,
 der frænkede hans ædle Moder. — Nei,
 det er ei det, du bærer Skylden for;
 men, dette sidste, — o, raab Ak og Bee,
 naar jeg har sagt det! — Dronningen, vor Dronning,
 den yndigste, den bedste, hun er død,
 og end er Hævnen ikke faret ned!

Første Hofmand.

Det Guderne forbyde!

Paulina.

Hun er død;

det siger jeg, og jeg vil sværge paa det;
 hvis Ord og Ed ei gjælder, gaa og see;
 og kan I bringe Farve eller Glands
 paa Læber og i Dine, Varme uden
 og Mandedræt forinden, vil jeg gjerne
 som Guder ære Jer. — Men du, Tyran!
 du skal ei angre det; det er for tungt
 til at din største Kval kan ændre det;
 grib ei til Andet end Fortvivlelse.
 See, tusind Knæ, titusind Aar i Rad,
 paa golde Bjerger, nogen, fastende,
 i evig Storm og Vinter uden Ende,
 kan ei faae Guderne til at see hen
 ad den Kant, hvor du er.

Leontes.

Bliv ved, bliv ved!

du kan ei sige nok; jeg har fortjent
det bittreste, som nogen Mund kan sige.

Første Hofmand.

Hold op; hvordan end Sagen staaer, I har
dog Uret i det frække Sprog, I fører.

Paulina.

Det gjør mig ondt; hver Feil, jeg har begaaet,
fortryder jeg, saasnart jeg seer den. Al,
jeg har formeget viist en Kvindes Ilfind.
Hans ædle Sjæl er oprørt; hvad der er
forbi, og hvad der ikke meer kan ændres,
det bør man ikke mere sørge over.

Lad ei min Tale gjøre Jer bedrøvet;
nei, straf mig før, fordi jeg mindede Jer
om, hvad I burde glemme. Bedste Herre!
tilgiv en daarlig Kvinde, Herre Konge;
den Kjærlighed, jeg bar til Eders Dronning, —
see, taabelig igjen! — jeg vil ei tale
om hende meer, om Eders Børn ei heller;
jeg vil ei nævne Jer min egen Husbond,
som ogsaa jeg har mistet. Vær taalmodig;
jeg siger Intet meer.

Leontes.

Du har talt vel,

dengang du talte Sandhed; heller hører
jeg den, end nu din Medynk. Før mig nu
hen til min Dronnings Lig og til min Søns;
een Grav skal gjemme begge. Deres Gravsten
skal melde, hvad der voldte deres Død,
til evig Skam for os. Engang om Dagen

vil jeg besøge deres Gravkapel
 og der i Taarer finde Trøst. Saalænge
 Naturen kan udholde denne Skif,
 saalænge lover jeg at øve den.
 Kom nu og før mig hen til denne Sammer.

(Alle gaac.)

Tredie Scene.

Bøhmen. En øde Kyst.

(Antigonus kommer ind med Barnet og en Sømand.)

Antigonus.

Er du forvisset om, vort Skib er landet
 ved Bøhmens Ørken?

Sømanden.

Ja; men jeg er bange
 det var i en uheldig Time; Himlen
 seer bister ud og truer med en Byge.
 Oprigtigt talt, den Gjerning, vi har for,
 gjør Himlen vred; den rynker sine Bryn.

Antigonus.

Dens høie Villie fsee; gaa nu ombord;
 see til din Baad; det skal ei vare længe,
 saa skal jeg kalde paa dig.

Sømanden.

Skynd Jer, Herre,
 og gaa kun ikke langt i Landet op;
 det tegner til en Storm, og dette Sted
 har Ord for, at her lurder mange Roddyr.

Antigonus.

Gaa du; jeg kommer snart.

Sømanden.

Det glæder mig
i Hjertet, at jeg slipper fri for Sagen.

(gaaer.)

Antigonus.

Saa kom, du stakkels Barn! — Jeg har vel hørt,
men ikke troet, at Aander af de Døde
kan gaae igjen; hvis det er sandt, saa har
din Moders Aand viist sig for mig inat;
thi aldrig var en Drøm saa lig med Vaagen.
Der kom til mig en Skikkelse, der vendte
snart hid, snart did sit Hoved. Aldrig end
saae jeg et saadant Sorgens Kar, saa fuldt
og dog saa skjønt; i rene, hvide Klæder,
en Helgen lig, hun nærmed sig til Rummet,
hvori jeg laa; hun bøied sig tre Gange,
og mens hun dybt drog Beiret for at tale,
blev hendes Dine til to Kildevæld;
da Smertens Storm var udtømt, brød hun ud:
„Min Ven, Antigonus, da Skjæbnen har
imod din bedre Villie givet dig
det Hverv at kaste ud, som du har svoret,
mit stakkels Barn, — see her er Orkner nok
i Böhmerland, græd der og lad det ligge
i Graad og Strig; og da jo Barnet troes
for evigt tabt, saa kald det Perdita.
For denne grumme Gjerning, som min Husbond
paatvang dig, skal du aldrig see din Hustru,
Paulina, meer.“ — Saa svandt hun med et Strig
og smelted hen i Luft. Jeg var forfærdet,
men fattede mig snart og troede vist,
at det var ingen Drøm, men Sandhed. Drømme

er Hjerne-spind; og dog, for denne Gang vil overtroist jeg adlyde denne.

Seg troer, Hermione har fundet Døden, at dette Barn er virkelig et Afkom af Kong Polygenes, og at Apollo vil derfor have det lagt hen til Liv eller til Død, paa denne Jord, som hører dets rette Fader til. — Held være med dig, du lille Blomst! — Lig der; (han lægger Barnet ned.)

— der er dit Navn, og dette med; (lægger en Pafke ned.)

det kan, om Skjæbnen vil, opføde dig og blive dit. — Hør, Stormen! — Du Stakkel, som er for din Moders Brøde udsat for Skjæbnens blinde Boldsomhed! —

Seg kan ei græde; men mit Hjerte bløder; forbandet denne Ed, som binder mig! —

Farvel! det truer meer og meer i Veiret; du faaer nok altfor barst en Buggesang;

jeg har end aldrig seet saa mørk en Himmel om Dagen. — Hør dog disse vilde Skrig! —

nu lad mig stynde mig ombord. — Der kommer den Bjørn, de jager; — det er ude med mig!

(Angter, forfulgt af en Bjørn.)

En gammel Hyrde kommer ind.

Hyrden.

Seg vilde ønske, at der ingen Alder var imellem ti Aar og tre og tyve, eller ogsaa at de unge Karle vilde sove den Tid bort; for i den Mellemtid har de ikke Andet at bestille end at bringe Løsene paa gale Veie, ærgre gamle Folk, stjæle og slaaes. — Hør nu bare! — Mon noget andet Menneſte end disse kogende Hoveder paa nitten og to og tyve vilde

give sig paa Sagt i saadant et Veir? De har skræmmet mig to af mine bedste Faar væk, og jeg er bange for, at Ulven finder dem før end deres Herre; skal jeg træffe dem nogensteds, maa det være ved Søanten, græssende paa Tangen. — Maa Himlen være mig naadig! hvad er dette her? (tager BARNET op.) Ih bevares! et BARN! et rigtigt kjønt BARN! Mon troe, det er et Drengbarn eller et Pigebarn? et kjønt BARN! et rigtig kjønt BARN! — Det er sikkert nok et lille Stjelmestykke. Skjøndt jeg ikke er boglærd, kan jeg nok læse mig til, at der er en Kammerjomfru med i Spillet; det er saadan en Trappehistorie, en Skabhistorie, en Historie bag Dørene; de, der fik den lavet, havde det nok varmere, end den Stakkel har det her. Jeg vil tage det op af Barmhjertighed; men jeg vil dog vente, til min Søn kommer; han raabte nu nylig. Halloi, hei!

(Den unge Hyrde kommer ind.)

Den unge Hyrde.

Halloi, hei!

Hyrden.

Hvad? er du saa nær? Hvis du vil see Noget, som du kan tale om, naar du er død og raaden, saa kom her. — Hvad feiler dig, Menneſte!

Den unge Hyrde.

Jeg har seet to saadanne Syner, paa Søen og paa Landet; — men jeg kan ikke sige, det er Søen, for nu er det Altsammen Lust; imellem den og Himlen kan man ikke stifte en Knappenaalspids.

Hyrden.

Maa, Dreng, hvad er der saa?

Den unge Hyrde.

Ja, I skulde bare see, hvor den snyser, hvor den raser, hvor den slaaer op paa Stranden! Men det er ikke det. —

O, hvor ynkkelig de stakkels Sjæle sfreg! sommetider faae man dem, og saa igjen faae man dem ikke; saa stak Skibet sin Stormast igjennem Maanen, og saa blev det slugt af Skum og Graade, ligesom man vilde kaste en Prop i et Stykfad. Og saa Landhistorien! — at see, hvor Bjørnen rev Skulderbladet af ham, og hvor han sfreg til mig og sagde, hans Navn var Antigonus, og han var Adelsmand; — men for at faae Ende paa det med Skibet, — at see, hvor Søen snappede det i een Mundfuld! — men først de arme Sjæle, hvor de brølede, og Søen morede sig med dem! — og hvor den stakkels Herre brølede, og Bjørnen morede sig med ham! og begge brølede høiere end Havet og Stormen.

Hyrden.

For Himlens Skyld, naar var det, Dreng?

Den unge Hyrde.

Nu, nu! jeg har ikke luffet et Die, siden jeg saae det Syn; Folkene ere ikke kolde under Vandet, og Bjørnen har ikke ædt sig halv mæt paa Herren; den er isærd med det nu.

Hyrden.

Hadde jeg bare været der, for at hjælpe den gamle Herre!

Den unge Hyrde.

Hadde I bare været ved Siden af Skibet for at hjælpe det; der vilde Eders Barmhjertighed ikke have fundet Bund.

Hyrden.

Bedrøvelige Historier! bedrøvelige Historier! men see nu her, Dreng. Ja, du kan prise dig lykkelig; du træffer paa Folk, der er isærd med at døe, og jeg paa dem, der nylig er fødte. Her er Noget for dig at see; see her: et Christentøi for et Herremandsbarn! See nu her; tag det op, tag det op, min Dreng; luf Paffen op. — Saa, lad os see; det er spaaet mig, at jeg skulde blive rig ved de Underjordiste; det

er vist en Skifting; — Iuf den op; hvad er der i den, Dreng?

Den unge Hyrde.

J har gjort Eders Lykke, gamle Fatter! Hvis Eders Ungdomssynder er Jer forladte, saa kan J leve lykkelig. Guld, lutter Guld!

Hyrden.

Det er Elverguld, Dreng; det skal du faae at see. Op med det; hold godt fast paa det; hjem, hjem, den nærmeste Bei! Vi har Lykken med os, Dreng, og til at beholde den hører der ikke Andet end at tie stille. — Lad saa mine Faar være Faar; kom, min egen Dreng, den nærmeste Bei hjem!

Den unge Hyrde.

Gaa J den nærmeste Bei med det, J har fundet. Jeg vil see, om Bjørnen er gaaet fra Herren, og hvormedet den har ædt; de er aldrig ondskabsfulde undtagen, naar de er sultne. Er der Noget tilovers af ham, saa vil jeg begrave det.

Hyrden.

Det er en god Gjerning; hvis du seer paa det, der er tilovers af ham, hvad han er for en Mand, saa lad mig ogsaa faae ham at see.

Den unge Hyrde.

Det skal J min Tro, og J skal hjælpe mig at begrave ham.

Hyrden.

Det er en lykkelig Dag, min Dreng; paa saadan en Dag skal man gjøre gode Gjerninger.

(de gaae.)

(Tiden kommer ind som Chorus.)

Tiden.

Seg, som er Nogles Lyst, som prøver Alle,
hvem God og Ond med Haab og Frygt paakalde,
som volder og som klarer Billedrede, —
jeg, Tiden, vil nu mine Vinger sprede;
forarges ei, naar paa min raske Fart
henover sexten Aar jeg glider snart
og ændser ei den brede Kløft. Min Magt
er Lov og Skik i Verden underlagt;
jeg planter og jeg styrter dem igjen,
alt som jeg vil, og selv jeg bliver den,
jeg var, mens Nytt med Gammelt stiftes om;
jeg saae den Stund, da det til Verden kom,
og det, som straalet nu i Nyheds Skjær,
gjør jeg saa blegt som min Fortælling her.
Nu vender jeg mit Timeglas, og brat
er Stykket fædet frem, som om en Nat
I havde blundet bort. Leontes Sind
har vendt sig fra Skinshygens Hjernesvind;
han sørger ensom. — Tænk Jer, om I kan,
med mig hen i det skønne Böhmerland;
der er en Søn af Kongen; mindes vel,
at her jeg nævner ham: Prinds Florizel, —
og herfra kommer jeg i Talens Flugt
til Perdita, der er opvoget smukt,
fast som et Under; hvad der hende hændes,
det vil jeg ikke spaae Jer; det skal kjendes,
naar Tiden bringer det. — En Hyrdes Datter
og Alt, hvad hendes Skjæbne indbefatter,
er Gjenstand for vort Spil. Bedøm det mildt,
hvis I har stundom værre Tiden spildt;

men hvis I aldrig har, saa siger Tiden:
Gid heller aldrig det Jer hændes siden.

(gaaer.)

Fjerde Act.

Første Scene.

Bøhmen. En Sal paa Polyxenes' Slot.

(Polyxenes og Camillo komme ind.)

Polyxenes.

Jeg beder, min kjære Camillo, vær ikke længer paa-
staaelig; det er mig en Smerte at nægte dig Noget, og at
bevilge dig dette vilde være min Død.

Camillo.

Det er sexten Aar siden, jeg saa mit Fødeland; stjændt
jeg min meste Tid har aanded fremmed Lust, ønsker jeg dog
at lægge mine Ben der. Desuden har den angerfulde Konge,
min Herre, sendt Bud efter mig; ham kunde jeg være til
nogen Trøst i hans Hjerteforg, og det er mig en yderligere
Spore til min Afreise.

Polyxenes.

Saa sandt som du er min Ven, Camillo, saa udslæt ikke
dine mange Fortjenester ved at forlade mig nu. At jeg nu
trænger til dig, er din egen Fortjeneste Skyld i; det var
bedre, jeg aldrig havde eiet dig, end at jeg nu skulde miste
dig; du har bragt mig ind i Foretagender, som Ingen uden
du kan styre paa tilfredsstillende Maade, og enten maa du
blive for at udføre dem selv, eller, naar du reiser, tager du

de Tjenester med dig, som du har gjort mig; hvis jeg ikke har lønnet dem tilbørligt, — for høit kan de ikke lønnes, — saa vil jeg bestræbe mig for at vise større Taknemlighed, og min Binding derved vil blive, at vort Venstreb foreges. Jeg beder dig, tal ikke mere om det Ulykkesland, Sicilien; det blotte Navn piner mig ved at minde mig om den angrende, — som du siger, — og forsonede Konge, min Broder; hans Tab af sin herlige Dronning og sine Børn maa jo endnu i dette Dieblit vække en frist Sorg. — Sig mig, naar saae du Prinds Florizel, min Søn? Konger er ikke mindre ulykkelige, naar deres Børn ikke arter sig vel, end, naar de mister dem, efterat de har vist deres gode Anlæg.

Camillo.

Det er tre Dage siden, jeg saae Prindsen, Herre. Hvilke behageligere Sytser han har for, er mig ubekjendt; men jeg har leilighedsvis lagt Mærke til, at han i den senere Tid har trukket sig meget tilbage fra Hoffet, og er ikke saa flittig i sine fyrstelige Ovelser, som han før har været.

Polyxenes.

Jeg har tænkt paa det samme, Camillo, og det med Befymring; ja jeg har endogsaa Dine i min Tjeneste, der vogte paa ham, naar han er borte; fra dem har jeg den Underretning, at han sjelden er andensteds end i en ringe Hyrdes Hus, en Mand, om hvem det hedder, at han fra Jngenting er kommen til en overordentlig Velstand paa en Maade, der er hans Naboer ubegribelig.

Camillo.

Jeg har hørt om en saadan Mand, Herre, der har en Datter af sjelden Skjønhed. Rygtet om hende er mere udbredt, end man skulde troe, det kunde komme fra en saadan Hytte.

Polygenes.

Det er ogsaa, hvad jeg har hørt. Men jeg er urolig for den Loffemad, som drager min Søn derhen. Du skal følge mig til Stedet; der vil vi, uden at lade os mærke med, hvem vi er, indlade os i Samtale med Hyrden; det vil neppe være svært at lokke ud af den ensfoldige Mand, hvad Grunden kan være til min Søns hyppige Besøg der. Jeg beder dig, hjælp mig nu strax i denne Sag og slaa Tanken om Sicilien af Hovedet.

Gamillo.

Jeg adlyder villigt Eders Høiheds Befaling.

Polygenes.

Min kjære Gamillo! — Nu maa vi forklæde os.

(de gaar.)

Anden Scene.

En Landsby nærved Hyrdens Hytte.

(Autolykus kommer ind.)

Autolykus. (synger.)

Naar Skovanemonen titter hvid, —

Hei, see, hvor Tøsen bruger sin Tod, —

da kommer Marsens liflige Tid;

i Vintrens Krop kommer Liv og Blod.

Det hvide Vintøi paa Gjærdets Rand, —

Ei, her hvor Smaafuglene Triller slaae! —

det volder mig Bærf i min Tyvetand;

for et godt Krus Ol vil en Prinds ei forsmaae.

Tirrelirrelit synger Lærken saa kvif,

og Skaden stræpper og Droslen slaaer;

det er min og mine Smaapigers Musik,

imens i Høet det lystigt gaaer.

Jeg har tjent Prinds Florizel og slidt Fløil i mine Dage; men nu er jeg ude af Tjenesten.

Men skulde jeg tage mig den Ting nær? —

den blege Maane skinner ved Nat;

og streifer jeg baade her og der,

saa saaer jeg vel sagtens Noget fat.

Kan Kjærlighedsfælden leve i Fred

og gaae med sin Svineskindsskud paa,

saa kan jeg vel gjøre for mig Bædd

og siden freidig i Halsjernet staae.

Vintoi, det er min Forretning; naar Glenten bygger Rede, saa pas paa Børnelinned. Min Fader kaldte mig Autolykus, og eftersom han var født ligesom jeg under Planeten Merkurs Indflydelse, saa gav han sig ogsaa af med at nappe Smaapillerier. Læringspil og Løse har pyntet mig med dette Skaberk, og mine Indkomster bestaaer af Smaarapseri. Galge og braadne Pander ere mig for stærke paa Landeveien; Prygl og Strikke er mig en Skræk; og, — Tanken om det andet Liv, den sover jeg bort. — En Fangst, en Fangst! (Hyrdedrengen kommer.)

Hyrdedrengen.

Lad mig see: hvert Dussin Beder giver to Lispund Uld; hvert Lispund giver i Penge et Pund og nogle Skilling; femtenhundrede klippede, — hvad kan den Uld løbe op til?

Autolykus. (affides.)

Vil Snaren holde, saa er Kramsfuglen min.

Hyrdedrengen.

Den Regning kan jeg ikke gjøre uden Regnebræt. — Naa, lad mig see: hvad skal jeg kjøbe ind til Faareklipningsgildet? „Tre Pund Sukker, fem Pund Korender, Risengryn,“ — hvad skal min Søster med Risengryn? men min Fader har

sat hende til Værtinde for Gildet, og hun regjerer. Hun har bundet mig fire og tyve Blomsterkoste til Faareklipperne; allesammen synge de trestemmigt og det overmaade godt; men de fleste af dem er stærkest i de lave Toner. Der er kun een Puritaner iblandt dem, og han synger Psalmer til Sækkepibe. Jeg skal have „Safran til at farve Pærepøsterne med, Mustatblomme,“ — Dadler, — nei det staaer ikke paa min Liste; „Mustatnødder; en Rod Ingefær eller to;“ — men det kan jeg bede om i Tilgift, — „fire Pund Svødsfer og ligesaa mange Pund Rosiner.“ —

Autolykus. (vælter sig paa Jorden.)

O, gid jeg aldrig var født!

Hyrdedrengen.

Th, du milde Fredsens!

Autolykus.

Na, Hjælp, hjælp! tag bare de Pjalter af mig, og saa lad mig døe, døe!

Hyrdedrengen.

Al, du stakkels Sjæl, du trængte nok snarere til at faae nogle flere Pjalter paa dig, end miste dem, du har.

Autolykus.

Al, Herre, disse væmmelige Pjalter piner mig meer end de Hug, jeg har faaet, og de var dog drøie nok, og det i Millioner!

Hyrdedrengen.

Stakkels Mand! en Million Hug, det løber høit op.

Autolykus.

Jeg er plyndret Herre, og har faaet Hug. Mine Penge og mine Klæder har de taget fra mig, og disse affhyelige Pjalter har jeg faaet isteden.

Hyrdedrengen.

Var det en Røver til Hest eller en simpel Karl tilfods?

Autolyfus.

En simpel Karl tilfods, kjære Herre, en simpel Karl tilfods.

Hyrdedrengen.

Ja, at det var En, der gif tilfods, det kan man da see paa de Klæder, han lod ligge til dig; hvis dette her er en Rytterkappe, saa har den gjort stræng Tjeneste. Giv mig din Haand, saa skal jeg hjælpe dig; naa, giv mig din Haand.

(hjælper ham op.)

Autolyfus.

Aa, gode Herre, sagte! Av, av!

Hyrdedrengen.

Aa, du Stakkel!

Autolyfus.

Aa, gode Herre, sagte, gode Herre! jeg er hange for, at mit Skulderblad er gaaet af Led.

Hyrdedrengen.

Naa, hvordan har du det? kan du staae?

Autolyfus.

Sagte, kjære Herre! (stjæler hans Pengepung af hans Lomme) gode Herre, sagte! I har gjort en Barmhjertighedsgjerning imod mig.

Hyrdedrengen.

Trænger du til Penge? Jeg har et Par Skilling at give dig.

Autolyfus.

Nei, kjære, gode Herre; nei, jeg beder Jer, Herre. Jeg har en Fætter, knap en Fjerdingvei herfra; ham skalde jeg gaae til; der kan jeg faae Penge og Alt, hvad jeg behøver. Byd mig ikke Penge, jeg beder Jer; det knuser mit Hjerte.

Hyrdedrengen.

Hvad Slags Karl var det, der plyndrede dig?

Autolyfus.

En Karl, Herre, som jeg har seet gaae omkring med et Brætspil; engang veed jeg, han har været i Tjeneste hos Prindsen; jeg kan ikke sige her, gode Herre, for hvilken af hans Dyders Skyld det var; men vist er det, at han blev pidftet fra Hoffet.

Hyrdedrengen.

Hans Lasters Skyld, vil I sige: Dyden bliver da ikke pidftet fra Hoffet; de kjæler for den for at faae den til at blive; men endda bliver den kun ganske kort.

Autolyfus.

Hans Lasters Skyld, vilde jeg sige; jeg kjender den Karl meget godt; efter den Tid har han truffet om med en Abe-kat; siden blev han Retsstjener og Stodderkonge; saa lavede han et Duffespil om den fortabte Søn og giftede sig med en Kjædelslikfers Kone knap en Fjerdingvei fra det Sted, hvor jeg har Hus og Hjem; og efterat han havde faret igjennem mange Kjæltringehaandteringer slog han sig endelig til Ro som Gavthv. Nogle kalder ham Autolyfus.

Hyrdedrengen.

Oh, gid han fkee en Ulykke! det er en Tyveknekt, saa sandt som jeg staaer her, en Tyveknekt! han driver om paa Markeder, ved Legestuer og Bjørnekampe.

Autolyfus.

Ganske rigtigt, Herre; ham er det, Herre. Det er den Gavthv, som har pyntet mig saadan ud.

Hyrdedrengen.

Der er ikke saa frysteragtig en Slynge i hele Bøhmen. Havde du bare sat et storsnudet Ansigt op og spyttet ad ham, saa var han rendt sin Vej.

Autolykus.

Saa, jeg tilstaaer, jeg er nu ingen Slagsbroder. Jeg har ikke rigtig Kurage til det, og det vidste han nok, det tør jeg bande paa.

Hyrdedrengen.

Hvordan har du det nu?

Autolykus.

Na jo, meget bedre end før, gode Herre; jeg kan staae og gaae. Nu vil jeg ogsaa sige Jer Farvel og gaae saa smaat henad min Fætter til.

Hyrdedrengen.

Skal jeg følge dig paa Bei?

Autolykus.

Nei, min velsignede Herre; nei, min søde Herre.

Hyrdedrengen.

Saa Farvel da; jeg maa gaae og købe Kryderier ind til vort Faareklipningsgilde.

(han gaaer.)

Autolykus.

Lyffelig Reise, min rare Herre! — Din Pung er ikke varm nok til at købe Kryderier. Jeg skal nok komme med ved Faareklipningsgildet ogsaa. Hvis ikke denne Streg skal ruge en anden ud, og Faareklipperne blive til klippede Faar, saa gid jeg maa blive slettet ud af Lauget og ført ind i Dydens Bog.

(syrger.)

Saa slentre vi ad Stien imag;
saa tage vi paa Stenten Hvil;
Frist Mod holder ud den hele Dag;
den Trevne orker knap en Mil.

(gaaer.)

Uredie Srene.

En Hyrdehytte.

(Florizel og Perdita komme ind.)

Florizel.

Hver enkelt Skjønhed hos dig faaer et Liv
i den uvante Dragt. Ei Hyrdepige,
nei, Flora, sprungen ud paa Vaarens Pande;
den Klipningsfest er Elskovsguders Møde,
og du er deres Dronning.

Perdita.

Edle Herre,

jeg vover ei at dadle Eders Bildskab, —
tilgiv mig Ordet; — men I har fordunklet
Jer selv, det hele Riges Lyst og Stoltthed,
i Bondeflæder, mens I pynter mig,
en stakkels ringe Pige, som Gudinde.
Var ei vor hele Fest et Daarstabsgilde,
hvor hver en Gæst var vant til Retterne,
saa maatte jeg jo blues ved at see Jer
i denne Dragt, hvorved jeg tvinges til
at see mig selv i Speil.

Florizel.

Befignet være

den Stund, min gode Fald tog Flugten over
din Faders Mark!

Perdita.

Det høre Jupiter!

Mig strækker denne Afstand. Eders Høihed
er ikke vant til Frygt. Selv nu jeg stælver
ved Tanken, om nu Eders Fader kom
tilfældigvis som I, ad denne Vej.
Med hvilket Blif, o Himmel, vilde han

dog see sit skønne Værk saa slet indbundet!
 hvad vilde han dog sige? og hvordan
 udholdt jeg vel i dette laante Flitter
 hans strænge Mine?

Florizel.

Nu maa du kun tænke
 paa Skæmt og Gammen. Selv de høie Guder
 har nedladt sig til Kjærlighed og klædt sig
 i Dyreham. Til Tyr blev Jupiter
 og broled, Havets grønne Herster bræged
 som Bædder, og den flammeklædte Gud,
 den gyldne Phoebus, blev en ringe Hyrde,
 som jeg nu synes. Aldrig har de dog
 omstabt sig for en større Skønheds Skyld,
 og med saa ren en Hensigt; thi min Attraa
 adlyder Grens Bud; min Elfskovs Flamme
 har ikke større Styrke end min Trostab.

Perdita.

Men, Herre, I kan ikke holde fast
 ved Eders Forsæt, naar det tórner sammen
 med Kongens Magt, som vist det maa; da byder
 jo Nøden Et af To: I giver Slip
 paa dette Forsæt eller jeg paa Livet.

Florizel.

Min dyrebare Perdita, formørk
 den muntre Fæst ei med fremtvungne Sorger.
 Din vil jeg være, Skønne, eller ikke
 min Faders meer; thi jeg kan ikke være
 min egen eller nogen Ting for Nogen,
 hvis jeg er ikke din; det har jeg fast
 besluttet, selv om Skæbnen siger nei.
 Vær glad, min Elskede; tvæl slige Tanter,

min fagre Brud, med Alt, hvad her du seer!
 nu kommer dine Gjæster; vær nu munter,
 som om vi feired nu vor Bryllupsdag,
 der vist, — det har vi svoret paa, — skal komme.

Perdita.

O, Lykke, være os huld!

(Den gamle Hyrde, Hyrdebungen og flere Hyrder komme ind,
 blandt dem Polyhenes og Camillo i Forklædning, Mopsa, Dorcas
 og flere unge Piger.)

Florizel.

See, dine Gjæster!

tag nu med venlig Munterhed imod dem,
 lad Glæden farve vore Kinder røde.

Den gamle Hyrde.

Hy, Datter, mens min Gamle leved, var hun
 paa denne Dag bestandig Kjøgemester,
 Mundstjænk og Kok, Madmoder, Pige, Alt,
 bød Alle sit Velkommen, tjente Alle,
 fik sig en Dands, og sang et Vers; snart var hun
 ved Bordets øvre Ende, snart i Midten;
 saa slog hun En paa Skuldren, saa en Anden,
 mens hendes Ansigt var i Glød af Travlhed —
 og saa af det, hun sluffed Tørsten med;
 thi Alle drak hun til. Du er saa bly,
 som om du var en Gjæst og ei Værtinde.
 Byd dog de ubekjendte Venner her
 Velkommen; saadan bliver man bekjendt
 og meer fortrolig. Naa, hold op at rødme;
 opfør dig som Værtinde ved vor Fest, —
 det er du jo, — og byd os saa Velkommen
 til Faareklipningsfesten, at vor Hjord
 maa trives vel.

Perdita. (til Polygenes.)

Velskommen hid, min Herre!

min Fader vil, at jeg skal forestille

Værtinde her idag. — (til Camillo.)

Velskommen, Herre!

Giv mig de Blomster, Dorcas. — Mine Herrer,

her rækker jeg Jer Rosmarin og Rude;

de holder hele Vintren Duft og Farve;

gid Naade Jer maa stænkes og Grindring!

Velskommen til vor Klipningsfest!

Polygenes.

Hyrbinde, —

en skjøn Hyrbinde er du, — sømmeligt

du giver Alderdommen Winterblomster.

Perdita.

Mens Aaret ældes, Herre, inden Somren

endnu er død og Vintergubben født,

er Nellikernes farverige Flor

Aarstidens bedste Pryd; dem kalde Nogle

Naturens Slegsfredbørn; de trives ikke

her i vor Bondehave, og jeg vil

ei heller plante dem derhen.

Polygenes.

Hvorfor,

min vakkre Pige, vil du da forsmæde dem?

Perdita.

Fordi man siger, at der er en Kunst,

som med den store, skabende Natur

vil kappes i det rige Farvespil.

Polygenes.

Og om saa var, Naturen kan dog ikke

forbedres ved et Middel, som Naturen

ei selv har skabt; og over denne Kunst, der, som du siger, hjælper paa Naturen, er der en Kunst, Naturen selv har skabt. Du seer jo, smukke Barn, at vi formæler en ædel Ympe med den vilde Stamme, og at den grove Bark befrugtes med en Knop af bedre Slægt. Der er en Kunst, der hjælper paa Naturen, — eller heller forvandler den; men denne Kunst er selv Natur.

Perdita.

Sandt nok.

Polyxenes.

Saa plant kun Nelliker
tæt i din Urtegaard, og kald dem ikke
Bastarder.

Perdita.

Nei, min Plantepind skal ikke
i Jorden for en eneste af dem,
saa lidt som, hvis jeg havde sminket mig,
jeg ønsked, at min Brudgom skulde sige,
at det var smukt, og derfor beile til mig. —
Her har I Blomster: her er Satureier,
fyrrig Lavendel, Krusemynte, Merian,
og Morgenfruer, som med Solen gaae
tilfængs og staae i Taarer op med den;
Midsommersblomster, de kan gives
til Mænd af Middelalderen; vær Velkomne.

Camillo.

Isald jeg hørte til din Hjord, saa lod
jeg Græsset staae og levede kun af
at see paa dig.

Perdita.

Al, da blev I saa mager,
at Vinterstormen vilde blæse tværs
igjennem Jer. — (til de andre Gæster.)

Min valkre Ven, gib nu

jeg havde Foraarsblomster her, som passe
sig for din Alder — og for din, som bæere
endnu paa de jomfruelige Grene
Ufkyldighedens Blomst; — Proserpina,
o, havde jeg de Blomster, du lod falde
fra Plutos Bogn i Skræk, Narcisferne, —
der komme førend Svalen, og betvinge
med deres Skjønhed Baarens friske Vinde, —
Violerne, de dunkle, men saa søde
som Junos Dielaag, og Venus's Ande, —
de blege Primler, der ugifte døe,
for Phobus' Glands de seer i al dens Kraft, —
en Sygdom, som er mange Pigers Lød, —
de dristige Aurikler, Keiserkroner
og alskens Lilier, Iris deriblandt! —
dem savner jeg til Krandsen for Jer Alle
og til at overstrø min Hjertensfjær.

Florizel.

Hvad? som et Lig?

Perdita.

Nei som en Hvilebænk

for Elskovs kjæle Leg; ei som et Lig; —
for vilde jeg dig levende begrave
i mine Arme. — Der, tag Eders Blomster. —
Jeg troer, jeg spiller, som jeg saae dem gjøre
ved Pindselegen; det er vist min Dragt,
der har forvandlet mig.

Florizel.

Alt, hvad du gjør,
forstjønner det, der gøres. Naar du taler,
saa ønsked jeg, du evigt vilde tale;
og naar du synger, ønsked jeg, du kjøbte
og solgte, holdt din Bøn og gav Almisse
og røgted al din Gjerning kun i Sang.
Og naar du dandser, ønsker jeg du var
en Havets Bølge, som bestandig gjorde
kun dette, altid, altid gængende
og intet Andet. Hver den Ting, du gjør,
er i hver enkelt Del saa særlig skøn,
at hver din Handling krones flux til Dronning.

Perdita.

O, Doricles, din Roes gaaer altfor vidt;
hvis ei din Ungdom og dit fuldtro Blod
smukt skinned derigjennem og tilfulde
beviste, at du er en ærlig Hyrde,
saa bød jo Klogskab mig at frygte for,
du beilede med Svig.

Florizel.

Du er ei meer
istand til Frygt, end jeg har Hjerte til
at volde dig den. — Kom, en Dands, jeg beder;
din Haand, min Perdita, — to Turtelduer
der ei vil stilles ad!

Perdita.

Det tør jeg sværge.

Polygenes.

Saa skøn en Bondepige har end aldrig
traadt Grønsvær; hvad hun gjør, og hvad hun siger,

har som en Smag af noget Høiere
end hun; hun er for god til dette Sted.

Camillo.

Han siger hende Noget, som faaer Blodet
i hendes Kinder frem. En Dronning er hun
for Ost og Fløde.

Hyrdedrengen.

Naa, spil op da!

Dorcas.

Mopsa

skal træde Dandsen med Jer; hid med Hvidløg
til Kryderi paa hendes Rys!

Mopsa.

Nei, hør!

Hyrdedrengen.

Ti stille! lad os holde paa god Skif. —
Spil op!

(Musik. Hyrderne og Hyrdinderne dandse.)

Polixenes.

Sig, Hyrde, hvilken vakker Svend
er det, din Datter dandser med?

Hyrden.

Hans Navn

er Doricles; selv roser han sig af,
at han har meget Kvæg paa Græs; jeg har det
jo af hans egen Mund og troer det gjerne;
for han seer ud som Sandhed selv; han elsker
min Datter, siger han; det troer jeg ogsaa;
thi aldrig stirred Maanen ned i Vandet,
som han kan staae og læse, saa at sige,
i hendes Dine; ja, det kan ei stjælnes

paa Hælvten af et Kys, hvem der er mest forelsket af de To.

Polhryenes.

Hun danser net.

Hyrden.

Saaledes gjør hun Alting, hvis jeg selv maa sige det, som heller skulde tie. —
Ja, hvis ung Doricles faaer hende sat,
saa bringer hun ham meer, end han har drømt om.

(En Tjenestekarl kommer.)

Karlen.

O, Husbond, hvis I bare hørte Bispefræmmere derude ved Døren, saa dansede I aldrig mere efter Tromme og Pibe; ja Sættepiben selv skulde ikke faae Jer til at røre en Fod. Han synger forskjellige Melodier i større Fart, end I kan tælle Penge; han giver dem fra sig, som han havde ædt Viser, og alle Folks Dren hænger fast ved hans Sang.

Hyrdedrengen.

Han kunde aldrig komme bedre tilpas; han skal komme ind. Jeg holder gruelig meget af Viser, naar det er en sørgelig Historie, der gaaer paa en lystig Melodi, eller noget rigtig morsomt, der bliver junget bedrøveligt.

Karlen.

Han har Viser baade for Mand og Kvinde, af alle Façonner. Ingen Modehandler kan saaledes forsyne sine Kunder med Handsker; han har de nydeligste Glastovssange, uden al Utugtighed, hvilket er sjældent nok, med de peneste Omkvæd som: „Heididelum“, og irst Springom, og „Klap hende og nap hende“, og hvis der skulde være en gabslabet Slynge, der tog det i en slet Mening, saa lader han Pigen svare: „Uh nei! lad mig være“. — Og saadan slaaer hun ham tilbage og gjenner ham væk med „Uh, nei! lad mig være!“

Polygenes.

Det er jo en honnet Karl.

Hyrdedrengen.

Hillemænd, det maa jo være en overordentlig ferm Tyr.
Har han ellers gode Varer?

Karlen.

Han har Baand i alle Regnbuens Farver; Spænder med Hager ved, flere end alle de Lovtrækkere, der er i Bøhmen kan hænge sig ved, om de saa kom i Dufinvis; — Bændler, Tresser, Kammerdug, hollandst Lærred, og han synger om det Altsammen, som det var Guder og Gudinder; man stulde troe, at en Særk var en Engel, saadan en Sang stemmer han op om Haandlinningen og Udsyningen i Halsen.

Hyrdedrengen.

Bring ham dog endelig ind og lad ham komme syngende.

Perdita.

Sig ham forud, at han ikke kommer med uhøviske Ord i sine Viser.

Hyrdedrengen.

Sa, de Bispekræmmere de har mere i deres Poser, end du kan forestille dig, Søster.

Perdita.

Eller vil forestille mig, kjære Broder.

(Autolykus kommer ind.)

Autolykus. (synger.)

Lærred, saa hvidt som nysfalden Sne,
Krepflor, sort som en Ravn at see,
Handsker, som Roser i Duft og Kulør,
Ansigtsmasker og Næseflør;
Armbaand af Perler og Halsbaand af Rav, —
Somsfruens Kammer kan dufte deraf, —

Snorliv, Huer af Gyldestykke,
 dermed kan Svenden sin Kjæreste smykke;
 Naale, Pibejern, Alt kan I faae,
 hvad Pigerne bruge fra Top til Taa.
 Kom og kjøb, I raske Svende;
 ellers vil Eders Piger stjænde.
 Kom og kjøb, kom og kjøb.

Hyrdedrengen.

Var jeg ikke forelsket i Mopsa, saa tjente du ingen Penge
 hos mig; men da jeg hænger saa fast ved hende, saa bli-
 ver jeg vel ogsaa hængende ved nogle af dine Handster og
 Baand.

Mopsa.

De blev allerede lovet mig før Festen; men de kommer
 heller ikke for sent nu.

Dorcas.

Han har nok lovet dig meer end det, hvis Folk ikke lyver.

Mopsa.

Og dig har han nok givet Alt, hvad han har lovet dig,
 ja maastee har han givet dig meer, som du maatte stamme
 dig ved at give ham igjen.

Hyrdedrengen.

Er der da slet ingen Stam i Pigerne meer? Vil de
 nu have deres Understjort der, hvor de skulde have deres An-
 sigt? har I ikke Tid nok til at hviste og tisse om saadanne
 Hemmeligheder, naar I malter, eller gaaer tilsengs, eller staaer
 og syrer under Kjleden? skal I endelig pjatte for alle vore
 Gjæster. — Det er godt, at de hvister. — Sæt nu Stopper
 paa Knevlen; og ikke et Ord mere!

Mopsa.

Seg er færdig. Naa, du lovede mig et Kasteklæde og et
 Par vellugtende Handster.

Hyrdedrengen.

Har jeg ikke fortalt dig, at jeg blev narret paa Veien og mistede alle mine Penge?

Autolykus.

Sa Herre, der er Skjelmer paafærde her; det er bedst, Folk tager sig iagt.

Hyrdedrengen.

Vær Du kun aldrig bange, min gode Mand; du skal ikke miste Noget her.

Autolykus.

Det haaber jeg ogsaa; for jeg har adskilligt betroet Guds hos mig.

Hyrdedrengen.

Hvad har du der? Viser?

Mopsa.

Aa, kjøb et Par! jeg holder saa gyseligt af Viser paa Prent; for saa er man da vis paa, at det er sandt.

Autolykus.

Her er en, som gaaer paa en meget sørgelig Melodi: „Om en Agerkarls Kone, som nedkom med tyve Pengeposer i een Barselseng, samt hvorlunde hun derpaa kom i Lyften for at spise Snogehoveder og Skrubtudsefrikassee.“

Mopsa.

Er det sandt, troer S?

Autolykus.

Virkelig sandt, og kun en Maaned gammelt.

Dorcas.

Gud fri mig fra at blive gift med en Agerkarl!

Autolykus.

Her staaer Jordemoderens Navn paa: Madam Sladdermeier, og fem, sex skikkelige Koner, som var tilstede. Hvorfor skulde jeg rende med Løgn?

Mopsa.

Na, køb den endelig!

Hyrde drengen.

Naa, saa læg den tilside og lad os først see flere Biser; de andre Ting vil vi købe siden.

Autolykus.

Her er en anden Bise: „Om en Fisk, der blev seet ved Kysten, Onsdagen den firindstyvende April, fyrrethvetusinde Favnne over Vandet, og sang denne Bise imod Pigernes haarde Hjerter; man troede, at det var en Kvinde, der var bleven forvandlet til en kold Fisk, fordi hun ikke vilde føie den, der elskede hende.“ — Bisen er meget sørgelig og ligesaa sanddru.

Dorcas.

Troer I ogsaa, at det er sandt?

Autolykus.

Der er fem Dommeres Underskrift paa det og flere Vidner, end min Randsel kan rumme.

Hyrde drengen.

Læg den ogsaa tilside; en til.

Autolykus.

Dette er en lystig Bise, men meget net.

Mopsa.

Saa, lad os faae nogle lystige.

Autolykus.

Saa, denne her er meget lystig, og den gaaer paa den Melodi: „To Piger beilede til en Svend“. Der er knap en Pige vesterpaa, som ikke synger den; der er megen Efterspørgsel om den, kan jeg sige Jer.

Mopsa.

Vi kan synge den begge To; vil du synge en Stemme, saa skal du høre; den er trestemmig.

Dorcas.

Vi har kunnet den Melodi i en Maaned.

Autolykus.

Jeg kan synge min Stemme; det er min Haandtering,
skal jeg sige Jer. Pas nu paa.

Sang.

Autolykus.

Gaa kun I; jeg gaaer min Vej;
men hvorhen, jeg siger ei.

Dorcas.

Hvorhen?

Mopsa.

O, hvorhen?

Dorcas.

Hvorhen?

Mopsa.

Du har svoret mig din Ed;
sig mig da din Hemmelighed.

Dorcas.

Mig med; jeg vil med derhen.

Mopsa.

Gaaer du til Mølle? gaaer du til Kro?
Hvilket du gjør, saa svog du din Tro.

Autolykus.

Nei, nei!

Dorcas.

Hvad, nei?

Autolykus.

Nei, nei.

Dorcas.

Jeg har faaet Løfter af dig.

Mopfa.

Gleer endnu har du givet mig.

Sig mig, hvor gaaer din Bei?

Hyrdedrengen.

Den Vise vil vi synge færdig siden for os selv. Min Fader og Herrerne taler alvorligt, og vi vil ikke forstyrre dem; bring nu din Pafke efter mig. Naa, Pigebørn, jeg vil købe til Jer begge. — Bisfetræmmer, lad os søge ud først. — Kom nu, Piger.

Autolykus. (affides.)

Og du skal komme til at punge ud for dem.

(synger.)

Skal du hae dig et Flor,
en guldbvirket Snor,
min lille Skat, min Rare?
jeg har Silketraad fin
jeg har Hovedlin,
den nyeste, fineste Vare.
Sig kun Kræmmeren til;
du kan faae, hvad du vil,
naar Pengene klinger bare.

(Hyrdedrengen, Autolykus, Dorcas og Mopfa gaae.)

(Tjenestekarlen kommer ind.)

Karlen.

Husbond, der er tre Fragtmænd, tre Faarehyrder, tre Kvæghyrder og tre Svinehyrder, der har gjort sig til helt lodne Menneſter; de kalder sig Salthyrer og de dandſer en Dands, ſom Pigerne kalde et Gallimathias af Krumſpring, fordi de ikke forſtaaer ſig paa den; men ſelv er de af den Mening, — hvis den Dands ikke er for drøi for ſomme Folk, der altid ſkal have det ſaa glat ſom en Reglebane, — ſaa vil den tage ſig overmaade godt ud.

Hyrden.

Bæk med det! det vil vi ikke have Noget af; her har allerede været altformange Bondenarrestreger. Jeg veed nok, Herre, at vi plager Jer.

Polygenes.

J plager dem, der morer os. Jeg beder, lad os faae de fire Gange tre Hyrder at see.

Karlen.

De tre af dem, Herre, har dandset for Kongen, efter hvad de selv siger, og der er ikke een af dem saa ringe, at han jo springer sine tolv og en halv Tod, rigtig maalt.

Hyrden.

Hold nu op med din Sladder. Siden disse gode Mænd vil have det, saa lad dem komme ind; men snart.

Karlen.

Her staaer de udenfor Døren.

(gaaer.)

(Tolv Bønderkarle komme ind, klædte som Sathyrer; de dandse og gaae ud.)

Polygenes. (til Hyrden.)

Sa Fader, du faaer meer at vide siden.

(affides.)

Er det ei gaaet alt for vidt? — Det er vel Tid at stille dem. — (høit.) Nu, vakkre Svend, din Sjæl er fuld af Noget, som bortdrager dit Sind fra Festen. Sandelig, da jeg var ung og elskovsfuld som du, da læssed jeg Stads og Flitter paa min Hjertenskjær; jeg havde søgt hans hele Kram igjennem og tømt hans Silkestat for hendes Tod; du lod ham gaae, slog ingen Handel af; — hvis nu din Pige tydede det ilde,

som Rarrighed og et ukjærligt Sind,
saa kneb det for dig med et Svar, hvis ellers
du sætter Pris paa hende.

Florizel.

Gamle Herre,

jeg veed, hun agter lidet saadant Lant;
de Gaver, som hun venter sig af mig,
de gjemmes i mit Hjerte, som er hendes,
skjændt end ei overgivet hende.

(til Perdita.)

Hør mig;

i denne gamle Herres Paahør her,
som vist har elsket selv, udaander jeg
mit Hjerte; see, her fatter jeg din Haand,
saa blød som Duens Fjer og hvid som den,
som Ethiopens Land, som friske Sne,
to Gange sigtet ren af Nordens Wind.

Polyxenes.

Hvad mere? — See, hvor smukt den unge Svend,
vil tvætte denne Haand, som var alt ren; —
Jeg afbrød dig, — sig frem kun din Forsikkring;
lad høre, hvad du lover.

Florizel.

Hør det kun,

og vær mit Vidne.

Polyxenes.

Denne Nabo med?

Florizel.

Ja han og fler end han, og Menneſter,
Jord, Himmel, Alt, — at var jeg kronet til
den største Keiser og min Krone værdig, —
var jeg den skjønneste blandt Ungersvende,

der nogentid har tryllet Diet, — var jeg
saa stærk og snild, som ingen Mand har været, —
Alt dette uden hendes Elskov agted
jeg Intet værd; jeg vilde give hende
Altsammen, offre, vie det til hende
eller til Undergang.

Polyxenes.

Et ærligt Tilbud.

Gamillo.

Det røber en oprigtig Kjærlighed.

Hyrden.

Maa Datter, siger du det samme?

Perdita.

Jeg

kan ikke tale nær saa godt; ei heller
kan jeg det mene bedre; men jeg seer
i mine Tankers Speil hans Tankers Renhed.

Hyrden.

Saa lad det være afgjort med et Haandslag. —

I ubekjendte Venner, vær nu Vidner:

jeg giver ham min Datter; hendes Medgift
er lig med hans.

Florizel.

I Eders Datters Dyd

maa den bestaae; thi naar en vis Mand døer,
saa faaer jeg meer, end I har hidtil drømt om;
det vil forbaare Jer. — Trolov os nu
for disse Vidner her.

Hyrden.

Kom med din Haand; —

min Datter, din.

Polygenes.

Vi, Hyrde, sig mig dog,
har du en Fader?

Florizel.

Ja; hvad han?

Polygenes.

Har du
fortalt ham dette?

Florizel.

Nei, og vil ei heller.

Polygenes.

Mig tykkes dog, en Fader pryder mest
blandt Gjæsterne ved Sønnens Bryllupsbord.
Sig mig dog eet endnu: maaskee din Fader
er helt uskiftet til forstandig Handling?
har Alderdom og Slagslod sløvet ham?
kan han ei tale, høre, støtte sindigt
sin Dont? kan han ei kjende Mand fra Mand?
gaaer han i Barndom? ligger han tilsengs?

Florizel.

Nei, kjære Herre, han er rast og rørig
og mere kraftig end de fleste Mænd
i samme Alder.

Polygenes.

Ved mit hvide Stjæg,
isaafald fræmter du ham helt usønligt.
Vel er der Grund til, at min Søn skal vælge
sin Mage selv; men der er ogsaa Grund til,
at Faderen, der sætter al sin Glæde
i Børnelykke, tages med paa Raad
i denne Sag.

Florizel.

Alt det indrømmer jeg;
men af en anden Grund, min strænge Herre,
som I ei faaer at vide, har jeg dulgt
det for min Fader.

Polygenes.

Lad ham vide det.

Florizel.

Det skal han ikke.

Polygenes.

Sig ham det.

Florizel.

Nei, nei.

Hyrden.

Jo, Søn; dit Balg kan ei fortørne ham,
naar han, erfarer det.

Florizel.

Det skal han ikke. —

Vær Vidne til Trolovelsen.

Polygenes. (kaster Forklædningen.)

Sa, Vidne

til din Skilsmisse først, min unge Herre, —
Søn tør jeg ikke kalde dig; det Navn
er du ei værd. — Du, Kongespirets Arving,
beiler til Hyrdestaven! — Gamle Skurf,
det gjør mig ondt, at naar jeg hænger dig,
forkorter jeg dit Liv kun et Par Uger! —
Og du, min nydelige Her, der sikkert
har kjendt den fyrstelige Nar, du loffed, —

Hyrden.

Alt, af, mit Hjerte!

Polygenes.

Jeg skal lade slaae
 din Skjønhed af med Tjerneris og gjøre
 dig mere usel end din Stand. — Og du,
 forlibte Dreng, hvis nogentid jeg mærker,
 du sukker blot, fordi du ikke meer
 skal see, — som visselig du aldrig skal, —
 dit Legetøi, — saa er du arveløs,
 og skal ei agtes nærmere vort Blod
 og Stamtræ end Deucalion. Hør mit Ord,
 følg med til Hoffet strax. — Du, Træl, sjøndt thyngt
 af vor Unaade, skal du denne Gang
 dog slippe for dens dødelige Slag. —
 Du Her, vel værd en Hyrdesvend, ja værd
 selv ham, som gjør sig selv, — om ei det var
 vor Ære altfor nær, — for slet til dig, —
 hvis du fra nu af nogentid for ham
 oplukker denne Bondehyttes Slaa
 og slynger dine Arme om hans Liv,
 saa skal jeg volde dig en Død saa haard,
 som du er spæd for den.

(gaaer.)

Perdita.

Fortabt! just nu! —
 jeg blev just ei forfærdet; et Par Gange
 var jeg paa Bei til frit at sige ham,
 at samme Sol, der skinner paa hans Hof,
 tilhyster ei sit Afsyn for vor Hytte,
 men seer paa begge. — (til Florizel)

Gaa nu, ædle Herre!

jeg sagde Jer, hvad Enden vilde blive;
 jeg beder, tænk paa Eders egen Stilling.

Min Drøm! — nu er jeg vaagen, og jeg vil
ei spille Dronning blot en Tomme længer,
men vogte mine Faar og græde. —

Camillo.

Gubbe,

saal tal dog, før du dør.

Hyrden.

Jeg kan ei tale,

ei heller tænke; jeg tør ikke vide
det, som jeg veed. — (til Florizel) O, Herre, I har knust
en Mand paa tre og firfindstyve Aar,
som haabed i sin Grav at gaae med Fred
og døe i Sengen, hvor min Fader døde,
og hvile trygt tæt ved hans brave Ben.
Nu skal en Bøddel klæde mig i Ligdragt
og lægge mig, hvor ingen Præst vil kaste
en Skovlsfuld Muld! — O, du fordømte Skarn,
der vidste, han var Prinds, og boved dog
at bytte Tro med ham. — Fortabt! fortabt! —
Hvis nu jeg døde strax, da har jeg naaet
at døe den Stund, jeg ønsker det.

(gaaer.)

Florizel.

Hvi seer I

saaledes paa mig? jeg er kun bedrøvet,
men ei forfærdet. Jeg er standset kun,
men ei forandret; hvad jeg var, det er jeg;
jeg stræber destomere frem, fordi
jeg er tilbagedreven; ei uvillig
jeg følger Elfskovs Ledebaand.

Camillo.

Min Prinds,

J kjender Eders Faders Sind; nu tør
man ikke tale til ham, og J agter
vel knap at prøve det; jeg frygter for,
han taaler knap endnu at see Jer. Derfor
kom ikke til ham, før hans Høiheds Harm
har lagt sig noget.

Florizel.

Det er ei min Agt. —

J er Camillo?

Camillo.

Sa, min høie Prinds.

Perdita.

Hvor tidt har jeg dog ikke sagt det forud
og spaaet, min Høihed vared ikke længer,
end til den blev bekjendt?

Florizel.

Den kan ei falde,

hvis ikke jeg er troløs; er jeg det,
da lad Naturen flemme Jordens Sider
og dræbe alt dens Livsfrø! — Løft dit Afsyn! —
Min Fader, slet kun ud min Arveret;
jeg er min Elfskøds Arving.

Camillo.

Lad Jer raade.

Florizel.

Sa, af min Kjærlighed. Hvis min Fornuft
vil lyde den, saa er jeg jo fornustig.
Hvis ikke, har mit Hjerte større Glæde
ved Banvid og vil byde det Velkommen.

Camillo.

Det er Fortvivlelse.

Florizel.

Kald det kun saa;

saa holder jeg dog Ord, og det maa gjælde
for hæderligt. Camillo, jeg vil ikke
for Alt, hvad Sol besfinner, Alt, hvad Jorden
dybt gemmer i sit Skjød, hvad Havet dølger
i ubekjendte Dybder, troloft bryde
den Ed, jeg svor min skjønneste Fæstemø; —
jeg beder Jer, — I har jo altid været
min Faders hæderlige Ven, — naar nu
han savner mig, — thi det er ei min Agt
at see ham meer, — saa dæmp med gode Raad
hans Ilfind. Lad mig kjæmpe med min Skjæbne
om Fremtids Vilkaar. Dette skal I vide
og melde ham igjen! jeg gaaer tilføes
med hende, som jeg ikke her tillands
kan eie; og tilpas for vort Behov
har jeg et Skib til Ankers tæt herved,
skjønndt ikke just i denne Hensigt rustet.
Hvorhen jeg styrer, gavner ikke Jer
at vide, heller ikke mig at sige.

Camillo.

Min Prinds, gid Eders Sind var mere let
at raade, eller mere fast i Nøden!

Florizel.

Hør, Perdita! —

(fører hende tilside.)

(til Camillo.) Jer vil jeg høre strax.

Camillo.

Han er uroffelig bestemt paa Flugt.

Det var et Held for mig, om nu jeg kunde

mit eget Dnsfe fremme ved hans Reise,
 bestytte, tjene, ære ham og see
 igjen mit elskede Sicilien
 og min ulykkelige Herre, Kongen;
 jeg tørster efter end engang at see ham.

Florizel.

Min Ven Camillo, jeg er saa betagen
 af min Belymring, at jeg faaer ei Tid
 til Høflighed.

Camillo.

J kjender vist, min Prinds,
 de ringe Tjenester, som jeg med Trostab
 har ydet Eders Fader.

Florizel.

J har tjent ham
 med ædel Trostab; som Musik det fryder
 min Faders Sjæl at prise Jer, og Tanken
 om at belønne Jer, som han har Sind til,
 er ikke den, der mindst laa ham paa Hjerte.

Camillo.

Vel, Herre, hvis J troer, jeg elsker Kongen
 og for hans Skyld hans Nærmeste, og dette
 er Eders Høihed selv, saa følg mit Raad, —
 hvis Eders høiere, bestemte Plan
 tillader Vndring, — ved min Vre, jeg
 vil vise Jer, hvor J skal finde Tilflugt,
 som sømmer sig for Eders Byrd; der kan
 J eie Eders Hjertenskjær, — jeg seer jo,
 at J alene stilles kan fra hende
 ved Eders Undergang, som Gud forbyde, —
 kan ægte hende og, — med trofast Bistand
 af mig, mens J er borte, — kan J søge

at mildne Eders Faders brede Sind
og naae hans Bisald.

Florizel.

Derfom det var muligt,

Camillo, — det er fast et Underværk, —
saa kalder jeg dig meer end Menneſte
og troer paa dig herefter.

Camillo.

Har I tænkt paa
et Steb, hvor I vil drage hen?

Florizel.

End ikke;

men ſom Tilfældet ubetænkt har voldt
vor vilde Færd, ſaa give vi os nu
Tilfældet blindt i Vold, ret ſom Veirhaner
for hver en Vind, der blæſer.

Camillo.

Hør nu mig:

hvis I vil holde faſt ved Eders Forſæt
og friſte denne Flugt, reis til Sicilien
og fremſtil Jer med Eders ſkønne Frue, —
det ſeer jeg, hun maa blive, — for Leontes;
modtagen vil hun blive, ſom det ſømmer
ſig Eders Huſtru; ja, det tykkes mig,
jeg ſeer Leontes aabne Jer ſin Favn
og græde ſit Velkommen, kræve Sønnens
Tilgivelfe, ſom om det var hans Fader, —
kysſe den yndige Prindsſes Haand,
imens hans Sjæl er ſønderſlidt imellem
hans Grumhed og hans Godhed, mens han ønſter
den forſte ned til Helved og den anden
en mere hurtig Vægt end Tid og Tanke.

Florizel.

Men hvilken Farve, kjæreste Camillo,
skal jeg da give mit Besøg for ham?

Camillo.

Sig, Eders Fader, Kongen, sendte Jer
med Hilsen og med Trøst. Hvorledes I
skal tee Jer, og hvad I skal sige ham
i Eders Faders Navn, — hvad kun vi Tre
har Rundskab om, — det skal jeg skrive op,
og det skal vise Jer, hvad I skal sige
ved hvert et Møde, saa han vist maa troe,
at I har Eders Faders Sjæl med Jer
og taler af hans eget Hjerte.

Florizel.

Tak;

det er en Trøst.

Camillo.

Det er en bedre Vei
end at betro Jer til veiløse Bølger,
til Strande, som end Ingen drømte om,
til sikker Trængsel uden Haab om Hjælp; —
for hver en Nød, I ryster af, saaer I
en anden flux, og Intet er saa sikkert
som Eders Anker, der dog bedst Jer tjener,
naar det Jer holder, hvor I nødigt dvæler.
Desuden, veed I, Modgang er det Baand,
der holder Elskov fast; dens Rosenkinder
og Hjerte blegne begge to i Modgang.

Perdita.

Det Halve kun er sandt; jeg troer, at Modgang
kan ffjæmme Rinden, ikke kue Hjertet.

Camillo.

Det troer J? der vil ikke blive født
de første syv Aar En, der ligner Jer
i Eders Faders Hus. —

Florizel.

O, min Camillo,

hun er i Dannelsen saa langt forud,
som hun i Byrd er langt tilbage.

Camillo.

Mangel

paa Kundskab kan jeg ikke klage over
hos hende; for de fleste Lærere
kan hun vist være Lærerinde.

Perdita.

Herre,

tilgiv mig, jeg maa rødmme frem min Tak.

Florizel.

Min elskelige Perdita! — Men, o,
vi staae jo som paa Torne her! Camillo,
min Faders Redningsmand, nu ogsaa min;
vort Huses Lægedom! — hvad skal vi gjøre?
jeg er ei som en Søn af Behmerkongen
udstyret og kan paa Sicilien
ei vise mig. —

Camillo.

Vær ubekymret, Herre;

J ved, at al min Rigdom findes der.

At J kan blive fyrsteligt udstyret,

det skal jeg sørge for, som om den Rolle,

J spiller, var min egen. Til Bevis paa,

at J skal Intet savne, hør et Ord!

(de tale sagte sammen.)

(Autolykus kommer ind.)

Autolykus (uden at see de forrige.)

Ha, ha! hvad Glorigheden dog er for en Tasse! og Godtroenheden, dens svorne Broder, en meget ensfoldig Herre! jeg har solgt alt mit Kram; ikke en vægte Sten, ikke et Baand, et Speil, en Lugtepude, en Brystnaal, en Noterebog, en Vise, en Kniv, en Stump Bændel, en Handske, en Skorem, et Armbaand eller Hornring har jeg tilovers til at holde min Palle vedlige; de trænges om, hvem der skal være den første til at købe, som om alt mit Rageri var indviet og bragte Kjøberen Betsignelse; paa den Maade fik jeg at see, hvis Pung der var bedst beslaaet, og hvad jeg saae, det huffede jeg til Brug ved Leilighed. Den Nar af Hyrdebrenge, — som kun mangler en Smule i at være en fornuftig Mand, — han blev saa forelsket i Tøseviserne, at han ikke vilde røre sine Pusselanter, førend han kunde baade Ord og Melodi, og det trak den øvrige Hjord saaledes til mig, at alle deres andre Sandser blev fiddende i deres Dren; man kunde have nappet et Understjært; — det var følesløst; det var en smal Sag at stjæle en Pung ud af et Par Buger; jeg kunde have fileet Nøgler af, der hang i Kjæder; der var hverken Hørelse eller Følelse undtagen for den Fyr's Sang og Beundring for dens Pjank; imens denne Dvale varede, nappede jeg da ogsaa de fleste af deres Gildespunge; og var ikke den Gamle kommen farende med en Hurumhei om sin Datter og Kongens Søn og havde kyst mine Krager fra Møddingen, saa havde jeg ikke ladet en Pung ilive i hele Armeen.

(Camillo, Florizel og Perdita komme frem.)

Camillo.

Men naar mit Brev saaledes træffer sammen med Eders Komme, vil det løse Tvivlen.

Florizel.

Og det, I staffer mig fra Kong Leontes, —

Camillo.

Forsoner Eders Fader.

Perdita.

Vær velsignet!

Alt, hvad I siger, klinger smukt.

Camillo. (seer Autolykus.)

Hvem der? —

Ham kan vi bruge til vort Redskab. Intet
vil vi forsømme, som kan gavne os.

Autolykus (affides.)

Hvis de har hørt, hvad jeg sagde, — Strikken om
Halsen!

Camillo.

Naada, Karl, hvorfor skjælver du saadan? Vær ikke
bange, min Ven; der skal ikke skee dig noget Ondt.

Autolykus.

Seg er en fattig Karl, Herre.

Camillo.

Det maa du gjerne være; der er Ingen, der vil stjæle
det fra dig; men med Ydersiden af din Fattigdom maa vi
dog gjøre et Bytte; derfor træk strax ud, — det er aldeles
nødvendigt, maa du vide, — og byt Klæder med denne Herre;
skjøndt han taber ved Byttet, saa faaer du endda Godtgjø-
relse; — see der.

(giver ham Penge.)

Autolykus.

Seg er en fattig Karl, Herre. (affides.) Jeg kjender
Jer nok.

Camillo.

Naa, skynd dig nu; Herren er allerede halv afflædt.

Autolykus.

Er det Eders Alvor, Herre? — (affides.) Jeg lugter
Lunten.

Florizel.

Stynd dig nu blot.

Autolykus.

Ja, Godtgjorelse har jeg jo faaet for Alvor; men jeg
kan ikke tage imod den med god Samvittighed.

Camillo.

Træk ud, træk ud. —

(Florizel og Autolykus bytte Klæder.)

Lyksalige Fyrstinde, — gid min Spaadom
opfyldes maa for Jer! — Træk Jer tilbage
i Skjul etsteds; tag Eders Elfers Hat,
tryk den i Panden ned; skjul Eders Ansigt,
forklæd Jer; lign Jer selv saa lidt som muligt,
at I kan snige Jer ukjendt ombord;
thi der er Dine, som bevogte Jer.

Perdita.

Jeg mærker, Stykket kræver, at jeg spiller
en Rolle med.

Camillo.

I slipper ei derfor. —

Er I nu færdig?

Florizel.

Mødte jeg min Fader,
han vilde neppe kalde mig sin Søn.

Camillo.

Nei, I faaer ingen Hat. — Kom Frøken, kom. —

(til Autolykus)

Farvel, min Ven.

Autolyfus.

Farvel, min ædle Herre.

Florizel.

O, Perdita, hvad dog vi To har glemt!
hør kun et Ord.

(taler sagte med hende.)

Camillo. (affides.)

Det næste, jeg vil gjøre,
er at fortælle Kongen deres Flugt,
og hvor de flygte hen; derved jeg haaber
at faae ham til at ile efter dem;
med ham faaer jeg da mit Sicilien
igjen at see; det Syn jeg længes efter
fast som en Kvinde.

Florizel.

Vyffe, vær os huld! —

saar gaae vi da ad Stranden til, Camillo.

Camillo.

Jo meer I skynder Eder, desto bedre.

(Florizel, Perdita og Camillo gaaer.)

Autolyfus.

Jeg forstaaer det Hele; jeg hører nok; et aabent Dre, et
raft Die og en flink Haand, det er en Nødvendighed for en Rom-
methy; en god Næse kan ogsaa behøves til at opspore Arbeide
for de andre Sandser. Jeg mærker, dette er en Tid, hvori
de Uretfærdige trives. Hvilket Bytte havde det ikke været ud en
Godtgjørelse! og hvad er det ikke for en Godtgjørelse med
dette Bytte! Jeg troer virkelig, Guderne seer igjennem Fin-
gre med os iaar, og vi kan gjøre, hvad det skal være, ex-
tempore. Prindsen var selv isærd med en Smule Skarns-
stykke; han stjæler sig bort fra sin Fader med sin Blok om
Benet. Hvis jeg ikke troede, det var ærlig gjort at lade Kon-

gen det vide, saa vilde jeg gjøre det; jeg holder det for større Skjælsstykke at fordølge det, og saaledes bliver jeg mit Haandværk tro.

(Hyrdedrengen og Hyrden komme ind.)

tilsede, tilsede! — her er mere at tage fat paa for en livlig Hjerne; ethvert Gadehjørne, enhver Bod, enhver Kirke, Røtteri, Henrettelse giver noget at bestille for en Mand, der er om sig.

Hyrdedrengen.

See nu bare, hvad I dog er for en Mand! der er ikke Andet at gjøre, end at fortælle Kongen, at hun er et Hittébarn, og ikke Eders Kjød og Blod.

Hyrden.

Ja, men hør nu mig.

Hyrdedrengen.

Ja, men hør nu mig.

Hyrden.

Naa, ja, saa tal da.

Hyrdedrengen.

Naar hun ikke er Eders Kjød og Blod, saa har Eders Kjød og Blod heller ikke fornærmet Kongen, og altsaa skal Eders Kjød og Blod ikke straffes af ham. Viis de Ting frem, som I fandt hos hende, alle disse Hemmeligheder, undtagen, hvad hun har paa sig; naar det er gjort, saa kan Looven gaae hen og lægge sig; det svarer jeg for.

Hyrden.

Jeg vil fortælle Kongen Alting, hvert Ord, ja, og hans Søns Skjælsstykker med; for, det maa jeg sige, han bærer sig ikke ad som en ærlig Mand mod sin Fader eller mod mig, naar han gaaer hen og vil gjøre mig til Kongens Svoger.

Hyrdedrengen.

Ja, Svoger var da det mindste, I kunde være bleven

til ham, og saa var Jeres Blod steget i Pris, jeg veed ikke hvormeget paa Unzen.

Autolykus. (affides.)

Meget viist betænkt! — I Klodrianer!

Hyrden.

Godt; lad os gaae til Kongen; der er Noget i denne Bylt, som skal faae ham til at krabse sig i Skjæget.

Autolykus. (affides.)

Jeg veed ikke, hvorvidt denne Klage kan være tilhinder for min Herres Flugt.

Hyrdedrengen.

Naar han dog blot maatte være i Slottet!

Autolykus. (affides.)

Skjøndt jeg er ikke ærlig af Naturen, er jeg det somme-
tider af et Tilfælde; — det er bedst, jeg putter mit Kræmmer-
skjæg iommen. (tager sit falske Skjæg af og træder frem.) —
Naa Bondemænd, hvorhen gjælder Reisen?

Hyrden.

Til Slottet med Eders Velbaarenheds Tilladelse.

Autolykus.

Eders Forretning der? hvad? med hvem? Bestaffenheden
af denne Bylt, Eders Opholdssted, Navn, Alder, Formuestil-
stand, Opdragelse, og Alt, hvad der kan være tjenligt at vide?
Sig frem.

Hyrdedrengen.

Vi ere kun flette og rette Bønderfolk, Herre.

Autolykus.

Det er Løgn; I er ikke flette og rette; I ere baade
frogryggede og laadne; kom ikke til mig med Løgn; det pas-
ser kun for Kræmmerne; de give tidt os Krigsmænd en Løgn
at løbe med; men vi betale dem for den med klingende Mønt,

ikke med stingende Staal, saa de giver os den da egentlig ikke.

Hyrdebredren.

Ederes Velbaarenhed havde nær givet os en at løbe med, hvis I ikke havde taget Jer selv i det.

Hyrden.

Er I en Hofmand, Herre, med Forlov?

Autolykus.

Hofmand er jeg, med eller uden Forlov. Seer du ikke Hofstønen i denne min Paaklædning? er der ikke Hofstak i min Gang? fornemmer din Næse ikke en Hofslugt ved mig? udstraaler der ikke en Hofforagt fra mig paa din Lavhed? Troer du, fordi jeg harcellerer eller plukker dit Grinde ud af dig, er jeg derfor ingen Hofmand? Jeg er Hofmand fra Top til Taa; jeg er den, der enten kan fremme eller ødelægge din Sag ved Hoffet; og derfor byder jeg dig at aabenbare Sagen for mig.

Hyrden.

Mit Grinde er til Kongen, Herre.

Autolykus.

Hvilken Advokat har du hos ham?

Hyrden.

Om Forladelse, Herre, det veed jeg ikke.

Hyrdebredren. (affides til Hyrden.)

Advokat, det kalder de en Fasan ved Hoffet; sig, at I har ingen.

Hyrden.

Nei, Herre; jeg har ingen Fasan, hverken Hane eller Høne.

Autolykus.

Held os, at vi er ikke simple Folk;

og dog, Naturen kunde have skabt os
som disse; jeg vil ei foragte dem.

Hyrdedrengen.

Det kan ikke være Andet end en fornem Hofmand.

Hyrden.

Hans Klæder ere kostbare; men han bærer dem ikke net.

Hyrdedrengen.

Jo naragtigere han er, desto mere fornem er han; det
er en stor Herre, det skal jeg love for; det kan jeg see derpaa,
at han bruger Landstifter.

Autolykus.

Den Bylt? hvad har du der? hvortil den Veste?

Hyrden.

Herre, der ligger Hemmeligheder i den Bylt og den
Veste, som Ingen uden Kongen maa vide, og som han skal
faae at vide i denne Time, hvis jeg kan faae ham itale.

Autolykus.

Du har kun spildt din Møie, gamle Mand.

Hyrden.

Hvorfor det, Herre!

Autolykus.

Kongen er ikke paa Slottet; han er gaaet ombord paa
et nyt Skib for at befrie sig for sin Tungsindighed og luste
sig; thi, hvis du kan fatte et Alvorsord: Kongen er sorgfuld.

Hyrden.

Ja, det siger man, Herre; det er nok over hans Søn,
som vilde have ægtet en Faarehyrdes Datter.

Autolykus.

Hvis den Hyrde ikke har Boilen om Benet, saa lad
ham see til at slippe bort; de Forbandelser, han vil faae, de
Pinsler, han vil komme til at lide, kunde knække Ryggen paa
en Mand og Hjertet i et Uhyre.

Hyrde drengen.

Troer I det, Herre?

Autolykus.

Ja, ikke han alene skal lide Alt, hvad Kløgt kan gøre tungt, og Hævn kan gøre bittert; men de, der er i Slægt med ham, om det saa var i halvtredsfindstyvende Løb, de vil Alle komme i Bøddelens Hænder, og skjøndt det er meget haardt, er det dog nødvendigt. At en gammel Skjelm af Faarefløiter, en Væderpasser vil tilbyde sig at faae sin Datter op i Høiheden! Mogle sige, at han skal stenes; men den Død er altfor mild for ham, siger jeg. At putte vor Throne i et Faareffind! Alle de Dødsmaader, der er til, er for saa; den haardeste er for let.

Hyrde drengen.

Hør, Herre, med Forlov, mon den gamle Mand har en Søn?

Autolykus.

Han har en Søn, der skal flaaes levende, og derpaa skal han indsmøres med Honning og sættes oven paa en Hvepse-rede og staae der, til han er tre Kvart og et Gran død, saa skal han bringes til Live igjen med aqua vitæ eller andre stærke Draaber, og derpaa, saa blodig, som han er, paa den hedeste Dag, der er i Almanakken, stilles op til en Mur, hvor Solen seer paa ham med et sydligt Die, og han skal see paa den, til han bliver ædt op af Fluer. Men, hvorfor skal vi tale om disse forræderste Slynkler, hvis Nød kun er til at lee ad, da deres Misgjerninger ere saa forfærdelige! Sig mig, — I seer jo ud til at være brave og ærlige Folk, — hvad er Eders Grinde til Kongen? Hvis I betænke mig anstændigt, saa skal jeg bringe Jer ombord til ham, fremstille Jer for ham, og hviffe ham et Ord i Øret til Fordel for

Jer; staaer det i et Menneſtes Magt, næſteſter Kongen, at fremme Eders Sag, ſaa er jeg Manden, der kan gjøre det.

Hyrdedrengen. (affides til Hyrden.)

Det lader til at være en mægtig Herre; hold faſt ved ham; giv ham Guld; om ogſaa Magten er en ſtridig Bjørn, ſaa bliver den dog tidt trukken ved Næſen af Guld. Viſ det Indvendige af Eders Pung til det Udvendige af hans Haand, og ingen Snak; tænk, ſtenet og levende ſlaaet!

Hyrden.

Hvis J vilde være ſaa god at tage Jer af Sagen for os, ſaa er her det Guld, jeg har; jeg vil lægge ligesaa meget til og lade Jer beholde denne Knos i Pant, til Jeg bringer Jer det.

Autolyfus.

Saaſnart jeg har udrettet, hvad jeg har lovet?

Hyrden.

Ja, Herre.

Autolyfus.

Godt; lad mig ſaae denne Halvdel. — (til Hyrdedrengen.) Er du indviſlet i denne Sag?

Hyrdedrengen.

Ja, paa en Maade, Herre; men omendſkjøndt Skinnet er imod mig, ſaa haaber jeg dog ikke at man vil ſlaae Skindet af mig.

Autolyfus.

O, det er kun Hyrdens Søn, det gjælder. — J Galgen med ham! paa ham ſkal der ſtatueres et Exempel.

Hyrdedrengen. (affides til Hyrden.)

Det er meget troſteligt! — Vi maa til Kongen og viſe ham vore mærkelige Sager; han maa vide, at det er aldeles ikke Eders Datter eller min Søſter; ellers er det ude med os. — Herre, jeg vil give Eder ligesaa meget, ſom den gamle Mand

giver, naar Sagen er bragt istand, og, som han siger, jeg vil blive her i Pant, indtil han kommer tilbage.

Autolykus.

Jeg vil troe Jer. Gaa isorveien ad Stranden til; hold Jer tilhøre; jeg vil blot see mig om bag den Hæk; saa kommer jeg bagefter.

Hyrde drengen. (affides til Hyrden.)

Det var en Guds Lykke, at vi traf den Mand, det maa jeg sige, ret en Guds Lykke!

Hyrden (ligeledes.)

Lad os gaae isorveien, som han befaler; han er udseet til at frelse os.

(de gaae.)

Autolykus.

Om jeg ogsaa havde isinde at være ærlig, saa seer jeg, at Lykken ikke vil tillade det; den lader Byttet falde i Munden paa mig; jeg bliver trakteret med et dobbelt Held; først Guld og saa et Middel til at være min Herre, Brindsen, nyttig; hvem veed, om det ikke kan blive mig til Forfremmelse? Nu vil jeg bringe disse to Muldvarpe, de Blindebukke, ombord til ham; hvis han finder for godt at sætte dem iland igjen, og hvis de Besværinger, de har at forebringe Kongen, ikke angaaer ham, saa maa han gjerne kalde mig en Skjelm for min Tjenstivrigheds Skyld; jeg er haardhudet mod den Titel og, hvad Skam der ellers kan hænge derved. Ham vil jeg forestille dem for; det kan der komme Noget ud af.

(gaaer.)

Femte Act.

Første Scene.

Sicilien. En Sal i Leontes Slot.

(Leontes, Cleomenes, Dion, Paulina o. Fl. komme ind.)

Cleomenes.

I har gjort nok, min Konge; som en Helgen
 har I jo sørget; hvad I end har syndet,
 I har forsonet det; ja, I har bødet
 en større Bod end Synden, I begif;
 saa gjør da nu, som Himlen selv har gjort:
 glem Eders Brøde, tilgiv Eder selv
 som den.

Leontes.

Saalænge som jeg mindes hende
 og hendes Dyder, kan jeg ikke glemme
 min Synd mod dem; og jeg maa tænke paa
 det Onde, jeg har gjort mig selv, saa stort,
 at det har gjort min Throne arvingløs
 og knust den bedste Hustru, nogen Mand
 har sat sit Haab til.

Paulina.

Sandt, kun altfor sandt!

Hvis til al Verdens Piger, En for En,
 I heiled eller tog fra hver især
 et Fortrin for at danne Jer deraf
 en Mønsterkvinde, den, som I har dræbt,
 fik dog ei Mage.

Leontes.

O, jeg troer det. — Dræbt!

som jeg har dræbt! — det har jeg; men du saarer mig dybt ved dette Ord; det er saa bittert paa dine Læber som i mine Tanker.
Jeg beder, sig det sjældent!

Cleomenes.

Aldrig, Frue!

J kunde sige tusind Ting, som bedre med Tiden stemmed, bedre sømmed sig for Eders Godhed.

Paulina.

J er En af dem, der vilde see ham gift igjen.

Dion.

Hvis J

ei ønsker det, saa føler J kun lidet for Fædrelandet eller Mindet om hans kongelige Navn; tænk, hvilke Farer der ved hans Høiheds Barnløshed kan ramme hans Land og sluge dem, der staae tvivlsraadigt og see derpaa. Var det ei mere fromt at glædes ved vor fordums Dronnings Hvile? var det ei fromt for Arvekrone's Skyld, for Samtids Trøst og Fremtids Held, at ønske hans Høiheds Ægtefænge velsignet med en yndig Mage?

Paulina.

Ingen er den værd med hende sammenlignet. Guderne vil see fuldbyrdet deres skjulte Raad. Thi har Apollo, Seeren, ei sagt, er det ei Meningen af hans Drakel, at Kong Leontes ingen Arving faaer,

før end hans tabte Barn er atter fundet? —
 det var for Menneſkers Forſtand et Under
 ſaa ſtort, ſom om min Huſbond brød ſin Grav
 og kom til mig igjen, — og han er ſikkert
 dog død med Barnet. — Eders Raad gaaer ud paa,
 at Kongen ſkal foragte Guderne
 og trodſe deres Bud. —

(til Leontes.)

Sørg ei for Afkom;

Kronen ſaaer vel en Arving. Alexander
 beſtemte ſin jo til den Værdigſte;
 ſaaledes maatte han jo ſaae den Bedſte
 til Efterfølger.

Leontes.

O, Paulina, — dig
 er Mindet om Hermione jo helligt,
 det veed jeg, — havde jeg dog altid fulgt
 dit Raad, ſaa kunde jeg i denne Stund
 end have ſeet min Dronnings klare Dine
 og nydt al hendes Læbers rige Stat.

Paulina.

Og gjort dem rigere ved det, de ſtjænked.

Leontes.

Du taler ſandt. Jeg ſaaer ei ſlig en Huſtru,
 og derfor ingen meer! En ringere,
 ſom blev behandlet bedre, vilde tvinge
 den Helgenſjæl til at iſøre ſig
 igjen ſit Legem og paa denne Scene, —
 hvor nu vi Syndere ſtaaer frem, — udraabe
 i Sjæleſval: „Hvi gjorde du mig dette?“

Paulina.

Hun havde Grund dertil, hvis hun formaaede.

Leontes.

Ja, og hun vilde ægge mig til Mord
paa den, jeg ægtede.

Paulina.

Det vilde jeg;

hvis jeg var Gjensfærd, bød jeg Jer at see
paa hendes Dine og at sige mig,
hvad der henrev Jer i det matte Blis;
saa vilde med mit Skrig jeg sønderrive
Jert Dre, og tilsidst jeg vilde raabe:
„Kom mig ihu!“

Leontes.

Ja, Stjerner! det var Stjerner!

og alle andre Dine slutte Kul! —
Frygt ikke for en Hustru; nei, Paulina,
jeg tager ingen Hustru.

Paulina.

Vil I sværge
aldrig at ægte Noget mod min Villie?

Leontes.

Aldrig, Paulina, ved min Salighed!

Paulina.

Vær Vidner til hans Ed, I gode Herrer?

Cleomenes.

I frister ham for haardt.

Paulina.

Hvis ei en Anden,
saa lig Hermione som hendes Billed,
hans Die møder.

Cleomenes.

Frue, —

Paulina.

Jeg er færdig. —

Men vil min Konge giftes, — hvis I vil,
vil ufravigeligt, — giv mig det Hverv
at vælge Dronningen. Hun bliver ikke
saa ung, som Eders første var, men saadan,
at sikkert Eders første Dronnings Aand
med Glæde vilde see Jer favne hende.

Leontes.

Min tro Paulina, jeg vil Ingen ægte,
før du mig byder det.

Paulina.

Det bliver da,
naar Eders første Dronning atter lever
og ikke før.

(En Hofmand kommer ind.)

Hofmanden.

En Prinds, som kalder sig
Prinds Florizel, Søn af Polygenes,
med sin Prindsesse, — aldrig har jeg seet
en saadan Skjønhed, — beder om at stedes
for Eders Høiher.

Leontes.

Hvad? Han kommer ikke,
som det sig sømmed for hans Faders Høiher;
det bratte, uanmeldte Komme røber,
at det er intet forberedt Besøg,
men skeet af Nød og Hændelse; — Hans Følge?

Hofmanden.

Kun saa og ringe Folk.

Leontes.

Men hans Prindsesse
er med ham, siger I?

Hofmanden.

Ja, hun har neppe
sin Mage blandt de Skabninger paa Jorden,
som Solen skinner paa.

Paulina.

Hermione!

hvor dog hver Nutid vil sig hæve over
en bedre, sunden Tid! Din Grav maa vige
for det, som nu man seer. — I selv har sagt
og skrevet med; — dog Eders Skrift er nu
kold, som dens Gjenstand, — „Hun har ei sin Mage
og faaer det aldrig.“ — Dengang var der Høibånd
i Eders Bise, som i hendes Skjønhed;
nu staaer det grumme lavt, naar I kan sige,
at I har seet en Skjønnere.

Hofmanden.

Tilgiv!

den Ene har jeg næsten glemt; — tilgiv mig, —
den Anden, — hvis hun kom for Eders Døie,
saa vandt hun Eders Tunge. Sligt et Bæsen, —
ja, stifted hun en Sekt, saa kvalet hun
hver anden Troesbekjendelse og gjorde
til Profelyt Enhver, hun kaldte til sig.

Paulina.

Dog ikke Kvinder?

Hofmanden.

Kvinder elste hende,
fordi hun er en Kvinde, mere værd
end mange Mænd, og Mænd, fordi blandt Kvinder
hun er den ypperste.

Leontes.

Cleomenes,

gaa du; tag dine ædle Venner med dig,
og før dem i vor Favn.

(Cleomenes og Flere gaar.)

Dog er det sølsomt,
han kommer hid saa lønligt.

Paulina.

Hvis vor Prinds,
den Edelsten blandt Børn, nu havde levet,
han havde passet just til denne Fyrste;
knap med en Maanedes Forskjel var de fødte.

Leontes.

O, ti! Du veed, han døer igjen for mig,
hvergang han nævnes; naar jeg seer den Prinds,
vil vist din Tale bringe mig paa Tanker,
der drive mig fra Vid og Sands. — Der er de.

(Cleomenes kommer ind med Florizel, Perdita og Flere.)

Prinds, Eders Moder var sin Husbond tro;
af Eders kongelige Fader gav hun
i Jer et Billed. Var jeg ikke meer
end et og tyve, — Eders Faders Billed,
hans Ansyn, er i Jer saa klarlig udtrykt,
at fast jeg kunde kalde Jer for Broder
som ham, og tale om de gale Streger,
vi fordom gjorde. — Hjertelig velkommen
med Eders skønne Fyrstebrud, — Gudinde! —
Ak! jeg har tabt et Par, der kunde staaet, —
saa underfuldt imellem Jord og Himmel,
som I gjør, skønne Par! og jeg har mistet, —
kun ved min Daarskab, — Eders gjæve Faders
Omgang, ja Venstab! end en Gang i Livet,
skjøndt sorgbetynget, ønsked jeg at see ham!

Florizel.

Jeg gjæster paa hans Bud Sicilien
 og bringer alle Hilsener fra ham,
 som kun en Konge og en Ven kan sende
 sin Broder. Hvis ei Svaghed, — som jo følger
 den trætte Alder, — havde taget paa
 den Kraft, han kunde ønsket, havde vel
 han selv maalt Land og Vand imellem hans
 og Eders Throne for engang at see Jer,
 der er ham kjærere, — det bød han mig
 at sige Jer, — end alle Verdens Konger
 og deres Sceptre.

Leontes.

O, min ædle Broder!

den Uret, jeg har gjort dig, piner mig
 paany, og denne Hilsen, som du sender
 saa saare venligt, foreholder mig
 min sene Dorsfhed! — Vær velkommen hid
 som Baarens Tid for Jorden! — Har han ogsaa
 udsat den Uforlignelige her
 for den forfærdelige Havguds Grumhed, —
 Ublidhed idetmindste, — for at hilse
 en Mand, der ei er hendes Moie værd,
 end mindre, at hun vovede sit Liv?

Florizel.

Fra Libyen, min Konge, kommer hun.

Leontes.

Der, hvor den tappre, høitberømte Smalus
 er frygtet vidt omfring og elstet?

Florizel.

Ja,

derfra, min høie Konge, just fra ham,

hvis Taarer, da de skiltes, vidned om,
 hun var hans Datter; derfra drog vi hid,
 mens Sondenøren stod os venligt bi,
 for at udrette, hvad min Fader bød mig,
 at hilse Eders Høihed. Jeg har sendt
 mit bedste Følge fra Sicilien hjem;
 det gaaer til Bøhmen for at melde der
 saavel mit Held i Libyen som og
 mit og min Hustrus lykkelige Komme
 hid, hvor vi er.

Leontes.

Gid Himlens Guder rense
 vor Luft for alffens Pest og Sot, saalænge
 I boe hos os. I har en værdig Fader,
 en from og dydig Herre, hvem jeg har,
 hvor from han er, forsyndet mig imod;
 derfor har Himlen i sin Strængthed dømt mig
 til Barnløshed, og signet Eders Fader, —
 som han har vel fortjent af den, — med Jer,
 der er hans Dyder værd. — Hvad kunde jeg
 nu ikke været, hvis jeg kunde seet
 en Søn og Datter, herlige som Jer.

(En Hofmand kommer ind.)

Hofmanden.

Min høie Konge, hvad jeg har at melde,
 var neppe troligt, hvis Beviset ikke
 var nær. Jeg bringer Eders Naade Hilsen
 fra Bømerkongen selv; han beder Jer
 at fængsle her hans Søn, som — mens han glemte
 sin Høihed og sin Pligt, — er flygtet fra
 sin Fader og sit Fremtidshaab, og med
 en Hyrdes Datter.

Leontes.

Hvor er Bøhmerkongen?

tal!

Hofmanden.

Her, i Eders Stad; jeg kom fra ham.
Jeg taler med Forvirring, som mit Budskab
og min Forbavelse mig nøder til.

Paa Veien, som han ilede hid til Hoffet, —
han fulgte, troer jeg, dette skønne Par, —
traf han den foregivne Dames Fader
og Broder, der var begge flygtede
fra deres Land med denne unge Prinds.

Florizel.

Camillo har forraadt mig, han, hvis Hæder
og Retfærdighed hidtil trodsede alle Storme!

Hofmanden.

Anklag ham selv; han er med Kongen.

Leontes.

Hvem?

Camillo?

Hofmanden.

Saa; jeg talte med ham selv;
nu har han i Forhør de stakkels Folk.
Jeg har dog aldrig seet en Stymper skjælve
som de; de knæle, kysse Jorden, sværge
sig Himlen fra ved hvert et Ord, de tale;
men Kongen lukker Øret til og truer
dem med den værste Død.

Perdita.

Min stakkels Fader! —

Os lurer Himlen paa og vil ei see
vor Ægteskab fuldbørdet.

Leontes.

Er I gifte?

Florizel.

Nei, Herre, og vi blive det vel neppe;
for kysse Stjernerne vel Jordens Dale; —
falst Spil har Lykken spillet med mig.

Leontes.

Brinds,

er hun en Kongedatter?

Florizel.

Ja, naar hun
engang min Hustru bliver.

Leontes.

Det „engang“

vil blive sent ved Eders Faders Hæst.

Det gør mig ondt, ret ondt, I har forspildt
hans Gunst, som Pligten bød Jer at bevare;
det gør mig ondt, at Eders Sjæls Udskaarne
er ei saa rig paa Høihed som paa Skjønhed;
saa kunde hun med Rette bleven Eders.

Florizel.

Min Elskede, fat Mod! Om Skæbnen end
er aabenbar os fjendst og med min Fader
forsølger os, den mægter ei at ændre
en Tøddel i vor Elfskov, — Herre, tænk paa,
da Eders Gjæld til Tiden ei var større,
end min er nu; tænk, hvad I dengang følte,
og bliv min Talsmand. Dyre Skatte stjælder
min Fader bort paa Eders Bøn som Smaaating.

Leontes.

Og om han gjorde det, saa bad jeg ham

om Eders dyre Hjertenskjær, som han
jo regner for en Smaating.

Paulina.

Herre Konge,
nu bliver Eders Blik for ungt; en Maaned
før Eders Dronning døde, var hun værd
et saadant Blik meer end, hvad nu I seer paa.

Leontes.

Paa hende tænkte jeg ved dette Blik. —

(til Florizel.)

Men I fik intet Svar paa Eders Bøn.
Seg gaaer til Eders Fader; hvis ei Wren
ved Eders Attraa lider Overlast,
har den og I en Ven i mig; saa følg mig
og see, hvordan det lykkes mig. Kom, Prinds.

(Alle gaae.)

Anden Scene.

Udenfor Slottet.

(Autolykus og en Adelsmand komme ind.)

Autolykus.

Med Forlov, Herre, var I tilstede ved Beretningen?

Adelsmanden.

Jeg var tilstede, da Bylten blev aabnet, og hørte den
gamle Hyrde berette, hvorledes han havde fundet den. Der-
paa blev der en kort Forvirring, og vi maatte alle forlade
Bærelset. Kun det, forekom det mig, jeg hørte Hyrden sige,
at han havde fundet Barnet.

Autolykus.

Jeg vilde grumme gjerne høre, hvad Udfaldet blev.

Adelsmanden.

Jeg kan kun give et Brudstykke af en Beretning om

Sagen; men de Forandringer, jeg bemærkede hos Kongen og Camillo, vare tydelige Tegn paa Forundring, det var, som som de skulde sprænge deres Dienlaage ved at stirre paa hinanden; der var en Tale i deres Stumhed, et Sprog i deres Bevægelser; de saae ud, som om de havde hørt om en Verden, der var løst af Trolddom, eller en, der var gaaet tilgrunde. De viste sig paa en paasaldende Maade betagne af Forbavselse; men den klogeste Tilfuer, der ikke vidste mere end, hvad han saae, kunde ikke sige, om det var Glæde eller Sorg, det gjaldt; een af Delene maa det have været i den højeste Grad.

(En anden Adelsmand kommer ind.)

Der kommer en Herre, som maaskee veed mere. Hvad Nyt, Rogero?

Anden Adelsmand.

Ikke Andet end Fyrværkeri. Drakket er opfyldt; Kongens Datter er funden. Der er vældet en saadan Masse Vidundere frem i en Timestid, at selv Bisemagerne ikke er istand til at beskrive det.

(En tredje Adelsmand kommer.)

Der kommer Fru Paulinas Hushovmester; han kan fortælle Jer mere. — Hvorledes staaer Sagen nu, Herre? Disse Nyheder, der kaldes virkelige, ligne saameget et gammelt Eventyr, at man faaer stærk Mistanke til deres Sandhed. Har Kongen gjenfundet sin Arving?

Tredie Adelsmand.

Ganste vist, dersom Sandheden nogensinde har været tilfulde ledsaget af overbevisende Omstændigheder; Alt, hvad man hører, kunde man sværge paa, at man seer, saa eensstemmige er Beviserne. Dronning Hermiones Raabe, — hendes Juvelsmykke om Barnets Hals, — Antigonus' Brev, fundet hos det og kjendeligt paa hans Haandskrift, — Pigens

fyrstelige Bæsen og Lighed med sin Moder, — det Præg af ædel Byrd, hvori Naturen viser sig over hendes Opdragelse, — disse og mange andre Beviser forkynde med fuldkommen Sikkerhed, at hun er Kongens Datter. Saae I de to Kongers Møde?

Anden Adelsmand.

Nei.

Tredie Adelsmand.

Da har I gaaet glip af et Syn, som maa sees, men som ikke kan beskrives. Der skulde I have seet den ene Glæde krone den anden; saaledes, og paa den Maade, at det saa ud, som om Sorgen græd ved at tage Afsted fra dem; thi deres Glæde vadede i Taarer. Der var himmelvendte Dine og opløstede Hænder og saa forstyrede Miner, at man maatte kjende dem paa deres Klæder, ikke paa deres Ansigtstræk. Vor Konge, næsten ude af sig selv af Glæde over sin gjensfundne Datter; og derpaa, ligesom om Glæden nu var bleven til et Tab, raaber han: „O, din Moder, din Moder!“ Saa beder han Bøhmerkongen om Tilgivelse; derpaa omfavner han sin Svigersøn, og saa er han igjen nærved at dræbe sin Datter med Omfavnelser; nu takker han den gamle Hyrde, der staaer ligesom et veirslaget Billede paa en Brønd, der har seet mange Kongers Tid. Jeg har aldrig hørt tale om et saadant Møde; det lammer Fortællingen at følge det, og Virkeligheden tilintetgjør Beskrivelsen.

Anden Adelsmand.

Men sig dog, hvad blev der af Antigonus, som førte Barnet bort?

Tredie Adelsmand.

Ogsaa det klinger som et gammelt Eventyr, der bestandigt har nok at fortælle, om ogsaa Troen sover, og ikke eet Dre er aabent. Han blev sonderreven af en Bjørn; det be-

vidner Hyrdens Søn, der ikke blot har sin Ensoldighed, — og den synes at være stor, — til Borgen for sin Sanddrubed, men ogsaa et Lommetørklæde og en Ring, som Paulina gjenfjender.

Første Adelsmand.

Hvad blev der af hans Skib og hans Følge?

Tredie Adelsmand.

De sank, i samme Dieblif, som deres Herre døde, alt sammen i den unge Hyrdes Paasyn, saa at alle de Redstaber, der havde hjulpet til at sætte Barnet ud, gik tilgrunde i samme Dieblif, da det blev fundet. — Men af! hvilken ædel Strid mellem Glæde og Sorg stred ikke Paulina! Hendes ene Die sank mod Jorden ved Tabet af hendes Mand, det andet hævede sig mod Himlen, fordi Draklet var fuldbyrdet. Hun løstede Prindsessen fra Gulvet og indesluttede hende i sin Favn, ret som hun vilde fæste hende ved sit Hjerte for ikke atter at være udsat for at miste hende.

Første Adelsmand.

Dette ophøjede Skuespil fortjente at have Konger og Prindsen til Tilskuere; thi af saadanne blev det spillet.

Tredie Adelsmand.

Men et af de skjønneste Træk, der netop medede efter mine Dine, — Bandet fik det, men ikke Fiksen, — det var ved Fortællingen om Dronningens Død samt Maaden, hvorpaa hun døde, — hvilket Kongen ærligt bekjendte og begræd, — hvorledes Datteren, idet hun opmærksom hørte derpaa, efterhaanden blev saaret, indtil hun fra det ene Tegn paa Smerte til det andet, endelig med et „Ak“, — jeg kunde næsten sige blødte Taarer; thi jeg er vis paa, at mit Hjerte græd Blod. Den, der var mest stenhaard, skiftede Farve; Nogle daanede; Alle vare dybt bedrøvede. Kunde hele Verden have seet det, saa havde Sorgen været almindelig.

Første Adelsmand.

Er de vendte tilbage til Hoffet?

Tredie Adelsmand.

Nei. Prindsessen hørte tale om sin Moders Billedstøtte, som er i Paulinas Bærge, — et Kunstværk, hvorpaa der er arbeidet i mange Aar, og som først nylig er blevet fuldbendt af den store italienske Mester Giulio Romano, — hvis han var i Besiddelse af U dødelighed og kunde indblæse Livsaande i sit Værk, saa vilde han drage Søgningen fra Naturen, saa fuldkomment efterligner han den; han har gjort Hermione saa lig Hermione, at der siges, man kunde fristes til at tale til hende og vente paa Svar; — derhen er de nu gaaede med hele Kjærlighedens Begjærighed, og der agte de at spise til Aften.

Anden Adelsmand.

Jeg tænkte nok, Paulina havde noget meget Vigtigt for der; thi lige siden Hermiones Død har hun to eller tre Gange om Dagen i al Stilhed besøgt denne affides Bolig. Skal vi gaae derhen og tage Del i Glæden?

Første Adelsmand.

Hvem vilde være borte deraf, som har Adgang til at komme der? Hvert Dieblif søder en ny Glæde; ved vor Fraværelse blive vi til flette Husholdere mod vor Videbegjærighed. Lad os gaae.

(De tre Adelsmænd gaae.)

Autolykus.

Hadde jeg nu ikke den Altit paa mig fra mit forrige Liv, saa vilde der regne Forfremmelse ned over mig. Det var mig, der førte den Gamle og hans Søn ombord til Prindsen og sagde ham, at jeg havde hørt dem tale om en Bylt og jeg veed ikke hvad; men han var helt betagen af Hirdens Datter, — det antog han hende dengang for; — hun be-

gyndte at blive meget søsyg, og da han ikke var meget bedre, og det stræffelige Veir blev ved, saa forblev denne Hemmelighed uopdaget. Men det kommer ud paa Eet for mig; om jeg ogsaa havde været den, der opdagede Hemmeligheden, det vilde ikke have hjulpet stort paa mine øvrige Skavanker.

(Den gamle Hyrde og Hyrdedrengen komme ind.)

Der kommer de, som jeg har gjort godt imod min Willie, og de viser sig allerede i deres Lyffes Blomstring.

Hyrden.

Naa, min Dreng; jeg faaer ingen flere Børn; men dine Børn og Børnebørn blive alle fødte Adelsmænd.

Hyrdedrengen. (til Autolyfus.)

See, god Dag, min Herre. Forgangen Dag nægtede I at slaaes med mig, fordi jeg ikke var født Adelsmand. Seer I disse Klæder? Sig, at I ikke seer dem, saa kan I blive ved at troe, at jeg ikke er født Adelsmand. I skulde heller sige, at disse Klæder er ikke fødte Adelsmænd! Gjør mine Ord til Vogn! gjør det, saa skal I faae at see, om jeg nu ikke er født Adelsmand.

Autolyfus.

Min Herre, jeg veed, at I nu er født Adelsmand.

Hyrdedrengen.

Sa, og det har jeg altid været i hele fire Timer.

Hyrden.

Det har jeg med, min Dreng.

Hyrdedrengen.

Det har I ogsaa; — men jeg var født Adelsmand før min Fader; for Kongens Søn tog mig i Haanden og kaldte mig Broder; og derpaa kaldte begge Kongerne min Fader Broder; og saa kaldte Prindsen, min Broder, og Prindsessen, min Søster, min Fader Fader; og saa græd vi, og det var de første adelige Taarer, vi har fældet i vore Dage.

Hyrden.

Vi kan opleve at fælde mange flere, Søn.

Hyrdedrengen.

Ja, ellers var det daarligt bevendt, da vi er i saa despekteret Stilling, som vi er.

Autolykus.

Min Herre, jeg beder ydmygst om Tilgivelse for alle de Forseelser, jeg har begaaet mod Eders Velbaarenhed, og beder, at I vil lægge et godt Ord ind for mig hos Prindsen, min Herre.

Hyrden.

Ja, gør det, min Søn; nu maa vi bære os vel ad, da vi er blevene velbaarne.

Hyrdedrengen.

Vil du da forbedre dig?

Autolykus.

Ja, med Eders Velbaarenheds gunstige Tilladelse.

Hyrdedrengen.

Giv mig din Haand; jeg vil sværge paa for Prindsen, at du er saa brav og ærlig en Karl som Nogen i hele Bøhmen.

Hyrden.

Sige det kan du jo nok, men ikke sværge paa det.

Hyrdedrengen.

Hvad? ikke sværge paa det, nu da jeg er Adelsmand? Lad Bønder og Borgermænd sige det, jeg vil sværge paa det?

Hyrden.

Men, naar det nu er Løgn, min Dreng?

Hyrdedrengen.

Om det nok saa længe er Løgn, saa kan alligevel en ægte Adelsmand sværge paa det for en god Vens Skyld; —

og jeg vil sværge paa for Prindsen, at du er en rast Karl, og at du ikke drikker dig fuld; men jeg veed nok, at du er ingen rast Karl, og at du drikker dig fuld; alligevel vil jeg sværge paa det, og jeg vilde ønske, du vilde blive en rast Karl.

Autolykus.

Jeg skal blive det, Herre, saameget som det staaer i min Magt.

Hyrdedrengen.

Ja, lad mig endelig see, at du bliver en rast Karl. Hvis jeg ikke forundrer mig over, at du tør drikke dig fuld, da du ikke er en rast Karl, saa tro mig aldrig mere. — Hør! Kongerne og Prindsene, vor Slægt, gaae hen for at see Dronningens Billede. Kom, følg med os; vi vil være dig gunstige.

(de gaae.)

Tredie Scene.

En Sal i Paulinas Hus.

(Leontes, Polygenes, Florizel, Perdita, Camillo, Paulina, Hofmænd og Følge komme ind.)

Leontes.

Min gode, tro Paulina, hvilken Trøst har jeg dog ikke haft i dig!

Paulina.

O, Herre,

jeg har ei gjort Jer godt, kun ment det godt; rigt har I lønnet al min Tjeneste; men at I har den Naade at besøge mit ringe Hus med Eders høie Broder og disse Arvinger til begge Kroner, det er et Naadens Overflod, som aldrig min Levetid gjengjælde kan.

Leontes.

Den Hæder
gjør dig Besvær, Paulina. Men vi kom
jo for at see vor Dronnings Billedstøtte.
Dit Galleri har vi nu gjemmenvandret
og glædet os ved mangen Sjældenhed;
dog har vi end ei seet, det, som min Datter
kom for at see paa, — hendes Moders Billed.

Paulina.

Jeg troer, som hun var mageløs i Livet,
saa overgaaer og hendes døde Billed
Alt, hvad I end har seet, og Menneſter
har frembragt; derfor holder jeg det skjult
affides; men her er det; vær beredt paa
at see saa livligt Livet efterlignet,
som Sønnen efterligner Døden. See,
og ſig, at det er godt. —

(Hun trækker et Tæppe tilſide; man ſeer en Billedſtøtte.)

Jeg glæder mig
ved Eders Tavſhed; den betegner bedſt
Forundringen; men tal dog; — ſig I førſt,
min Herre Konge, er der nogen Lighed?

Leontes.

Saa ganſte hendes Stilling! — O, ſkjænd paa mig,
du kjære Sten! at jeg med Ret kan ſige:
du er Hermione. — Dog nei, det er du
juſt, naar du ikke ſkjænder; hun var mild
ſom Barndom og ſom Naaden. — Men, Paulina,
Hermione var ei ſaa rynket, ikke
ſaa gammel, ſom det Billed.

Polixenes.

O, nei, langtfra.

Paulina.

Desstørre var vor Billedhuggers Kunst;
han lader segten Aar gaae hen i Tiden
og danner hende, som hun leved nu.

Leontes.

Som nu hun kunde gjort til Trøst for mig,
saavist som nu det er min Hjertekval!
Saaledes stod hun, — dette Høiheds Liv, —
det varme Liv; nu staaer det koldt; — dengang
jeg beiled; — jeg maa blues; mon ei Stenen
vil dadle mig, fordi jeg meer end den
er Sten? Du kongelige Værk, der er
en Trolddom i din Høihed, som har manet
min Synd frem i mit Minde og berøvet
din Datter Sands og Mæle i Beundring;
hun staaer hos dig som Sten.

Perdita.

O, lad mig dog, —
fald det ei Overtro, — her knæle ned
og bede hende at velsigne mig. —
Min Moder, dyrebare Dronning, du,
hvis Liv fik Ende just, da mit begyndte,
giv mig din Haand at kysse!

Paulina.

Vær taalmodig!
hust, Billedet er nylig opsat; Farven
er end ei tør.

Camillo.

Min Konge, altfor dybt
er Sorgen gaaet Jer, da segten Vintre
end ei har blæst den bort, og segten Somre
ei har udtørret den; saa længe har

knap nogen Glæde levet; Sorgen havde
for længesiden vist stilt sig ved Livet.

Polygenes.

Min kjære Broder, lad nu ham, som var
Anledningen til dette, tage bort
fra Jer saa stor en Del af Sorgen, som
han selv vil bære.

Paulina.

Sandelig, min Konge,
havde jeg anet, at mit stakkels Billed, —
thi min er Stenen, — vilde ryste Jer
saa stærkt, saa havde jeg ei viist Jer det.

Leontes.

Træk ikke Teppet for!

Paulina.

J maa ei længer
see paa den; ellers bilder J Jer ind,
den rører sig.

Leontes.

Stand! — O, jeg vilde døe, —
dog — allerede tyffes mig, — sig, hvem
har gjort den? — See, Prinds, tyffes Eder ikke,
den aander? er det ikke Blod, der rinder
i disse Aarer?

Polygenes.

Mesterligt! det synes,
som Livets Varme boer paa hendes Læber.

Leontes.

Der er Bevægelse i Stenens Blik;
kan Kunsten drive Gjæk med os?

Paulina.

Nu drager

jeg Tæppet for; min Konge er jo næsten
helt ude af sig selv; han troer vel snart,
den lever.

Leontes.

O, Paulina, lad mig troe det
i tyve Aar! Alverdens Bid og Sands
opveier ikke dette Vanvids Glæde.
O, lad den være!

Paulina.

Det bedrøver mig,
at jeg saa stærkt har oprørt Eders Sind;
dog jeg kan volde Jer end større Smerte.

Leontes.

Gjør det; thi denne Smerte har en Smag
saa liflig, som en Styrkedrik. — Mig tykkes
der kommer Aandepust fra hendes Læber!
Er nogen Meisæl fin nok til at skabe
et Aandedrag? Lad Ingen spotte mig;
nu vil jeg kysse hende!

Paulina.

Herre, Nei!

paa hendes Mund er Rødmen vaad endnu;
hvis I vil kysse den, gjør I den Skade
og pletter Eders kun med Oliefarve.
Skal jeg bedække Billedet?

Leontes.

Nei, ikke

i tyve Aar!

Perdita.

Saalænge kunde jeg
staae her og see derpaa.

Paulina.

Forlad nu strag

Rapellet, eller forbered Jer paa
et større Under. Tør I see derpaa,
saa vil jeg lade Støtten røre sig,
gaae ned og række Jer sin Haand; men saa
vil I vel troe, — hvad her jeg høit benægter, —
at onde Magter staae mig bi.

Leontes.

Hvad du

kan lade hende gjøre, seer jeg gjerne;
hvad du kan lade hende sige, vil
jeg gjerne høre; du kan byde hende
saagodt at tale som at gaae.

Paulina.

Der kræves,

at I opvækker Eders Tro; lad Alle
nu være stille; hvo der troer, det er
forbudne Kunster, jeg har for, han gaae.

Leontes.

Bliv ved kun; ingen Fod skal flytte sig.

Paulina.

Musik, væk hende! — (Musik.)

Det er Tid; stig ned,

vær ikke længer Sten! kom! jeg vil lukke
din Grav; rør dig; giv Døden nu tilbage
din Asmagt; thi det fagre Liv løskjøber
dig nu fra den. — Seer I? hun rører sig.

(Hermione stiger ned.)

Stjælv ikke; hvad hun gjør, er fromt og godt,
som her I seer, min Trolddom er ustyldig.
Sky hende ikke, for I seer, hun døer

endnu engang; thi ellers bliver dobbelt
 I Skyld i hendes Død. — Ræt hende Haanden;
 da hun var ung, da beilede I til hende;
 nu, hun er gammel, beiler hun til Jer.

Leontes. (omfavner hende.)

O, hun er varm! — Er dette Trolddomskunst,
 saa maa den være lovlig, som det er
 at spise.

Polygenes.

Hun omfavner ham!

Camillo.

Hun hænger
 omkring hans Hals. Hvis hun tilhører Livet,
 saa lad os høre hende tale.

Polygenes.

Sa,
 og sig os, hvor hun har levet, eller
 hvorledes hun da stjal sig fra de Døde.

Paulina.

Hvis blot det blev fortalt Jer, at hun leved,
 saa lo I vel ad flige Eventyr;
 men det er klart, hun lever, skøndt endnu
 hun ikke taler. — Giv kun Aft en Stund. —
 Min skønne Frøken, vær I Talsmand; knæl;
 bed Eders Moder at velsigne Jer. —
 Min Frue, see, vor Perdita er funden.

(Perdita knæler for Hermione.)

Hermione.

I høie Guder, see her ned, og lad
 af Eders Himmelsfaaler Raaden strømme
 ned paa min Datters Hoved! — Sig, mit Barn,
 hvorledes blev du frelst? hvor har du levet?

hvor fandt du til din Faders Hof? thi vid,
at da Paulina sagde mig, Drakket
gav Haab om, at du leved, holdt jeg mig
ilive for at see, hvad Enden blev.

Paulina.

Gjem det til siden; ellers kan de Andre
med samme Spørgelyst forstyrre Jer
i Eders Glæde. Gaa nu sammen Alle,
I rige Vindende! Del Eders Jubel
med Alle. Jeg, den gamle Turteldue,
vil spinge mig op paa en visse Gren
og sørge mig til døde for min Mage,
som aldrig mere findes.

Leontes.

Li, Paulina!

Du skulde faae en Husbond med mit Minde,
som jeg med dit en Hustru; det er jo
vor svorne Pagt. — Du fandt nu min; hvorledes,
det veed jeg ei endnu; død saae jeg hende, —
det troede jeg, — og mangel Bøn forgjæves
bad jeg paa hendes Grav. — Jeg skal vel finde
ei langt herfra, — jeg kjender nogenlunde
hans Sind, — en værdig Mand til dig. — Camillo,
kom hid, tag hendes Haand; din Dyd og Ære
er fuldtvel kjendt, og vi to Konger her
kan vidne for den. — Lad os gaae herfra. —
(til Hermione.)

Nu, see kun paa min Broder; — tilgiv begge,
at mellem Eders rene Blikke jeg
har lagt en syndig Mistro. — See, der staaer
din Svigersøn, og Kongens Søn, din Datters
Trolovede, saa soied Himlen det. —

Paulina, før os bort, hvor hver af os
 imag kan spørge om og svare paa,
 hvad Lod hver fristed i det lange Rum
 fra den Tid først vi skiltes. — Lad os ile.

(Alle gaar.)

Anmærkninger.

- S. 137. „Tager du mod Jeg for Penge“. — Den engelske Talemaade „take eggs for money“ betyder at lade sig fornærme ustraffet.
- 149. „Hans, som har forraadt den Bedste“, — Judas Iskarioth.
- 170. „Gult“. — Den gule Farve betegnede Skinsyge.
- 175. „Den er frugtbar“. — Det er tydeligt, at Shakspeare har forverlet Delphi, det berømte Apollo=Drakel, med Den Delos, der ligeledes var Apollo helliget som hans Fødested.
- 187. Bøhmen. En øde Strandbred. — I den Eventyrroman, hvoraf Shakspeare formodentlig har laant Stoffet til dette Stykke, tænkes Bøhmen liggende ved Havet, og Shakspeare har med sædvanlig Ligegyldighed for saadanne Ting ladet det ligge der.
- 188. „Verdita“. — Navnet betyder „den Tabte“. —
- 197. „Naar Glenten bygger Rede“ o. s. v. — At Glenterne, ligesom andre større Fugle, undertiden bringe smaa Stykker Linned op i deres Rede, har vel foranlediget, at man ofte gav dem Skylden, naar Noget saadant var stjålet eller forkommet.

- S. 197. „Faareklipningsgilde“. — Faareklipningstiden, omtrent fra lidt efter Pintse til Midsommer festligholdtes ved store Folkelystigheder, hvoraf adskillige Træk ere fremstillede i Stykket. (Udnævnelse af en Dronning, Blomsteruddelingen, Dands af Satyrmasker o. s. v.) —
- 205. „Rosmarin og Rude“. — Rosmarin betegnede sindbilledligt Grindring, Rude Anger og Naade.
- 207. „Proserpina, o havde jeg de Blomster“. — Efter Sagnet var Proserpina isærd med at plukke Blomster, da hun blev greben og bortført af Hades.
- 230. „Som om alt mit Rageri var indviet“. — Hentydning til de indviede Rosenkrandse o. d. l. som fandt stærk Ufsætning hos Katholikerne.
- 237. „Han bruger Landsstifter“. — Dette gjaldt, som en udenlandsk Mode, for et Tegn paa Fornemhed. Sml. Anm. til Kong Johan, S. 11.
- 256. „Giulio Romano“. — Shakespeares Samtidige, den berømte italienske Maler, gjøres her ved en snurrig Forvirring til Forfærdigeren af den malede Billedstøtte.
-

Indhold af tiende Del.

	Side
Timon i Athen.....	1.
Et Vintereventyr.....	123.

Journal of Henry C.

185

.....

.....

